

EINFÜHRUNG ZUR AUSGABE

Der Codex Chalk. S. Trin. 64 (57)

ca. 1313–1330¹, orientalisches Papier (außer ff. 73–74, 14. Jh., 3. Viertel, westliches Papier), 240/245 × 155/160 mm, meist 22–24 Z.

INHALT:

Hagiographische und hymnographische Werke auf Athanasios I. von Konstantinopel.

1^r–3^v: verloren².

4^r–37^r: Akoluthia auf Athanasios. Inc. mut.: <γαλήνης οὖσα πηγή (Beginn mitten im Sticheron Σκέπη τοὺς προστρέχοντας τῇ σῇ). Unediert. Auf 29^v–32^r Synaxarverse (inc.: Θανών, Ἀθανάσιε, φωστὴρ ποιμένων) und Synaxarnotiz (inc.: Οὗτος ἦν ἐξ Ἀδριανουπόλεως. Τοῦ Θεοκτίστου in marg.) Beide ed. PAPADOPoulos-KERAMEUS, Vita IV–VI.

37^v: Besitzervermerk des Patriarchen Metrophanes III. († 1580): + Ἡ βίβλος αὕτη πέφυκεν τῆς παντούργοῦ Τριάδος | τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκη τε μονῆς τε τοῦ Ἐσόπτρου | καὶ εἴτις βουληθῆ ποτὲ ταύτην ἀποστερῆσαι | κεχωρισμένος ἔσεται Τριάδος τῆς Ἁγίας | ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ γε καὶ τῷ ἐλευσομένῳ. Οἱ πατέρες μέμνησθε τοῦ Μητροφάνους.³

¹ Die Schrift ähnelt den in DE GREGORIO – PRATO, Scrittura arcaizzante, zitierten Codices und ist ins 1. Viertel des 14. Jh. zu datieren. Terminus post quem für die überlieferten Texte ist das Jahr 1313, gleichzeitig Terminus post quem für die Reliquientranslation des Athanasios.

² Die erste erhaltene Seite wurde vom IRHT zweimal photographiert und gezählt, daher die falsche Annahme bei TALBOT, Miracles, dass zwei Folien verloren gegangen sind.

³ Siehe Abbildungen, Tafel 1. Ähnliche Notizen sind in zahlreichen Codices in oder aus der Sammlung des ehemaligen Klosters zur hl. Dreifaltigkeit (*Esoptru*) zu finden, die Metrophanes für die Klosterbibliothek gekauft hatte. Siehe É. LEGRAND, Notice biographique sur Jean et Théodore Zygomalas, in: *Publ. de l'école des langues vivantes* III, 6. Recueil de textes et de traductions publié par les professeurs II. Paris 1889, 67–264, insb. 201–217. Im dort publizierten Verzeichnis der Klosterbibliothek in Chalke fehlt der Codex Chalk. S. Trin. 64. Siehe auch Msgr. C. de CLERCQ, Le patriarche de Cons-

- 38^r–106^r: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Inc.: Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν. Ed. PAPADOPOULOS-KERAMEUS, Vita, S. 1–51.
- 106^v: Leer. Von einer späteren Hand der Anfang des Sticheron zum Gedenktag des hl. Stefanos (27. Dezember, MR II 694): Τῇ τοῦ πνεύματος χάριτι λαμπρυνθεῖς τὴν διάνοιαν, τῇ μορφῇ ὡς ἄγγελος ὥφθης, Στέφανε.
- 107^r–133^r: Ἔγκώμιον εἰς τὸν ἐν ἀγίοις πατέρα ἡμῶν Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως τὸν νέον. Τοῦ Θεοκτίστου in marg. Inc.: Ἐμοὶ μὲν ὁ λόγος ἀποδειλιᾶ. Ed. R. FUSCO, Enkomion, S. 112–127.
- 133^v: Leer, Zeichnungen und Notiz von späterer Hand: ,αὐλθ' μινοὶ Ιουνίῳ (1439).
- 134^r–151^v: Akoluthia auf die Reliquientranslation. Über der Zierleiste: Μηνὶ Αὐγούστῳ κυ'. Πόνημα Ἰγνατίου ἱερομονάχου. Ἀκολουθία εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τῶν λειψάνων τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ νέου. Unediert. Auf 146^v–147^v Synaxarverse (inc.: "Ἄλλῃ κιβωτὸς ἥδε καὶ πάλιν νέα) und Synaxarnotiz auf die Reliquientranslation (inc.: Τούτου τὸν ἀγγελικὸν βίον). Unediert. Die Synaxarverse sind auf S. 44 dieser Publikation transkribiert.
- 152^r–155^r: Τριώδιον προσόμοιον τοῖς τῆς μεγάλης ἔβδομάδος ψαλλόμενον εἰς τὸν ἐν ἀγίοις πατέρα ἡμῶν Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Inc.: Τὴν τῶν θλίψεων διαπεράσας θάλασσαν. Unediert.
- 155^v–156^r: Ἀντίφωνα ψαλλόμενα εἰς ιεράρχας καὶ ὁσίους καὶ εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου. Unediert.
- 156^v: Primitive Zeichnungen von späterer Hand.
- 157^r–199^r: Λόγος εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Θεοκτίστου μοναχοῦ τοῦ Στουδίου in marg. Inc.: Εἰ καὶ μὴ κατ' ἀξίαν ἔσταλται μοι ὁ λόγος. Ed. A.-M. TALBOT, Miracles, S. 44–122.
- 199^v: Leer.
- 200^r–241^v: Elf Kanones auf Athanasios. Ed. E. AFENTOULIDOU-LEITGEB, infra.
- 200^r–204^r: Κανὼν εἰς τὸν ἐν ἀγίοις πατέρα ἡμῶν καὶ μέγαν Ἀθανάσιον τὸν νέον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Ἡχος α'. Θεοκτίστου in marg.

tantinople, Métrophane III († 1580), et ses sympathies unionistes, in: Mélanges offerts à Jean DAUVILLIER. Toulouse 1979, 193–206, insb. 201–202.

- 204^r–208^r: Κανὼν ἰαμβόκροτος ἢ χορίαμβος εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως. Ἡχος β'. Monogramm Θεοκτίστου in marg.
- 208^r–211^v: “Ἐτερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε· θείον Ἀθανάσιον ὑμνῶ προφρόνως, ἐν δὲ τῇ θ' ὥδῃ Ἀμήν. Ἡχος γ'. Θεοκτίστου in marg.
- 212^r–216^r: “Ἐτερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον τὸν νέον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως· καὶ οὗτος ἰαμβόκροτος ἢ χορίαμβος, διαφόροις μέτροις ἐνασμενίζων. Ἡχος δ'. Θεοκτίστου in marg.
- 216^r–219^v: “Ἐτερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Ἡχος δ'. Θεοκτίστου in marg.
- 220^r–224^r: Κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε· ταῦτα λιγαίνει σε δμωῖς σὴ γλῶττ' Ἀθανάσιε. Ἡχος δ'. Θεοκτίστου in marg.
- 224^v–227^v: “Ἐτερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Ἡχος πλ. α'. Θεοκτίστου in marg.
- 227^v–231^v: “Ἐτερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Ἡχος πλ. α'. Θεοκτίστου in marg.
- 231^v–235^v: “Ἐτερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Ἡχος πλ. β'. Θεοκτίστου in marg.
- 235^v–239^v: “Ἐτερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον, πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Ἡχος βαρύς. Θεοκτίστου in marg.
- 239^r–241^v: “Ἐτερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Ἡχος πλ. δ'. Θεοκτίστου in marg. Des. mut.: δεσπότην σὺ μιμούμενος [...] δι' ἡμᾶς.

Lagen: Im heutigen Zustand der Handschrift ist von den originalen Lagen wenig erkennbar. Die ff. 10–12 wurden verstellt: die richtige Reihenfolge ist 11^{r–v}, 10^{r–v}, 12^{v–r}. Vor und nach diesen Blättern fehlt jeweils ein Blatt mit Textverlust. Die hinzugefügten ff. 73–74 bilden ein Bifolio.

Kopisten: Es sind vier zeitgenössische Haupthände zu erkennen: a) Kopist A (ff. 4^r–133^r und 220^r–224^r): Archaisierende Minuskel, die in Konstantinopel im 1. Viertel des 14. Jh. im Gebrauch war⁴. b) Kopist B (ff. 134^r–156^r). c) Kopist C (ff. 157^r–199^r) d) Kopist D (ff. 200^r–241^v außer 220^r–224^r). Die Schrift des Kopisten D ist ähnlich der des Kopisten A.

⁴ DE GREGORIO – PRATO, Scrittura arcaizzante.

Alle Schreiber haben zusammen gearbeitet, wie die folgende Analyse beweist: a) Auf ff. 137^v und 138^r (Schreiber B) gibt es am Rand ein Troparion von der Hand des Schreibers A. Die Tinte ist anders als die der Folien 4^r–133^r. b) Der 6. Kanon auf ff. 220^r–224^r, also in jenem Teil der Handschrift, der hauptsächlich vom Kopisten D geschrieben wurde, stammt von der Hand des Schreibers A. Der Kanon beginnt auf einem neuen Blatt, obwohl es genug Platz am vorigen Blatt (219^v) gegeben hätte. Aber der nächste Kanon (7.) wurde wieder vom Kopisten D geschrieben, und zwar auf demselben Blatt (224^v), auf dem der 6. Kanon aufhört.

Von derselben Hand, die den jeweiligen Text geschrieben hat, stammen Verzierungen in roter Tinte, Überschriften und Randnotizen mit dem Autornamen, Informationen über die Aufführung liturgischer Texte usw.

Weitere Hände: Die ff. 73 und 74 wurden später in den Text der Vita hinzugefügt. Der Text wurde ad hoc für diese Handschrift verfasst und ist unediert; eine Transkription und einen Kommentar gebe ich in Kapitel 2.5, S. 68–70. Der Text dürfte, nach paläographischen und kodikologischen Hinweisen zu schließen, im 3. Viertel des 14. Jh. oder kurz danach geschrieben worden sein.

Folierung: Auf manchen Folien gibt es rechts oben eine Seitenzählung mit arabischen Ziffern von späterer Hand. Sie wurde gemacht, bevor die ersten Seiten verloren gingen und nachdem die ff. 73 und 74 hinzugefügt worden waren. Zwischen f. 37 und f. 40 wurde ein Blatt mehr gezählt. Eine zweite Hand zählt ein Blatt weniger. Ich folge der ersten Seitenzählung (ein Blatt mehr)⁵.

Auf f. 107^r, mit dem das Enkomion beginnt, steht κθ' (29); auf f. 157^r, mit dem die Rede auf die Reliquientranslation anfängt, steht φύλλ(α) μβ' (42). Zweiundvierzig ist die Zahl der Blätter, auf denen die Rede auf die Reliquientranslation geschrieben ist. Das Enkomion ist auf siebenundzwanzig Blättern geschrieben und nicht auf neunundzwanzig. Da der Text vollständig ist, handelt es sich wahrscheinlich um einen Fehler bei der Zählung oder um einen Verlust von zwei unbeschriebenen Blättern.

Wasserzeichen: auf f. 74 Armbrust, ähnlich Piccard IX 1972 und 1973 (beide Bologna 1356) oder Mošin-Traljic 244 (1360/75).

⁵ Dies ist auch die Nummerierung der Aufnahmen des IRHT.

Erhaltungszustand: Der Codex ist neu gebunden und teilweise restauriert. Auf die Ränder sind Papierstreifen geklebt, um weitere Verluste zu verhindern; dadurch ist die Lesbarkeit am Mikrofilm beeinträchtigt. Die ersten und letzten Seiten sind von Würmern stark beschädigt.

Provenienz: Konstantinopel (Kloster des Athanasios?). Der Codex wurde vom Patriarchen Metrophanes III. (1565–1572 und 1579–1580) in die Bibliothek des Klosters *Hagias Triados (Esoptru)* auf der Insel Chalke (Heybeli Ada) gebracht (Notiz auf f. 37^v)⁶. Im Jahr 1936 wurde er in die Patriarchatsbibliothek gebracht, in der er unter der Signaturnummer 57 aufbewahrt wird.

Bibliographie: DELEHAYE 6–7; TSAKOPOULOS 46–48; TALBOT, Miracles 39–42; FUSCO, Enkomion 109.

Der Text der Kanones

Vor jedem Kanon gibt es eine kurze Überschrift in roter Tinte sowie die Angabe des Echos, in dem der Kanon gesungen wird. Am Rand steht, wie üblich in den byzantinischen liturgischen Handschriften, der Name des Autors (Θεοκτίστου oder Θεοκτίστου Στουδίτου). Im 2. Kanon ist es ein Monogramm. Vor jeder Ode steht in roter Tinte Ὡδὴ α' u.s.w., dann der Anfang des Heirmos. Diese Angabe sowie die Kolatrennung sind die einzigen Hinweise auf die musikalische Darbietung der Kanones. Am Rand neben dem letzten Troparion jeder Ode steht ein θ (θεοτοκίον).

Die letzten Wörter der Troparia werden oft ausgelassen, wenn es sich um bekannte Ephymnia handelt (z.B. ἀσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται in der ersten Ode oder τὸν κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας in der achten). Diese Praxis ist in der Kanonesüberlieferung sehr geläufig. In der vorliegenden Ausgabe setze ich die Ergänzungen in <spitze Klammer>.

Die einzelnen Kanones schließen direkt aneinander an – mit Ausnahme des 6. Kanons. Die anderen Texte des Codex beginnen immer auf einem neuen Blatt. Das zeigt, dass die elf Kanones als eine geschlossene Einheit betrachtet wurden.

⁶ Zum Patriarchen Metrophanes s. de CLERCQ, wie Anm. 3.

Interpunktion bzw. Kolatrennung bei den Kanones

Das Ende jedes Kolons wird durch einen Punkt aus derselben braunen Tinte bezeichnet. Die Punkte haben nicht die Funktion einer Interpunktions⁷. In den „jambischen“ Kanones enden die Seiten fast immer mit einem KOLONende bzw. Versende. Bei den anderen Kanones endet die Seite oft mitten im KOLON. Das ist eine indirekte Aussage über die Metrik der Kanones im Verständnis des Schreibers: Ein Versende war stärker als ein KOLONende in der nicht versifizierten Hymnographie. Oft endet die Seite bei den jambischen Kanones mit dem Ende des Troparions. Bei den anderen Kanones besteht auch die Tendenz, die Seite mit dem Ende des Troparions enden zu lassen; das gelingt aber nicht immer.

Zur vorliegenden Ausgabe

Die Überlieferung der elf Kanones des Theoktistos Studites auf Athanasios bereitet wenige Probleme. Die gelegentlichen Rechtschreibfehler korrigierte ich stillschweigend, wenn sie nicht grammatisch relevant sind. Auch die Akzentuierung korrigierte ich, wenn die Aussprache dieselbe bleibt – d.h., bei falschem Spiritus oder bei Verwechslung von Akut und Zirkumflex. Doppeltes *rho* wird in der Ausgabe wie in der Handschrift ohne Spiritus geschrieben. Das Wort ἀκροθίνιον, das auch in sonstigen byzantinischen Handschriften mit dieser Schreibweise belegt ist (s. LAMPE), wird nicht zu ἀκροθίνιον korrigiert.

Bei den Enklitika habe ich die Intonation der Handschrift beibehalten und im Apparat auch vermerkt, wenn sie von der klassischen abweicht. Das hat eine gewisse Inkonsistenz im kritischen Text, die die Inkonsistenz in der Handschrift widerspiegelt, zur Folge; denn die Verstöße gegen die klassischen Intonationsregeln sind eher gelegentliche unabsichtliche Konzessionen des Schreibers an die gesprochene Praxis. In folgenden Stellen werden δε und γάρ inkliniert: 2.28 ἐπισκοτεῖς δε; 2.69 πολυρρήμαων δε; 2.103 φέρει δε; 8.1.3 καρποῖς δε; 9.4.2 ὁ μονογενῆς γαρ; 9.5.2 γυμνοῖς ποσί δε. Die 2. Person Singular des Verbs εἰμὶ verliert zwar nicht den Zirkumflex, das vorige Wort wird aber akzentuiert statt graviert: 4.115 εὐλογητός εἶ; 9.7.4 εὐλογητός εἶ. Wörter, die auf der Paenultima einen Zirkumflex haben, werden als Paroxytone behandelt: 5.6.3 τοῖς ήμνοῦσι σε; 6.6.4 τοὺς ἀνημνοῦντας σε; 6.7.4 τοὺς ήμνοῦντας σου; 10.9.1 ἀνημνοῦντας σε. Aus

⁷ Siehe Kapitel 6.2.2, S. 118–119.

metrischen Gründen werden manchmal Enklitika orthotoniert: 8.3.3 προνοίας τὲ; 8.9.2 Νέος τίς παράδεισος. In einem einzigen Fall korrigiere ich den Akzent: in 4.26 zeigt sich der Schreiber zu konservativ und inkliniert ἔστιν in der Phrase Ἀληπτός ἔστιν, was dem Akzentschema widerspricht. Eustathios von Thessaloniki in seinem Kommentar zum Vorbild des Kanons, dem Pfingstkanon des (Pseudo) Johannes Damaskenos, schreibt: Τὸ δὲ ἔστιν διὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ εἰρμοῦ ὀξύνεται, ἵνα τὸ ἀληπτός ἔστι, [sic] συνάδοι τῷ ἔρρηξ γαστρὸς κατὰ τὴν ὀξυτόνησιν⁸. Was das unbestimmte Pronomen betrifft, wird die überlieferte orthotonierte Form τίς beibehalten mit dem Vermerk im kritischen Apparat *indefinitum intelligendum*⁹. Das ist der Fall in 4.20 (ὑμεῖν σε τίς ἀξίως οὐ σθένει) und 8.9.2 (Νέος τίς παράδεισος).

Das indirekte Zeugnis des Vorbildes habe ich im Kontakion des 7. und des 10. Kanons mitberücksichtigt. Dies ist ein Prosomoion des bekannten Kontakions Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ (TRYPANIS, Cantica 29–30). Im Codex steht: Ὡς τῶν ἀὖλων οὐσιῶν θεωρὸν ἄριστον καὶ πρακτικῶν ὑφηγητὴν παναληθέστατον ἀνακράζει σου ἡ ποίμνη σου, θεορῆμον. Im klassischen Griechischen würde ἀνακράζω ein indirektes Objekt im Dativ brauchen. Im byzantinischen Griechischen wurde der Dativ immer häufiger durch den Akkusativ oder den Genitiv ersetzt¹⁰. Es wäre eine Lösung, den überlieferten Genitiv zu behalten. Es wäre auch nicht unbegründet, σου zu σε zu korrigieren; denn die Akkusative θεωρὸν und ὑφηγητὴν beziehen sich auf dieses Pronomen. Ich habe jedoch ἀνακράζει σου zu ἀνακράζει σοι korrigiert. Ich halte den Dativ im Vorbild für einen Hinweis, dass Theoktistos für das Prosomoion den Dativ wollte. Der Genitiv dürfte ein Schreiberfehler unter Einfluss des Genitivs in ἡ ποίμνη σου sein. Die Akkusative θεωρὸν ἄριστον und ὑφηγητὴν παναληθέστατον habe ich wegen der Metrik nicht korrigiert, sondern für ein weiteres Anakoluth gehalten¹¹.

Was die Verstöße gegen die Isosyllabie betrifft, habe ich kaum eingegriffen. Denn die Verstöße haben meistens einen regelmäßigen Charakter

⁸ MAI, Commentarius 81, S. 245. Der thessalonische Humanist fügt gelassen hinzu: ὁ δὲ ὀκνῶν ἀκούειν τοῦτο παρακούετω θλίβων ἡμᾶς οὐδέν.

⁹ Siehe NORET, Indéfinis; ebenfalls P. VAN DEUN (ed.), Eustratii Presbyteri Constantino-politani, De statu animalium post mortem (CPG 7522) (CCSG 60). Turnhout – Leuven 2006, 12.249; 14.302 passim.

¹⁰ Siehe HORROCKS 216.

¹¹ Siehe Kapitel 6.3.4, S. 145–146.

oder zumindest eine plausible Erklärung¹² und sind daher auf Theoktistos zurückzuführen.

Kursiv geschrieben sind Phrasen oder einzelne Wörter, die den Vorbildern entnommen wurden. Diese sind Wörter oder Phrasen, die sich an derselben Stelle sowohl in den Prosomoia als auch bei ihren Vorbildern finden. Sie können auch leicht variieren, z.B. in der grammatischen Form¹³.

Der Text wird durchgehend geschrieben, mit Ausnahme der „jambischen“ Kanones. Das hat zwei Gründe: erstens, um Kolon von Vers zu unterscheiden; zweitens, weil die Kolatrennung der Troparia innerhalb einer Ode nicht immer konsequent ist.

Die Interpunktions ist ausschließlich mein Zusatz und dient dem Verständnis. In 9.4.4 habe ich nach dem Vokativ σεμνή keinen Beistrich gesetzt, weil das nächste Wort σε inkliniert wird – in den byzantinischen Handschriften wird der Vokativ nicht durch Beistrich getrennt und bei Enklisis entsprechend behandelt. Für die Wiedergabe der überlieferten Kolatrennung habe ich mich für die Sternchen* anstelle der Punkte der Handschrift entschieden. In dieser Hinsicht schließt sich die vorliegende Ausgabe der Tradition vieler Ausgaben liturgischer Texte an – die kürzlich erschienene Ausgabe des Horologions von Sinai durch AJJOUB sei hier erwähnt¹⁴. Dieses System hat den Vorteil, dass die Kolatrennung der Handschrift treu wiedergegeben wird und gleichzeitig von der modernen Interpunktions klar unterscheidbar ist.

Am Anfang jedes Kolons wird die Nummerierung hochgestellt. Sie erleichtert einerseits die Verweise im Apparat und andererseits die metrische Untersuchung. Oft ist die Kolatrennung in den Troparia einer Ode nicht einheitlich, sondern in manchen Troparia kann ein Kolon detaillierter gegliedert werden, so dass anstelle eines Kolons zwei oder drei entstehen. In diesem Fall nummeriere ich die entstandenen Kola 1, 1a, 1b, usw., damit alle Troparien doch einheitlich durchnummieriert bleiben, z.B.:

¹² καὶ καταγάσον τὸν νοῦν μου, θεοφόρε, * παθῶν τὴν σκοτόμαναν [...]

¹³ καὶ χαρίσματα* ^{4a} ἐδέξω ιαμάτων* ⁵ καὶ παύεις νοσήματα [...]

Das hat ausschließlich praktische Gründe und soll nicht unbedingt heißen, dass das erste Kolonende weniger stark ist.

¹² Siehe Kapitel 6.2.3, S. 120–128.

¹³ Zu den Entlehnungen der Prosomoia aus ihren Vorbildern s. Kapitel 6.3.1, S. 138–139.

¹⁴ AJJOUB, Horologium.

Der Codex Chalc. S. Trin. 64 wird mit dem von TALBOT eingeführten Siglum C bezeichnet.

Sigla

C	cod. Chalkensis S. Trinitatis 64
⟨⟩	Textus suppressus, ab editore completus
<i>Textus</i>	Textus ex automelis sumptus
*	Finis coli
[...]	Litterae quae non leguntur

Vetus Testamentum

Gen	Genesis
Ex	Exodus
Lev	Leviticus
Jud	Judices
1–4 Reg	1–4 Regum
1 Par	1–2 Paralipomenon
1–3 Macc	1–3 Maccabaeorum
Ps	Psalmi
Pr	Proverbia
Ca	Canticum Canticorum
Nah	Nahum
Is	Isaias
Ez	Ezechiel
Dan	Daniel

Novum Testamentum

Mt	Evangelium Matthaei
Mc	Evangelium Marci
Lc	Evangelium Lucae
Jh	Evangelium Johannis
Ac	Acta Apostolorum
Rm	Epistula ad Romanos
1, 2 Co	Epistulae ad Corinthios 1, 2
Ga	Epistula ad Galatas
Col	Epistula ad Colossenses
Eph	Epistula ad Ephesios
1, 2 Tm	Epistulae ad Timotheum 1, 2
Heb	Epistula ad Hebraeos
1, 2 Pt	Epistulae Petri 1, 2
Ap	Apocalypsis Johannis

Libri liturgici

HR	Ὀρολόγιον τὸ μέγα. Rom 1876.
MR I–VI	Μηναῖα τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ I–VI. Rom 1888–1901.
PR	Παρακλητικὴ ἥπτοι Ὁκτώηχος ἡ μεγάλη. Rom 1885.
PeR	Πεντηκοστάριον χαρμόσυνον. Rom 1883.
TR	Τριψδιον κατανυκτικόν. Rom 1879.

Varia

Acath.	Acathistus (Hymnus), in: CPC 140–147.
Ar. CHier	Pseudo-Dionysius Areopagita, De coelesti hierarchia, ed. G. HEIL, in: Corpus Dionysiaca II. Berlin–New York 1991, 5–59.
Ar. Ep.	Pseudo-Dionysius Areopagita, Epistulae, ed. A.M. RITTER, in: Corpus Dionysiaca II. Berlin–New York 1991, 151–210.
Bas. RBr	Basilius Magnus, “Οροι κατ’ ἐπιτομήν, in: PG 31, 1051–1306.
CAp	Constitutiones Apostolorum, ed. M. METZGER, Bde. I.II.III (SC 320.329.336). Paris 1985.1986.1987.
Eph. Syr. Th.	Ephraem Syrus, Προσευχές στήν Θεοτόκο, ed. K.G. FRANTZOLAS, in: Ὅσιον Ἐφραίμ τοῦ Σύρου ἔργα 6. Thessaloniki 1995, 354–413.
Eust. Com. Pent.	Eustathii Thessalonicensis Commentarius in Hymnum Pentacostalem S. Iohannis Damasceni, in: MAI, Commentarius.
Gr. Ant. Ep.	Gregorius Antiochus, Grabrede auf seinen Vater IV (?), in: 25 ανέκδοτοι βυζαντινοί επιτάφιοι/ 25 unedierte byzantinische Grabreden, ed. A. SIDERAS. Thessaloniki 1990, 167–184.
Gr. Naz. Anth.	Gregorius Nazianzenus, Epigrammata, in: Anthologiae Graecae liber VIII (t. II), ed. H. BECKBY. München 1965, 448–569.
Gr. Naz. CD	Gregorius Nazianzenus, Carmina Dogmatica, in: PG 37, 397–522.
Gr. Naz. Jul I:	Gregorius Nazianzenus, Oratio IV – Contra Julianum I, ed. J. BERNARDI, Grégoire de Nazianze. Discours 4–5. Contre Julien (SC 309). Paris 1983, 84–293.
Gr. Naz. Pasch.	Gregorius Nazianzenus, Oratio I – In sanctum Pascha et in tarditatem, in: PG 35, 393–402.
Gr. Nys. Ephr.	Gregorius Nyssenus, In sanctum Ephraem, in: PG 46, 819–850.
J. Dam. Can. Pasch.	Joannes Damascenus, Canon Paschalis, in: CPC 218–221.
Max. C. Qu.	Maximi Confessoris Quaestiones ad Thalassium, ed. C. LAGA ET C. STEEL, Bde. I (Qu. 1–55). II (Qu. 56–65) (CCSG 7.22). Turnout 1980.1990.
Pl. Lun.	Plutarchus, De facie in orbe lunae, ed. C. HUBERT – M. POHLENZ – H. DREXLER, in: Plutarchi Moralia, Bd. 5.3, 31–89. Leipzig 1960.
Sy. NTh Eth.	Symeon Novus Theologus, Βίβλος τῶν ἡθικῶν, ed. J. DARROUZES, Syméon le Nouveau Théologien, Traités théologiques et éthiques. Bde I.II (SC 122.129). Paris 1966.1967.
Th. Stud. PC	Theodorus Studita, Parva Catechesis, ed. E. AUVRAY. Paris 1891.
Th. Stud. MC	Theodorus Studita Magna Catechesis, ed. I. COZZA-LUZI. Rom 1888.
Th. Stud. MK	Theodorus Studita, Μεγάλη Κατήχησις, ed. A. PAPADOPOULOS-KERAMEUS. S. Petersburg 1904.

CANON I

΄Ωιδὴ α'

1. ¹ Χριστὸν ποθῶν, Ἀθανάσιε,² ² Χριστὸν ὑπερφυῶς ἀσπαζόμενος,^{*} 200^r

³ Χριστὸν ἐπὶ γῆς, μακάριε,⁴ ὅλῃ ψυχῇ καὶ γνώμῃ⁵ ὡς ἀληθῶς^{*}

⁶ ἔξακολουθήσας^{*} ⁷ ἐν ἀσκήσει καρτερῶς^{*} ⁸ τὸν βίον ἤνυσας.

2. ¹ Θεοῦ θεράπον θεόληπτε,² Θεοῦ ὡς ἀληθῶς φίλε γνήσιε,³ ³ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου πανέντιμον^{*} ⁴ σκεῦος ἐκλελεγμένον^{*} ⁵ τούτου σαφῶς^{*} ⁶ καὶ πρωρισμένον^{*} ⁷ ἀνεδείχθης ιερόν,^{*} ⁸ ὡς Ἀθανάσιε.

3. ¹ Ἐκ βρέφους ὥφθης, ἀοιδίμε,² ² ὡς ἄσαρκος ἐν γῇ πορευόμενος,^{*} ³ χηρῶν ἀντιλίπτωρ μέγιστος^{*} ⁴ καὶ καταπονούμενων^{*} ⁵ ἐκδικητής,^{*} ⁶ πάντων θλιβούμενων^{*} ⁷ ἐν κινδύνοις βοηθός^{*} ⁸ σύ, Ἀθανάσιε.

4. ¹ Παρθένε, μόνη πανάμωμε,² ² παρθένε, τῶν ἀγγέλων τὸ καύχημα,^{*} ³ παρθένε, || πιστῶν τὸ στήριγμα,^{*} ⁴ σῷζε τοὺς σὲ ὑμνοῦντας^{*} 200^v ⁵ ὡς ἀληθῶς^{*} ⁶ πάντων ὑπερτέραν^{*} ⁷ καὶ κυρίως ὑπὲρ νοῦν^{*} ⁸ θεογεννήτριαν.

΄Ωιδὴ γ'

1. ¹ Λάμπει νῦν ἡ χάρις^{*} ² ἐπὶ σοὶ παραδόξως, μακάριε^{*} ³ ἡ καθαρὰ γάρ πολιτεία^{*} ^{3a} τῶν θαυμάτων τὰ πλήθη^{*} ⁴ σαφῶς σοὶ νῦν προεξένησε^{*} ⁵ καὶ καταυγάζεις ζοφώδεις ψυχὰς^{*} ⁶ αἴγλη θείου πνεύματος.

2. ¹ Σὺ καὶ μετὰ τέλος^{*} ² ἐνεργεῖς παραδόξως τοῖς θαύμασι^{*} ³ καὶ θεραπεύεις τοὺς νοσοῦντας^{*} ^{3a} καὶ προστρέχοντας πίστει ἐν σοὶ^{*} ⁴ ἐμ-

φδὴ α' tr. 2.4 Act 9, 15 | tr. 2.6 πρωρισμένον] Rm 8, 29–30; Eph 1, 5 et 11
tr. 3.4–5 καταπονούμενων ... ἐκδικητής] Act 7, 24 passim

tit. Κανὼν εἰς τὸν ἐν ὁγίοις πατέρα ἡμῶν καὶ μέγαν Ἀθανάσιον τὸν νέον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Θεοκτίστου in marg. φδὴ α' Ἡχος α' πρὸς Χριστὸς γεννᾶται in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ γ' Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων in marg. | tr. 1.4 σαφῶς σοὶ] sic C

φανῶς, μακάριε,*⁵ καὶ πρὸς λιμένας τῆς ἄνω ζωῆς*⁶ ὁδηγεῖς, θεόληπτε.

3. ¹ Γέγονεν ὁ βίος*² προφανῶς σοῦ τοῖς πᾶσι κανὼν ἀρετῆς*³ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ, θεοφόρε, ὑποτύπωσις ξένη·*⁴ καὶ νῦν πάντες σε γεραίρουσιν*⁵ ἀνευφημούντες τὴν μνήμην τὴν σήν,*⁶ μάκαρ Ἀθανάσιε.

4. ¹ Τὸν πρὸ τῶν αἰώνων*² ἐκ Πατρὸς γεννηθέντα γεννᾶς ὑπὲρ νοῦν*³ καὶ ὑπὲρ || λόγον ἐν ἀγκάλαις*^{3a} τὸν προάναρχον Λόγον,*⁴ ἀγνή,*^{4a} φέρεις σωματούμενον*⁵ ὑπὲρ αἰτίαν καὶ πάντων βροτῶν*⁶ νοῦν τε καὶ διάνοιαν.

Κάθισμα

¹ Ταχὺς εἰς ἀντίληψιν*² καὶ μετὰ τέλος φανεὶς*³ πηγάζεις τὰ θαύματα*⁴ καὶ θεραπεύεις σαφῶς,*⁵ ποιμὴν ἱερώτατε,*⁶ πάθη παντοῖα, μάκαρ,*⁷ τῶν ψυχῶν καὶ σωμάτων*⁸ πάντων τῶν προστρεχόντων*⁹ τῇ σορῷ σου τῇ θείᾳ*¹⁰ πρεσβείαις σου εὐπροσδέκτοις ταῖς πρὸς τὸν κύριον.

Ωιδὴ δ'

1. ¹ Θρόνῳ παριστάμενος Θεοῦ,*² παμμάκαρ Ἀθανάσιε,*³ μὴ διαλίπτης ὑπὲρ πάντων ἡμῶν*⁴ τῶν σῶν πιστῶν ἰκετῶν*⁵ τοῦ πρεσβεύειν πάντοτε,*⁶ ἵνα τοῦ πυρὸς τοῦ αἰωνίου*⁷ ρύσθωμεν καὶ ἐξ ἐχθρῶν*⁸ γλώσσης πονηρᾶς καὶ κακώσεως.

2. ¹ Νοσήματα παύεις χαλεπὰ*² τῶν πίστει προστρεχόντων σοι*³ καὶ συμφορῶν λυτροῦσαι καὶ θλίψεων·*⁴ διὸ τὴν λύπην ἡμῶν*⁵ εἰς χαρὰν μετάβαλε,*⁶ πάτερ Ἀθανάσιε, καὶ σῶσον*⁷ κινδύνων καὶ πειρασμῶν*⁸ καὶ αἰωνιζούσης κολάσεως.

3. ¹ Θείας εὐφροσύνης ἀληθῶς*² πληρούμενοι σαφῶς*³ γεραίρομεν τὴν θήκην τῶν λειψάνων σου*⁴ καὶ πόθῳ, πάτερ, τῷ σῷ*⁵ ἐκτενῶς

ῳδὴ γ' tr. 3.2 κανὼν ἀρετῆς] cf. Gr. Naz. Pasch. 400.32–33 passim ὠδὴ δ' tr. 2.4–5 τὴν ...μετάβαλε] Jh 16, 20

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. **Κάθισμα** ἥχος δ' Ταχὺ προ<καταλαβέτωσαν> in marg. ὠδὴ δ' Ράβδος ἐκ τῆς ρίζης in marg.

δεόμεθα,*⁶ ἵνα λυτρωθῶμεν || νοσημάτων*⁷ σωμάτων τε καὶ ψυχῶν*⁸ 201^v
⁸ βλάβης τε παντοίας καὶ θλίψεως.

4. 1 Μόνη τῶν ἀγγέλων χαρμονή,*² παρθένε παναμώμητε,*³ μὴ διαλίπης προσάγειν Χριστῷ*⁴ τῷ σῷ νιῷ καὶ Θεῷ*⁵ ἱκεσίας, πάνσεμνε,*⁶ ἵνα τοῦ πυρὸς καὶ τῆς γεέννης*⁷ ρύσθωμεν οἱ εὐσεβῶς*⁸ σὲ καὶ τὸν νιόν σου δοξάζοντες.

΄Ωιδὴ ε΄

1. 1 Ἐκ γῆς πρὸς ἀὖλους μετέστης μονάς,*² ὅπου λάμπει τὸ κάλλος τὸ ἄρρητον,*³ ἀγγέλων, Ἀθανάσιε,*⁴ ἐφάμιλλος δειχθείς·*⁵ διὸ σὺν Ἱεράρχαις*⁶ καὶ μάρτυσι χορεύων*⁷ ἐκτενῶς τῷ δεσπότῃ*⁸ ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ ἱκέτευε.

2. 1 Ἔφάνης πατὴρ ὄρφανῶν καὶ χηρῶν*² βιοηθὸς σὺν ταχύς, Ἀθανάσιε,*³ πενθούντων παραμύθιον*⁴ καὶ νόσων ἐλατήρ,^{*}⁵ πάντων τῶν πλανωμένων*⁶ ὁδηγὸς ἀπλανής τε,*⁷ καὶ ἡμᾶς ἐκ κινδύνων*⁸ ταῖς σαῖς πρεσβείαις ἐκλυτρούμενος.

3. 1 Θαυμάτων τὰ πλήθη ὄρῶντες τῶν σῶν*² τὸν μεγάλη σε δόξῃ δοξάσαντας*³ δοξάζομεν, θεόπνευστε,*⁴ Θεὸν τὸν ἀγαθόν·*⁵ αὐτὸν οὖν ἐκδυσώπει*⁶ ὡς ἔχων παρρησίαν*⁷ λυτρωθῆναι κινδύνων*⁸ καὶ νοσημάτων καὶ κολάσεως.

4. 1 Παρθένε, ἡ μόνη τεκοῦσα Χριστὸν*² ὑπὲρ φύσιν καὶ λόγον καὶ ἔννοιαν,*³ ἐπάκουουσον, δεόμεθα,*⁴ ἡμῶν τῶν ταπεινῶν,*⁵ ἵνα τῶν αἰωνίων*⁶ κολάσεων καὶ σκότουν*⁷ καὶ πυρὸς τοῦ ἀσβέστου*⁸ ἐκ- 202^r λυτρωθῶμεν ταῖς πρεσβείαις σου.

΄Ωιδὴ ζ΄

1. 1 Θαύματα φρικτὰ*² ἐργάζη, μακάριε,*³ τοῖς πίστει θερμῶς προσερχομένοις τῇ σῇ*⁴ θείᾳ λάρνακι*⁵ καὶ λυτροῦσαι κινδύνων καὶ θλί-

φδὴ ε΄ tr. 1.1 ἀὖλους ... μονάς] cf. Th. Stud. PC 13.6; locus comm. | tr. 1.3–4 ἀγγέλων ... ἐφάμιλλος] locus comm.

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ ε΄ Θεός ὃν εἰρήνης, πατὴρ in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ ζ΄ Σπάχνων (sic) Ιωνᾶν in marg.

ψεων,*⁶ νοσημάτων χαλεπῶν καὶ ἀνιάτων παθῶν·⁷ ὄντως*⁸ βοηθὸς πανάριστος*⁹ χρηματίζεις, στερρὲ Ἀθανάσιε.

2. ¹ Ἀλλος Ἀβραὰμ*² ἐδείχθης, μακάριε,*³ ὡς ξενοδοχῶν τοὺς πάντας ὅλη ψυχῆς*⁴ καὶ τοῖς πένησι*⁵ χορηγῶν τὰ πρὸς χρείαν ἐκάστοτε·⁶ ἐντεῦθεν ἀνεφάνης συμπαθέστατος*⁷ ὅλος*⁸ καὶ τριάδος γέγονας*⁹ οἰκητήριον θείον, θεόπνευστε.

3. ¹ Νέος Σαμουὴλ*² ἐφάνης, θεόληπτε,*³ προλέγων σαφῶς τὰ γενησόμενα σὺ*⁴ θείοις νεύμασι*⁵ τοῦ τὰ πάντα πανσόφως συνέχοντος*⁶ ἐντεῦθεν ὡς προφήτην σε γεραίροντες*⁷ πάντες*⁸ δυσωποῦμεν· πρόστηθι*⁹ ἔξαιρούμενος πάντας κολάσεως.

4. ¹ Χαῖρε, κραταιὰ*² ἀντίληψις, δέσποινα,*³ τῶν πίστει θερμῶς ἐκκαλουμένων σε*⁴ ὡς παρέχουσα*⁵ τὰς ίάσεις, παρθένε, τοῖς χρήζουσι σὺ*⁶ καὶ πταισμάτων δωρουμένη πᾶσιν ἄφεσιν,*⁷ μόνη*⁸ τῶν πιστῶν βοήθεια*⁹ καὶ ἐλπίς ἀληθῶς ἀκαταίσχυντος. ||

Κοντάκιον

¹ Ἐν ὑψει ἀρετῶν ἀναβᾶς, ιεράρχα,*² τοῦ θρόνου τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας ἐπέβης*³ καὶ τρίβον ἀσάλευτον*⁴ καὶ οὐράνιον ὕδεινας·⁵ ⁵ ὅθεν μέμνησο*⁶ τῶν σὲ τιμώντων ἐκ πόθου*⁷ παριστάμενος*⁸ τῷ ποιητῇ τῶν ἀπάντων*⁹ Θεῷ, Ἀθανάσιε.

΄Ωιδὴ ζ΄

1. ¹ Ἀπάντων θλιβομένων*² καὶ νοσούντων ιατρὸς πανάριστος*³ σύ, Ἀθανάσιε, φανείς,*⁴ τῆς ψυχῆς μου τὴν ἀσθένειαν*⁵ ίασάμενος παράσχου μοι ὑγείαν βοᾶν·⁶ «ὅ τῶν πατέρων Θεός εὐλογητὸς εἶ».»

2. ¹ Σοφίᾳ οὐρανίῳ*² πλησιάσας μυστικῶς, μακάριε*³ σὺ Ἀθανάσιε, κρουνοὺς*⁴ ἀμβροσίας πόθῳ εἴλκυσας*⁵ συνετίζων ἀσυνέτους καὶ προτρέπων βοᾶν·⁶ «ὅ τῶν πατέρων *(Θεός εὐλογητὸς εἶ)*.»

΄Ωιδὴ ζ΄ tr. 2.1–9] cf. Gen 18, 1–8 | tr. 3.1–9] cf. 1 Rg 1, 1–25, 1

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. **Κοντάκιον** Ἡχος α' Χορὸς ἀγγελικῶς in marg. ήδη ζ΄ Οι παΐδες εὐσεβείας in marg.

3. ¹ Ζωῆς τῆς ἀκηράτου^{* 2} κληρονόμος γεγονώς, ἀοίδιμε,^{* 3} καταφρονήσας τῶν φθαρτῶν^{* 4} καὶ προσκαίρων, παμμιακάριστε,^{* 5} καὶ τὰ μέλλοντα προβλέπων πόθῳ ἔψαλλες· ⁶ «ὅ τῶν πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εῖ».)

4. ¹ Ἀμόλυντε παρθένε,^{* 2} τὴν ψυχήν μου μολυνθεῖσαν πάθεσιν^{* 3} ἀποκαθάρασα, ἀγνή,^{* 4} φωταγώγησον, συνέτισον^{* 5} τοῦ βοᾶν ἐν εὐφροσύνῃ ψυχῆς πάντοτε.^{* 6} «ὅ τῶν πατέρων *(Θεὸς εὐλογητὸς εῖ)*».)

‘Ωιδὴ η̄’

1. ¹ Ἔχει σε τῶν ἀσωμάτων ἡ χορεία^{* 2} σὺν ἐκείνοις ὑμνοῦντα τὸν κτίστην,^{* 3} ιεράρχα μέγιστε,^{* 4} μέσον λάμποντα τηλαυγῶς^{* 5} ὡς ἀ-^{203r} στέρα, θεοφόρε Ἀθανάσιε·^{* 6} μεθ’ ὧν καὶ βοᾶς συνευφραινόμενος·^{* 7} «εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν *(κύριον)*^{* 8} καὶ ὑπερυψούτω^{* 9} εἰς πάντας τοὺς αἰώνας».)

2. ¹ Ὁμιλος πατριαρχῶν καὶ ἀποστόλων,^{* 2} ιερέων, μαρτύρων ὁ δῆμος,^{* 3} ἀσκητῶν ὁ σύλλογος,^{* 4} πάντες ἄνθρωποι προφανῶς^{* 5} μακαρίζουσι τὴν θείαν πολιτείαν σου·^{* 6} διὸ καὶ ἡμεῖς σὺν τούτοις φάλλομεν·^{* 7} «εὐλογείτω ἡ κτίσις *(πᾶσα τὸν κύριον)*^{* 8} καὶ ὑπερυψούτω^{* 9} εἰς πάντας τοὺς αἰώνας».)

3. ¹ Ἀναρχε παμβασιλεῦ, ὁ παντοκράτωρ,^{* 2} ταῖς εὐχαῖς τοῦ ὄσίου ποιμένος^{* 3} τὴν ζωὴν εἰρήνευσον^{* 4} πάντων, Λόγε, Χριστιανῶν^{* 5} χορηγῶν κατὰ βαρβάρων εὐσέβει βασιλεῖ·^{* 6} τὴν νίκην καὶ τὴν ἰσχύν, δεόμεθα,^{* 7} ἵνα πάντες ἀεὶ ὑμνῶμεν τὸ κράτος σου·^{* 8} καὶ ὑπερυψῶμεν·^{* 9} εἰς πάντας τοὺς αἰώνας».)

4. ¹ Ἰνα σε, θεογεννῆτορ, κατὰ χρέος^{* 2} μεγαλύνωμεν, σῷζε κινδύνων^{* 3} τοὺς ἐν πίστει πάντοτε^{* 4} τῇ σῇ σκέπῃ ὡς ἀληθῶς^{* 5} καταφεύγοντας, παρθένε, καὶ βοῶντας τῷ σῷ^{* 6} νίῳ καὶ συμφώνως ἀνακράζοντας·^{* 7} «εὐλογείτω ἡ κτίσις *(πᾶσα τὸν κύριον)*^{* 8} καὶ ὑπερυψούτω^{* 9} εἰς πάντας τοὺς αἰώνας».)

tr. 3.5 ἔψαλλες] ἔψαλλας C | tr. 4.5 εὐφροσύνῃ] εὐφροσύνης C φδὴ η̄ Θαύματος ὑπερφύσοντος in marg. | tr. 3.8 ὑπερυψῶμεν] ὑπερυψοῦμεν C | tr. 4] θεοτοκίον) in marg.

203^v Ὡιδὴ θ' ||

1. ¹ Σκιρτήσατε* ² πνεύματι πάντες φιλέορτοι* ³ καὶ φαιδρῶς εὐφράνθητε* ⁴ πάντες οἱ γηγενεῖς καὶ πρεσβύται,* ⁵ παρθένων χορεῖαι,* ⁶ ἀσκητῶν,* ⁷ ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ παμμάκαρος σεπτῶς* ⁸ ἐν αὐτῇ καὶ τὸν σωτῆρα μεγαλύνοντες.

2. ¹ Εὐφράνθητε* ² ὕμνοις ἐνθέοις τὰ πέρατα* ³ ἐγκωμίων στέμμασι* ⁴ πάντες τὴν κορυφὴν τοῦ ποιμένος* ⁵ τοῦ θείου κοσμοῦντες* ⁶ σαφῶς* ⁷ τὸν σωτῆρα μεγαλύνοντες Χριστόν,* ⁸ ὃς ἀντεδόξασεν αὐτὸν ποικίλοις θαύμασιν.

3. ¹ Τὴν ἄναρχον* ² τριάδα, μάκαρ, ίκέτευε* ³ τοῦ πυρὸς λυτρώσασθαι* ⁴ πάντας τοὺς μετὰ πόθου τελοῦντας* ⁵ τὴν μνήμην σου, πάτερ,* ⁶ ἡμᾶς* ⁷ καὶ τὴν θήκην τῶν λειψάνων σου πιστῶς* ⁸ ἀσπαζομένους τὴν πανθαύμαστον.

4. ¹ Μυστήριον* ² ξένον, ἀγνή, καὶ παράδοξον* ³ ἐπὶ σοὶ τετέλεσται.* ⁴ θρόνος χερουβικὸς γάρ ἐγένουν* ⁵ ἀγκάλαις κρατοῦσα* ⁶ Χριστόν,* ⁷ τὸν ἀχώρητον τῇ κτίσει ὡς Θεόν,* ⁸ ὃν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.||

204^r

Ἐξαποστειλάριον

¹ Κατελάμπρυνε σαφῶς* ² ὁ φωτοδότης Κύριος* ³ ἱεραρχῶν σε καλλονὴν* ⁴ καὶ τῶν ὁσίων καύχημα* ⁵ θέμενος, ὡς ηὐδόκησε·* ⁶ καὶ γὰρ θαυμάτων ῥεῖθρα* ⁷ πηγάζεις ἔκαστοτε.

ῳδὴ θ' Μυστήριον ξένον in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. | Ἐξαποστειλάριον
Πρὸς τὸ Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς in marg.

CANON II

΄Ωιδὴ ά’

Στείβει θαλάσσης* τῶν παθῶν τὴν κακίαν*

ἢπειρον ταύτην* δεικνύων ἐναρέτοις*

πράξεσιν ὄντως* ὁ μέγας ἵεράρχης,*

ἄπασαν ἄρδην* βυθίζων τῶν δαιμόνων*

5 ρώμην ἀδρανῆ* ώς σοφὸς ποιμενάρχης.

Δεῦτε προθύμως,* μοναζόντων τὰ πλήθη,*

δεῦτε τὸν μέγαν* εὐφημήσωμεν ὕμνοις·*

οὗτος γάρ, οὐτος* Ἀθανάσιος ὥφθη*

κῦδος καὶ φάος* σοφῶν ἀρχιερέων*

10 ρώμη κραταιᾶ* φυλαχθεὶς τοῦ σωτῆρος.

΄Ορθρος ἐφάνης* ἐν ζόφῳ τῷ τοῦ βίου||

204^v

σὺ ἔξ ἐσπέρας πρὸς τὴν Βύζαντος πόλιν,*

ἄγγελος ἄλλος ως παῖς ὁ Ζαχαρίου*

τρανῶς κηρύττων βοῶν «μετανοεῖτε»*

15 ρύπον τε παντὸς ἐκκαθαίρων, ώς θέμις.

Χαῖρε, παρθένε, τὸ μοναζόντων κλέος,*

χαῖρε, τὸ κῦδος* λαοῦ τοῦ χριστωνύμου·*

ώ χαῖρε, δόξα* σοφῶν ἀρχιερέων,*

χαῖρε χαρμονὴ τοῦ βροτησίου γένους,*

20 ἦν ἐδόξασεν ὁ μέγας ἵεράρχης.

φῶδὴ ά’ 9 κῦδος καὶ φάος] Gr. Naz. CD 419.7 | 13–14] Mt 3, 1–2

tit.: Κανὼν ιαμβόκροτος ἦ χοριάμβος εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως; monogramma Θεοκτίστου in marg. φῶδὴ ά’ ἥχος β’ πρὸς Στείβει θαλάσσης in marg. | 7 εὐφημήσωμεν] εὐφημήσομεν C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.

΄Ωιδὴ γ'

΄Οσοι μοναστῶν* κατελέγητε στίφει*

βορῶν δαιμόνων* ἐκφυγόντες τὰς μύλας,*

ἀγαλλιάσθε* καὶ σὺν πόθῳ κροτεῖτε*

ῦμνοις στέφοντες σοφὸν ἀρχιερῆα.*

25 οὐτος γὰρ ἡμῶν πρὸς Θεὸν πρέσβυτος πέλει.

Nέκρωσιν ἐν γῇ ζωηφόρον ἐκτήσω*

θηρὸς κακούργου καταισχύνων τὸ κράτος,*

ἐπισκοτεῖς δε τὴν ἄμαρτίαν ὅντως*

φανεῖς ὡς ὄρθρος ἐξ ἡλίου φωσφόρος*

30 καὶ θλῶν τὴν ἔχθρον δυσμενεστάτην κάραν.

΄Ελκει πρὸς αὐτὸν τὴν θεόπεμπτον χάριν*

κακίας πάσης ἑκλυτρουμένην τοῦτον*

οἱ ιεράρχης ἐκκαλούμενος πάντας,*

ἔργον φέριστον ἐκτελῶν προσηκόντως*||

205^r

35 καὶ καθοδηγῶν πρὸς ζωὴν τὴν ἀγήρω.

΄Οσοι παλαιᾶς ἀπηλλάγημεν πλάνης*

τῇ σῇ γεννήσει, παρθένε θεοτόκε,*

ἀγαλλιώμεν καὶ προσάγομεν ὕμνους*

θείοις ἄσμασι γεραίροντες σὸν τόκον,*

40 λύσιν ἔξαιτούμενοι πλημμελημάτων.

΄Ωιδὴ δ'

Πυρσῷ καθαρθεὶς τῆς ὑλώδους κακίας*

τρανῶς οἱ μέγας Ἀθανάσιος πᾶσι*

ρήγνυσι γῆρυν θεόθεν κροτουμένην,*

ἄσκησιν διδάσκουσαν τοῖς εὐσεβέσιν,*

45 ἦ τοῦ πονηροῦ συντρίψουσι τὰ κράτη.

φδὴ γ' 26 νέκρωσιν ἐν γῇ] 2 Cor 4, 10

φδὴ γ' "Οσοι παλαιῶν in marg. | 22 βορῶν] βορρῶν C | 28 ἐπισκοτεῖς δε] sic C | tr. 4] θεοτοκίον) in marg. φδὴ δ' Πυρσῷ καθαρθεὶς in marg. | 43 κροτουμένην] κροτομένην C

*Πεμφθεὶς ἐκ Θεοῦ πρὸς βροτῶν σωτηρίαν**
*κακῶν δῆσαι τὴν πολύμορφον πλάνην**
*ἔφανας ὄντως ὡς ὅρθρος τοῖς ἐν σκότει**
*πάντας ἐκκαλούμενος πρὸς σωτηρίαν,**
 50 *μάκαρ, φαεινὴν ἐκ σκότους καὶ κακίας.*

*Αὐτὸν ἐκζητῶν τὸν Θεὸν Λόγον**
*ὁ ιεράρχης ἐκδιδάσκει τοὺς πάντας.**
*«τοῦτον ζητείτε πάντες οἱ σωτηρίαν**
*Θέλοντες καὶ στέργοντες ψυχῆς ἐξ ὅλης**
 55 *ἔχθιστον Σατὰν ἀπωθούμενοι, λύμην».*

*Φρικτῶν Χερουβίμ καὶ Σεραφίμ, παρθένε,**
πάντων ὡς οὖσα τιμιωτέρα ξένως||*
*σῷζε τοὺς πόθῳ φωνοῦντας σοι τὸ «χαῖρε»,**
*τῇ ὑπὲρ λόγον τὸν Λόγον διὰ λόγου**
 60 *καὶ συλλαβούσῃ καὶ τεκούσῃ πανάγνως.*

205^v

΄Ωιδὴ ε΄
*Ἐχθροῦ κακίας τῆς κατεζοφωμένης**
*ψυχὴν ὁ μέγας ἐκκαθάρας αἰσίως**
*πᾶσι καθυπέδειξεν ἀπλανῆ τρίβον**
*ἄγουσαν ἀθάνατον εἰς βασιλείαν,**
 65 *οἵκτον ἀλιτροῖς, δὲς Θεὸν εὔμενίζει.*

*Ἀθρῶν ὁ μέγας τὴν ἄδικον μανίαν,**
*φιλαργυρίαν κατέχουσαν ἀνθρώπους**
*ἴστησι τὸν ἔλεγχον ἀντεπεξάγων,**
*λόγων πολυρρήμων δε δίναις καθαίρει**
 70 *αἰσχονς παλαιοῦ τὸ ποίμνιον αἰσίως.*

*Μετ' εὐσεβείας προσέδραμεν ὁ θύτης**
*νομαῖς ἐνθέοις δογμάτων θεσπεσίων,**
*Λόγον κατοπτεύσας δε τὸν ὑπὲρ λόγον**

ἀδὴ δ΄ 48] Mt 4, 16

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ḥδὴ ε΄ Ἐχθροῦ ζοφώδη in marg. | 65 Θεὸν] Θεὸς C | 69 δε] sic C | 73 δε] sic C

ἀντλημα κεκέρακε πιστοῖς ἐνθέως,*

75 θαύματα πηγάζει δε καὶ μετὰ πότμον.

*Ἐχθροῦ κακίας σῇ γεννήσει τῇ ξένῃ**

*ἰός, παρθένε, πάμπαν ἔξηφανίσθη·**

*ἐπιτάρροθον εύρόντες γάρ σε πάντες**

*νῦν οἱ γηγενεῖς, μῆτερ εὐλογημένη,**

80 μα||καριοῦμεν αἰσίως, ὡς προέφης.

206^r

΄Ωιδὴ ζ’

Ιμερτὸν ἐξέφηνεν ἐξ ἐπιπνοίας

πνεῦμα προϊὸν πατρὸς ἐξ ἀγεννήτου,**

*ναί, φάσκων οὕτως ὁ μέγας ιεράρχης,**

*«φῶς ἐκ τοῦ φωτός, ὡς ἐξ ἡλίου σέλας**

85 *σύμμορφον νιώθειν καὶ συνάναρχον πέλον».*

*Ἐκ ποντίου δράκοντος ὁ τρισόλβιος**

ξένως ἀνθρώπους ὁ μέγας ύνσάμενος,**

*«ναί», πᾶσι φάσκει, «καθαρῶς τῷ δεσπότῃ**

*βίον ἐπιδείξατε καθηγνισμένον,**

90 *ἴνα τοῦ πυρὸς ἐκφύγητε καὶ σκότους».*

*Ἀνειμένων πόλοιο παμφαῶν πυλῶν θύτης**

*ἐκεὶ πρὸς Θεὸν ἀναφέρεται ξένως·**

*μένει δ’ ἐκεῖσε συγχορεύων ἀγγέλοις**

*καὶ τῷ δεσπότῃ πρεσβεύει παρρησίᾳ**

95 *νῦν ὑπὲρ ήμῶν τῶν αὐτὸν ἀνυμνούντων.*

Ίερῶς ἐγέννησας νῦν ὑπὸ χρόνον

Λόγον,* πατήρ ὃν γαστρὸς ἐξηρεύξατο,*

ἄφεσιν πᾶσι πρεσβείαις σου, παρθένε,*

νέμοντα καὶ λύτρωσιν ἀμπλακημάτων*

100 ὄντως ὑπὲρ νοῦν ὁ παράδοξος τόκος.

ῳδὴ ε' 80] cf. Lc 1, 48

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ዝዕድለ ሪ’ Ιμερτὸν ἐξέφηνεν in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.

Κοντάκιον||

206^v

¹ Πρεσβεύων θερμῶς² μὴ παύσῃ, ἵερώτατε,³ σωθῆναι ἡμᾶς⁴ τοὺς πίστει προστρέχοντας⁵ καὶ σορὸν τὴν θείαν σου περικυκλοῦντας, πάτερ, καὶ κράζοντας⁶ «ἐπίβλεψον, σῶσον τοὺς ὑμνοῦντας σε».

΄Ωιδὴ ζ΄

΄Εφλεξε ρείθροις τῶν δακρύων ὁ μέγας^{*}
τὴν τῆς καμίνου τῶν παθῶν ἀηδίαν,^{*}
νέους φέρει δε καρποὺς τῆς σωφροσύνης^{*}
ἄλλος Ἰωσήφ πεφυκὼς ὁ γεννάδας,^{*}
105 ὅλην ἔχει δὲ τὴν χάριν τοῦ πνεύματος.

Σὲ ζωγραφήσας, τὴν ὄγιαν Τριάδα,^{*}
ἐν τῇ καρδίᾳ σοφῶς ὁ ἱεράρχης^{*}
νοὸς καθάρσει καὶ πράξεσιν ἐνθέοις^{*}
πλουτίζει πάντας θαυμάτων λαμπτήδοσι^{*}
110 τοὺς προστρέχοντας αὐτοῦ τῇ θείᾳ θήκη.

΄Απορραγέντος τοῦ νοός σου, τρισμάκαρ,^{*}
παθῶν ἰλύος καὶ τύρβης τῆς ματαίας^{*}
πᾶσιν ἐφάνης δόληγός τῶν κρειττόνων^{*}
ἄγων ἄπαντας πρὸς τρίβους ζωηφόρους,^{*}
115 ποιμὴν πεφυκὼς, ὃν Παῦλος ὑπογράφει.

΄Εφλεξας μόνη τῶν δαιμόνων τὰ στίφη^{*}
ἐν τῇ γεννήσει τῇ φρικτῇ σου, παρθένε·^{*||}
νέαν κτίσιν γάρ σὲ γηγενεῖς εύρόντες^{*}
τὴν καχέσπερον ἀχλὺν τῆς ἀμαρτίας^{*}
120 νῦν ἐκπλύνομεν τῇ θείᾳ πρεσβείᾳ σου.

207^r

φδὴ ζ’ 104] cf. Gen 39, 7–13 | 114–115] cf. Hebr 2, 17; Hebr 4, 14; 7, 26 | 118 νέαν κτίσιν] cf. Gal 6, 15

Κοντάκιον τὴν θείαν] τη θεία, θείαν ex correctura habet C φδὴ ζ’ Έφλεξε ρείθρῳ in marg. | 103 δε] sic C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in margine | 118 σὲ] sic C

΄Ωιδὴ η̄

Ἐλευθέρους σὺ δεικνύεις κακώσεως,*
νίοντος δὲ φωτὸς τοὺς πρὶν ἐν ἀμαρτίαις*
μόνος ἀνάγεις πρὸς ὑψος ἀπαθείας,*
«νῦν εὐλογεῖτε», διδάσκων, «τὸν κύριον,*
125 οἱ πρὶν πάθεσι χαλεποῖς ἰσχημένοι».

Τριτῆς ἀρχικῆς καὶ μιᾶς θεότητος*
αἰγλήντα τρανῶς δεδεγμένος, θεόπτα,*
σαφῶς κατεῖδες ἀρρήτων μυστηρίων*
τὰ θεῖα κάλλη καὶ τὴν ἄνω χορείαν*
130 καὶ πρὶν σώματος χωρισθῆναι πηλίνου.

Λευχειμονοῦντες πάντες δεῦτε σὺν πόθῳ*
τὸν ἱεράρχην τιμήσωμεν ἀξίως.*
οὗτος γάρ, οὗτος ἐφάνη τοῖς ἐν κόσμῳ*
νάμασι ξένοις ἐνθέων διδαγμάτων*

135 τὰ πρὶν πταίσματα παντελῶς ἐκκαθαίρων.

΄Απηλλάγη νῦν ἡ κτίσις, πανύμνητε,*
δουλείας πικρᾶς τῷ τόκῳ σου ρύσθεισα*
καὶ σὲ φωτισμὸν οἱ πρὶν ἐσκοτισμένοι*
νῦν εὑρηκότες ὑμνοῦμεν σε, δέσποινα,*||

140 καὶ φῶς ἄληκτον παρὰ σοῦ ἐξαιτοῦμεν.

207v

΄Ωιδὴ θ̄

Ω τῶν ὑπὲρ νοῦν ἀγώνων σου, τρισμάκαρ,*
μύστα πάντιμε, σκεῦος καθηγνισμένον,*
δι’ οὐ τυχόντες πολλοὶ τῆς σωτηρίας*
ἐπάξιον κροτοῦμεν ὕμνον σοι πόθῳ,*
145 δόξαν ἄληκτον προσφέροντες κυρίω.

΄ῳδὴ η̄ 128–130] cf. 2 Co 12, 3–4 | 131 λευχειμονοῦντες] cf. Apoc 3, 4–5 ΄ῳδὴ θ̄
142 σκεῦος καθηγνισμένον] Act 9, 15; 2 Tm 2, 21

΄ῳδὴ η̄ ΄Ελευθέρα μέν in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ΄ῳδὴ θ̄ Ω τῶν ὑπὲρ
νοῦν in marg.

*Χρίοις τελειῶν πληθὺν ἀρχιερέων**
*πάντας, ἔνδοξε, πνεύματος κοινωνίᾳ**
*πανσόφοις λόγοις ὑποδεικνύων τούτοις**
*όδὸν τὴν ἀπάγουσαν πρὸς σωτηρίαν**
150 *καὶ πρὸς ἄϋλον καὶ ἀείζων τρίβον.*

*Βλέψον πρὸς ἡμᾶς ὑψόθεν ἐξ ἀντύγων**
*τῶν οὐρανίων καὶ πρόσδεξαι τὸν ὕμνον,**
*ὅν σοι μελῳδῶ σὺν πόθῳ, θεοφόρε,**
*καὶ παράσχου μοι λύσιν ἀμπλακημάτων·**
155 *σὺ γάρ μου λοιπὸν ἐλπὶς ἀρραγεστάτη.*

*Ω τοῦ θαυμαστοῦ καὶ ξένου μυστηρίου,**
*κόρη δέσποινα, μῆτερ δεδοξασμένη,**
*ἐξ ἥς ἐφάνη παντελής σωτηρία·**
*ἐπάξιον κροτῆσαι μὴ εὐποροῦντες**
160 *ὕμνον ἄδομεν, «χαῖρε» σοι ἐκβοῶντες.||*

208^r

Ἐξαποστειλάριον

¹ Ἐν οὐρανοῖς χορεύων² μετὰ ἀγγέλων ἀληθῶς,³ μετὰ ἀγίων πάντων⁴ συναγαλλόμενος, σοφέ,⁵ ὁ Ἀθανάσιε μάκαρ,⁶ τοὺς ἀνυμνοῦντας σε σκέπε.

151–152 ἐξ ἀντύγων οὐρανίων] Gr. Naz. Anth. 1.3

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. | **Ἐξαποστειλάριον** Πρὸς τὸ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις in marg.

CANON III

Ωιδὴ α'

1. ¹ Θείας ἀθανασίας, πάτερ ὅσιε,^{*} ² φερωνύμως ἀψευδῶς^{*} ³ προεκλή-
θης ὡς ὑπάρχων^{*} ⁴ κληρονόμος τῆς ἄνω^{*} ⁵ ζωῆς καὶ βασιλείας^{*} ⁶ καὶ
θεαρέστως ἐμελπεῖ·^{*} ⁷ «Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ^{*} ⁸ ἐνδόξως γάρ δεδό-
ξασται».

2. ¹ ΕἼληφας ἀπὸ βρέφους, πάτερ ὅσιε,^{*} ² τὸν ζυγὸν τὸν ἐλαφρὸν^{*}
³ τοῦ κυρίου ἐπ' αὐχένος^{*} ⁴ τῶν ἐντολῶν τε φύλαξ^{*} ⁵ τῶν τούτου ἀνε-
δειχθης^{*} ⁶ καὶ θεαρέστως ἐμελπεῖ·^{*} ⁷ «Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ^{*} ⁸ ἐνδόξως
γάρ δεδόξασται».)

3. ¹ Ἰνα τὰ ἐπὶ γῆς νεκρώσης μέλη σου,^{*} ² τὴν πατρίδα σου λιπῶν^{*}
208^v ³ ἐπὶ ξένης βιοτεύειν^{*} ⁴ σὺ προείλου πανσόφως^{*} ⁵ ἐν ὅρεσι δια||τρίβων^{*}
6 καὶ θεαρέστως ἐμελπεῖ·^{*} ⁷ «Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ^{*} ⁸ ἐνδόξως γάρ δεδό-
ξασται».)

4. ¹ Ὁλον ἀνανεῶν ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον^{*} ² ἀποτίκτεται ἐκ σοῦ,^{*} ³ θεο-
τόκε, ὁ δεσπότης^{*} ⁴ καὶ καινίζει τὴν κτίσιν^{*} ⁵ ἡμῖν τοῖς ἀνυμνολο-
γοῦντις^{*} ⁶ καὶ θεαρέστως μέλπουσιν^{*} ⁷ «Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ^{*} ⁸ ἐνδόξως
γάρ δεδόξασται».)

Ωιδὴ γ'

1. ¹ Νῦν τὸ ἄϋλον^{*} ² ἡ σὴ ψυχὴ κατοικίαν^{*} ³ ἀνάκτορον ἔλαχε τῆς
ὑπερθέου^{*} ⁴ θείας δόξης, ιερὲ Ἀθανάσιε.

φδὴ α' tr. 2.1–3] Mt 11, 29–30 | tr. 3.1] Col 3, 5 | tr. 3.3 ἐπὶ ξένης βιοτεύειν] Pl.
Lun. 79.7 | tr. 3.5 ἐν ὅρεσι διατρίβων] Hebr 11, 38

tit. "Ετερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως φέ-
ρων ἀκροστικίδα τήνδε θείον Ἀθανάσιον ὑμνῷ προφρόνως, ἐν δὲ τῇ θ' φδὴ Ἀμήν.
Θεοκτίστου in marg. φδὴ α' ἥχος γ', Χέρσον ἀβυσσοτόκον in marg. φδὴ γ' Τὸ
στερέωμα in marg.

2. ¹Αναβάσεσι^{*} ²τῆς πρακτικῆς θεωρίας^{*} ³ἐπλούτησας, ἄγιε, τὴν βασιλείαν^{*} ⁴τῆς Τριάδος, ιερὲ Αθανάσιε.

3. ¹Θείοις ἔργοις σου^{*} ²καταβαλὼν πᾶσαν πλάνην^{*} ³αἱρέσεων, ἄγιε, κακοδοξίας,^{*} ⁴πρὸς τὸ φῶς τὸ νοητὸν ἐξεδήμησας.

4. ¹Αδιάφθορε,^{*} ²τῶν ἐπὶ σοὶ πεποιθότων^{*} ³καταύγασον, δέσποινα, τὰς διανοίας^{*} ⁴καὶ ὁδήγησον πρὸς τρίβον οὐράνιον.

Κάθισμα

¹ Θείοις λόγοις σου, πατέρων κλέος,^{*} ²θείαις πράξεσιν, ιερομύστα,^{*} ³τὴν ἐκκλησίαν ιερῶς κατεκόσμησας^{*} ⁴καὶ πρὸς νομὰς ζωηφόρους || 209 ὡδήγησας^{*} ⁵τοὺς ἐπομένους ταῖς σαῖς εἰσηγήσεσι,^{*} ⁶πάτερ ὅσιε Χριστὸν τὸν Θεὸν ίκέτευε^{*} ⁷δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ωιδὴ δ'

1. ¹Νοήματα^{*} ²πάνσοφα καρδίας ὄντως τῆς σῆς,^{*} ³τῶν διδαχῶν σου τῶν σεπτῶν^{*} ⁴καὶ πολιτείας βίου τὸ ἔνθεον σαφῶς^{*} ⁵τοὺς ὄρθοδόξους πάντας εὐφραίνει πλουσίως,^{*} ⁶πάτερ ιερώτατε,^{*} ⁷καὶ ἀνυμνοῦσι τὸν πάντων Θεὸν καὶ κύριον.

2. ¹Ανέπτυξας^{*} ²πάσης τῆς γραφῆς τὸ βάθος, σοφέ,^{*} ³καὶ θησαυρὸν τὸν ἐν αὐτῇ^{*} ^{3a} ἀναμοιχλεύσας^{*} ⁴πᾶσι τὴν Τριάδα καλῶς^{*} ⁵ὄρθοτομεῖν ἐδίδασκες μονάδα^{*} ⁶ἄτμητον, ισότιμον,^{*} ⁷φωταγωγοῦνσαν τὰ πάντα, μάκαρ, θεότητι.

3. ¹Σεσάρκωται^{*} ²ὁ προών ἐκ τῆς παρθένου Θεός,^{*} ³τῆς κιβωτοῦ δε προελθών τοῦ ἀγιάσματος^{*} ⁴νῦν ἀγιάζει σαφῶς^{*} ⁵τοὺς προσκυνοῦντας σήμερον^{*} ⁶πάντας Θεόν τε καὶ κτίστην καὶ κύριον^{*} ⁷σὺν τῷ Πατρί τε καὶ Πνεύματι ὁμοούσιον.||

ῳδὴ γ' tr. 2.1–2 ἀναβάσεσι ... θεωρίας] Ps 83 (84), 6; cf. Gr. Naz. Jul. I, 113.6–11

Κάθισμα 4 πρὸς νομὰς ζωηφόρους ὡδήγησας] Th. Stud. MC 22.62.36 et 86.42.28;

cf. Jh 10, 1–27 ὠδὴ δ' tr. 1.1–2 νοήματα ... καρδίας] Bar 2, 8 | tr. 3.3] cf. Ex 25,9

passim; Ps 131 (132), 8

Κάθισμα ἥχος γ' Θείας πίστεως in marg. ὠδὴ δ' Ἐκάλυψεν οὐρανούς in marg. | tr.

4] θεοτοκίον in marg. | tr. 3.2 προών] πρὸ ὧν C | tr. 3.3 δε] sic C

'Ωιδὴ ε'

- 209^v 1. ¹ Ιάματα νοσοῦσιν* ² ἀναπηγάζει πᾶσιν ἡ σορός σου σαφῶς,*
³ ἐναντίαν πᾶσαν ἐλαύνεις κάκωσιν* ⁴ τῶν πόθῳ τιμώντων τὰ σά,*
^{4a} τοὺς ἀγῶνας καὶ τοῦ βίου τὸ λαμπρόν,* ⁵ φωτὸς ἀνεσπέρου γεγο-
 νώς οἰκητήριον.
2. ¹ Ολβίως, θεοφάντορ,* ² μεμυημένος ἄρρητα μυστήρια σὺ* ³ τοῖς
 λαοῖς ἐλάλεις θεῖα διδάγματα* ⁴ ώς πλάκας κατέχων ὁμοῦ* ^{4a} παλαιᾶς
 τε καὶ τῆς νέας ιερῶς* ⁵ γραφῆς θεοπνεύστου τὰ θεόπνευστα λόγια.
3. ¹ Νοητὸν μαργαρίτην* ² ώς ὀληθῶς ἐκτήσω ἐν καρδίᾳ τῇ σῇ,* ³ δὶ^o
 ὃν πάντα, μάκαρ, τὰ ὄντα δέδωκας,* ⁴ θεόφρον, λυθεῖς τῆς σαρκὸς
 καὶ ώς ἄσαρκος βιώσας ἐπὶ γῆς,* ⁵ φωτὸς ἀνεσπέρου γεγονώς οἰκη-
 τήριον.
4. ¹ Υπέρτιμε παρθένε,* ² καὶ μετὰ τόκον ἔγνωμεν μητέρα ἀγνήν*
³ θεοτόκον ὅθεν σε ὀνομάζομεν* ⁴ κυρίαν ώς οὐσαν πάντων* ^{4a} ἀσω-
 μάτων Χερουνβίμ καὶ Σεραφίμ* ⁵ καὶ τιμιωτέραν ἀσυγκρίτως, παν-
 ἄχραντε.

'Ωιδὴ ζ'

- 210^r 1. ¹ Μωσέα, πάτερ,* ² ώς νομοθέτην Θεὸς δεικνύ|ει σε δεύτερον*
³ ὁδηγοῦντα πάντας* ⁴ εἰς τὴν γῆς ἐπαγγελίας.
2. ¹ Νέον σε Παῦλον* ² ώς ἀποστόλων* ^{2a} Θεὸς δεικνύει ὁμόσκηνον*
³ διδαχαῖς ἐνθέοις* ⁴ πρὸς Θεὸν ἡμᾶς ἀνυψοῦντα.
3. ¹ Ως ζῆλον ἔχων* ² ἐν τῇ ψυχῇ σου* ^{2a} τὸν Ἡλιού, ιερώτατε,* ³ διε-
 λέγχεις πάντας* ⁴ ἀδικεῖν κακῶς αἴρουμένους.
4. ¹ Παρθένε κόρη,* ² ἀνερμηνεύτως* ^{2a} Θεὸν τεκοῦσα κεκλήρωσαι*
³ θεοτόκος μόνη* ⁴ ὀνομάζεσθαι παραδόξως.

φδὴ ε' tr. 2.2 μεμυημένος ἄρρητα μυστήρια] 2 Co 12, 4 | tr. 2.4] cf. Ex 31, 18 pas-
 sim | tr. 3.1–3] cf. Mt 13, 45–46 | tr. 3.5 φωτὸς ... οἰκητήριον] locus comm. | tr.
 4.4a–5] HR 14 φδὴ ζ' tr. 1] Ex 3, 7–12 et Ex 20, passim | tr. 3] 3 Reg 19, 10–14

φδὴ ε' [Ως εἶδεν Ἡσαΐας in marg. | tr. 2.2 ἄρρητα] ἄριστα C φδὴ ζ' Ἐβόησέ σοι*
 ιδών in marg. | tr. 4] θεοτοκίον) in marg.

Κοντάκιον

1 Τὸν ἐν πρεσβείαις θερμότατον ἱεράρχην² καὶ τῶν νοσούντων ἔτοιμότατον ἰατῆρα,³ πάντες Ἀθανάσιον εὐφημήσωμεν⁴ ώς γὰρ Θεοῦ θεράπων⁵ καὶ ποιμὴν ἀληθέστατος⁶ πρεσβεύει ἀπαύστως⁷ ὑπέρ πάντων ἡμῶν.

Ωιδὴ ζ'

1. ¹ Ρεύμασι πανσόφων λόγων σου² ἀρδόμενος, μακάριε,³ ὁ λαὸς τῶν ὄρθιοδόξων ἀνεβλάστησεν⁴ ἀρετῶν εὐκαρπίαν⁵ καὶ συμφώνως 210^ν κραυγάζει⁶ «εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν».)

2. ¹ Ολην ἀνδρικῶς² ἔξετεμες τῶν ἀδικούντων, ἄγιε,³ τῇ μαχαίρᾳ τῇ τῶν λόγων σου κακόνοιαν⁴ καὶ ἐδίδαξας τούτους⁵ εὐσεβῶς ἀναμέλπειν⁶ «εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν».)

3. ¹ Φέρων ἐν ἀσκήσει, ἄγιε,² καρτερίαν ἀσύγκριτον³ σιωπῶν τε καὶ φθεγγόμενος ἐδίδασκες⁴ καὶ ὄρώμενος πλέον⁵ καὶ ἐπαίδευσας φάλλειν⁶ «εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν».)

4. ¹ Ρώμην, θεοτόκε ἄχραντε,² πάντας τοὺς ἀνυμνοῦντας σε³ περιζώσασα, παρθένε, διαφύλαττε⁴ τοὺς βιώντας σοι πόθῳ⁵ «ὑπερύμνητε χαῖρε,⁶ εὐλογημένη ἀγνὴ θεογεννήτρια».

Ωιδὴ η'

1. ¹ Ολβίου φωτὸς κληρονόμος² ώς τῆς ἐκκλησίας ποιμενάρχης³ καὶ δογμάτων ὄρθιοδόξων πρόμαχος μέγας⁴ γεγονώς, μακάριε, ἀνεβόας⁵ «πάντα τὰ ἔργα ὑμεῖτε τὸν κύριον⁶ καὶ ὑπερυψοῦτε⁷ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».)||

2. ¹ Νέος σὺ φωστὴρ ἀνεφάνης² ώς τὴν ἐκκλησίαν καταλάμπων ἀϊδίως³ ταῖς ἀκτῖσι σου τῶν θαυμάτων πᾶσι⁴ τοῖς προστρέχουσι καὶ βιωσι·⁵ «πάντα τὰ ἔργα ὑμεῖτε τὸν κύριον⁶ καὶ ὑπερυψοῦτε⁷ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».)||

ῳδὴ ζ' tr. 2.1–4] Hebr 4, 12 ῳδὴ η' tr. 1.1 ὀλβίου φωτὸς] locus comm.

Κοντάκιον ἥχος β' Τὴν ἐν πρεσβείαις in marg. ὠδὴ ζ' tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. | tr. 4.2 ἀνυμνοῦντας σε] sic C ὠδὴ η' Ἀστέκτῳ πυρὶ in marg.

- 211^r 3. ¹Ως ὅντως φαιδρός σου ὁ βίος,^{* 2} ἀλλὰ καὶ τὰ θαύματα φαιδρότερα, θεόφρον,^{* 3} καθεκάστην ἅπερ ὅρῳμεν^{* 4} σοῦ ἐν τῷ λειψάνῳ καὶ ἐκβοῶμεν^{* 5} «πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε *〈τὸν κύριον^{* 6} καὶ ὑπερυψοῦτε^{* 7} εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας〉.*»
4. ¹Σὲ πάντες πιστοί, θεοτόκε,^{* 2} νῦν μακαριοῦμεν, ὡς προέφης, ἐπαξίως^{* 3} καθεκάστην σοι, καὶ ἐκβοῶμεν^{* 4} «χαῖρε, πάντων δέσποινα καὶ κυρία,^{* 5} χαῖρε, μόνη παντεύλογητε^{* 6} καὶ δεδοξασμένη^{* 7} εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

΄Ωιδὴ θ΄

1. ¹Αὖλω φωτὶ τοῦ πνεύματος^{* 2} ἀὖλως φωτισθεὶς τὴν ψυχὴν^{* 3} πᾶν εἶδος τῆς κακίας^{* 4} ἀπεκρούσω, μάκαρ, νουνεχῶς^{* 5} καὶ βοηθῶν οὐκ ἐπαύσω τὴν τῶν πενήτων πληθὺν^{* 6} καὶ διὰ τοῦτο σε πάντες^{* 7} ὁμοφρόνως μακαρίζομεν.
2. ¹Μονὰς οὐρανίους ἔφθασας,^{* 2} ἔνθα πατριαρχῶν οἱ χοροὶ^{* 3} καὶ πάντων τῶν ἀγίων ἡ πληθὺς γεραίρουσα σαφῶς^{* 4} Χριστὸν πρωτότοκον Λόγον,^{* 5} Πατρὸς ἀνάρχον Υἱόν,^{* 6} καὶ σὺν αὐτοῖς περιχαρῶς^{* 7} νῦν χορεύεις ἀγαλλόμενος.||
- 211^v 3. ¹Ημᾶς τοὺς ὑμνοῦντας πόθῳ σε,^{* 2} μάκαρ, δεχόμενος εὐμενῶς^{* 3} προσάγαγε κυρίω^{* 3a} σεσωσμένους, ἄγιε, ταῖς σαῖς^{* 4} ιερωτάταις πρεσβείαις^{* 5} καὶ στῆσον ἐκ δεξιῶν^{* 6} τοῦ ποιητοῦ τῶν ἀπάντων^{* 7} ἐν ἡμέρᾳ τῆς ἐτάσεως.
4. ¹Νεφέλῃ φωτὸς ὀλόφωτε,^{* 2} τοῦ Λόγου φλογοφόρε λαβίς,^{* 3} ἡ μόνη τὴν σοφίαν τοῦ Πατρὸς^{* 3a} τεκοῦσα ἀληθῶς,^{* 4} τοῦ σοφιστοῦ τῆς κακίας^{* 5} φυγεῖν ἀξίωσον νῦν^{* 6} ἐπιβουλάς με παντοίας,^{* 7} ἵνα πόθῳ μεγαλύνω σε.

tr. 4.2] cf. Lc 1, 48 ωδὴ θ΄ tr. 4.1 νεφέλῃ φωτός] cf. Ex 13, 21 passim | tr. 4.2 τοῦ Λόγου φλογοφόρε λαβίς] cf. Is 6, 6–7; Eph. Syr. Th. 366.7

΄ωδὴ θ΄ Ἐν νόμῳ σκιῷ. Ἄμὴν in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.

Ἐξαποστειλάριον

¹ Οἱ μαθηταὶ σου κύκλῳ νῦν² παρεστῶτες τῆς λάρνακος³ τῆς θείας,
ῷ ἱεράρχα,⁴ ἄδουσι καὶ πόθῳ σοι ἐκβοῶσι·⁵ «πάτερ ἡμῶν μνημό-
νευε⁶ τῶν μεμνημένων σου πίστει⁷ καὶ σῶσον πάντας εὐχαῖς σου».

Ἐξαποστειλάριον Πρὸς τὸ Τῶν μαθητῶν in marg.

CANON IV

212^r

΄Ωιδὴ α'

Θείω καλυφθεὶς Ἀθανάσιος γνόφω*
 ύπηγόρευσε σωτηρίας τὴν τρίβον*
 ἵλὺν γάρ ἐκτινάξας πάσης κακίας*
 ὅρᾳ τὸν ὄντα καὶ Θεοῦ Θεὸν Λόγον,*
 ὃν καὶ γεραίρει ἐνθέοις τοῖς ἄσμασιν.

5

΄Ἐφη τοῖς λαοῖς ὁ μέγας ἱεράρχης.*
 «νοσφισμὸν οὐδεὶς ὑποστήσεται, φίλοι,*
 Θεοῦ φυλάξας ἐντολὰς ἀραρότως*
 ταύτας τηρήσας, Ἀθανάσιε μάκαρ,*
 πᾶσαν ἐδέξω τὴν χάριν τοῦ πνεύματος».

10

΄Ορους βεβηκώς τῶν ἀρετῶν ὁ μέγας*
 πανυπέρφωτον ἐκτελεῖ τὴν καρδίαν,*
 ποίμνην δὲ θεαρέστως καθοδηγήσας*
 νομὰς εἰς θείας οὐρανῶν τὰς ἐπαύλεις*
 οἰκεῖν παρέσχε τοῖς τούτῳ πειθαρχοῦσι.

15

΄Αρρητον βροτοῖς, παρθένε, σοῦ τὸ θαῦμα.*
 φύσει γάρ θνητῇ τὴν ἀθάνατον φύσιν*
 πᾶσαν ὑπερβέβηκας τὴν τῶν ἀγγέλων*
 ἐν ἀγιασμοῦ καθαρότητι ξένη.*
 ὅθεν ὑμνεῖν σε τίς ἀξίως οὐ σθένει.||

20

΄ῳδὴ α' 13–15] cf. Jh 10, 1–27

tit: "Ετερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον τὸν νέον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως· καὶ οὗτος ιαμβόκροτος ἢ χορίαμβος διαφόροις μέτροις ἐνασμενίζων. Θεοκτίστου in marg. ήδη α' ὥχος δ' Θείω καλυφθεῖς ὁ βραδύγλωσσος in marg. | tr. 4] θεοτοκίον) in marg. | 20 τίς] sic C, indefinitum intelligendum

'Ωιδὴ γ'

'Ἐρρηξε ψυχῶν ἡτεκνωμένων πέδας*

212^v

δείξας Ἀθανάσιος εὐτεκνουμένας,*

ἀναχαιτίσας τὴν λύμην τῆς κακίας*

μόνη προσευχῇ συντόνῳ κεχρημένος*

25 πρὸς τὸν δυνάστην καὶ Θεὸν τῶν γνώσεων.

'Ἄληπτος ἐστὶν ἡ πρόνοια τοῦ κτίστου.*

ὅνπερ γάρ προώρισε πρὸ τοῦ πλασθῆναι,*

σοφῶς τεθεικὼς ἐν θώκοις ὑπερτάτοις*

ἐκ τῆς βαθείας νυκτὸς ἐξαίρει πάντας*

30 λαοὺς ἀπείρους τῷ λόγῳ τῆς χάριτος.

'Ἡν ώς ἀληθῶς ἐν τῷ ποιμένι φάος*

τὸ πανσθενουργόφωτον τοῦτον ιθύνον*

τρίβον οὐρανοὺς τὴν φέρουσαν συντόνως*

κὰκεῖσε πέλων θεϊκαῖς φρυκτωρίαις*

35 αὐγάζει πάντας θαυμάτων ταῖς λάμψεσιν.

'Ἐρρηξε δεσμὰ τὰ τοῦ θανάτου, κόρη,*

ό σὸς νιός, δέσποινα, σκυλεύσας τοῦτον.*

λῦσον μου καὶ σὺ δεσμοὺς ἀμπλακημάτων,*

ὑπεράγαθε μήτηρ ύπεραγάθου,*

40 ἵν' ἐξάδω σοι χαριστηρίους ὕμινους.

'Ωιδὴ δ' ||

213^r

Θύτης ἐν θύταις ὄντως ἐξάρχων πάντων,*

μάκαρ, ἀληθῶς ἐφάνης ἐν ποιμέσι,*

καταλαμπρύνων πάντας ἐπιστημόνως*

νημερτῶς τοῖς λόγοις σου τοῖς θεοπνεύστοις*

45 ἔδουσι «δόξα» σὺν σοὶ τῷ Θεῷ ἡμῶν.

φῶδὴ γ' 27 προώρισε] Rm 8, 29–30; Eph 1, 5 et 1, 11

φῶδὴ γ' "Ἐρρηξε γαστρός in marg. | 26 Ἄληπτος ἐστὶν] Ἄληπτός ἐστιν C, metri causa correxi; cf. Eust. Com. Pent. 245 | 27 πλασθῆναι] πλαστήναι C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φῶδὴ δ' "Αναξ ἀνάκτων in marg.

Λουτρῷ δακρύων σμηχόμενος, παμμάκαρ,
 λόγοις θεῖκοῖς καθάρας τε τὴν φύσιν*
 ὁμβροβλυστεῖς τὰ ρέιθρα νῦν τῶν θαυμάτων*
 τοῖς πίστει προστρέχουσι τῷ σῷ λειψάνῳ,*
 ἐπισφραγίζων τὴν δόξαν ἦν ἔφθασας.*

50

Κάμπτει τοὺς πάντας ἡ χάρις τῶν θαυμάτων
 τοῖς σοὶς λειψάνοις, ἀρχιθύτα, πλουσίως.*
 δέρκοντες ἄπερ νητρεκῶς δεδειγμένα*
 δόξαν ἀναπέμπουσι τῷ πανταιτίῳ.*
 ἔλαμψε γάρ σε* ἡ χάρις τοῦ πνεύματος.*

55

Τελείσθε πάντες τῇ πανάγγῳ παρθένῳ,
 ὅσοι λατρευταὶ τῆς τριφεγγοῦς οὐσίας.*
 ὑπερφυῶς γάρ ἔτεκεν ὑπὲρ λόγον*
 τὸν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀχρόνως γεννηθέντα||
 νέμοντα πᾶσι τὴν χάριν τοῦ πνεύματος.*

60

213^v

'Ωιδὴ ε'

Λυτήριον κάθαρσιν ὡς ποιμενάρχης
 λαβὼν ἐκ Θεοῦ δεσμοὺς ἀμπλακημάτων*
 λύσον καὶ δεῖξον ἡμᾶς ἐνθέῳ πόθῳ*
 ὡς τέκνα φωτόμορφα τῆς ἐκκλησίας*
 ῥεραντισμένα τῇ δρόσῳ τοῦ πνεύματος.*

65

*Καθώσπερ ηὐδόκησεν ὁ παντοκράτωρ *
 κρατεῖν ὡκονόμησε σὲ καὶ ποιμαίνειν*
 τὴν ἐκκλησίαν, ὑπὲρ ἦς φίλανθρώπως*
 αὐτὸς κατεδέξατο παθεῖν, ὡς οἶδε·*
 κατ' ἵχνος οὕπερ ἐβάδισας ἐνθέως.*

70

Ἴητο τοῖς λόγοις σου τοῖς θεοπνεύστοις
 λαὸς ὁ φιλόχριστος ἐξ ἀμαρτίας.*
 χαύτῷ γάρ τὰ πρόσφορα σαφῶς ὡμίλεις**

ῳδὴ ε' 61–63] cf. Mt 16, 19; 18, 18; Jh 20, 22–23

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ῳδὴ ε' Λυτήριον κάθαρσιν in marg. | 67 σὲ] sic C

οἵμον δεικνύων τὴν ἄγουσαν ἐκεῖθεν*

- 75 σκηνὰς εἰς τέρμα μήποτε δεχομένας.

*Λυτήριον, δέσποινα, σὴν προστασίαν,**

*λιμένα σωτήριον ἄκλυστον πάντῃ**

*ἔφευρηκότες οἱ γηγενεῖς, παρθένε,**

*νῦν ἔξαιτοῦμεν τῇ σκέπῃ σου τῇ θείᾳ**

- 80 περιφρουρεῖσθαι παντοίων ἐκ κινδύνων.

΄Ωιδὴ ζ’

214†

*Πλασμὸν ἡμῖν κατάπεμψον ὑψόθεν**

*ώς ποιμὴν καὶ πρόστηθι τοῦ σοῦ ποιμνίου,**

*ἴν' ἀφαρπάσης θηρὸς ἐκ βροτοκτόνου**

*στέρνων σὸν λαὸν εἰς μάνδρας εἰσελεύσας**

- 85 πάντας τῆς Ἐδὲμ παγγενεὶ σεσωσμένους.

*Ἴμερτὸν ἡμῖν προστρέχειν σῷ λειψάνῳ**

*ώς πηγὴν ἀενναον τῶν χαρισμάτων**

*θεοδωρήτως πάντοθεν πεφυκότι,**

*ὕλης νοσερᾶς κανστικὸν μολυσμάτων**

- 90 βλάβης τε πάσης ρύπτικὸν παραδόξως.

*Ὥρεκτὸν ἀξίωμα τῆς ἐκκλησίας**

*πρὸς Θεοῦ δεξάμενος, ἱερομύστα,**

*– γνώρισμα τούτο τῆς ἀρετῆς σου μέγα – **

*πᾶσιν ἐμφανῶς ἐνέφηνεν ὁ κτίστης**

- 95 ποιμένα σοφόν, οἶον ὁ Παῦλος γράφει.

*Πλασμὸν ἡμῖν, παρθένε θεοτόκε,**

*εὐμενῶς κατάπεμψον ὡς εὐεργέτις,**

*ἵνα ρύσθεντες τῶν βρόχων τοῦ Βελίαρ**

*καὶ φωτισθέντες τοῦ τοκετοῦ σου φέγγει**

- 100 τοῦ σκότους ἐκφύγωμεν τοῦ αἰωνίου.||

΄Ωδὴ ζ’ 82 πρόστηθι ... ποιμνίου] Gen 25, 17 passim | 84–85] cf. Jh 10, 1–27 | 95] cf. Hebr 7, 26

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ήδη ζ’ Πλασμὸς ἡμῖν Χριστέ in marg. | 85 παγγενεὶ] παγγενῆ C | σεσωσμένους] σεσωσμένας C

Κοντάκιον

214^v ¹Τῷ ἀπὸ βρέφους τῷ Θεῷ ἀκολουθήσαντι καὶ ἐν ὀσκήσει ὄλικῶς εὐ-
αρεστήσαντι^{*} ²έορτάζομεν ἡ ποίμνη σου, θεοφόρε^{*} ³Ἀθανάσιε, πα-
τέρων ἐγκαλλώπισμα,^{*} ⁴ἱεράρχα δὲ καὶ φίλε τοῦ Θεοῦ ἡμῶν^{*} ⁵ἀλλὰ
πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν,^{*} ⁶πάτερ θεόπνευστε.

Ωιδὴ ζ'

Σύμφωνον ἀνέπεμπες ὑμνολογίαν^{*}
σέβειν τὰ προστάγματα τὰ τοῦ δεσπότου,^{*}
τὴν τοῦ παρακλήτου δὲ φωσφόρον χάριν^{*}
εἰσδεδεγμένος ἐδίδασκες τοὺς πάντας^{*}
ἀναβοᾶν «δόξα σοι, Τριάς ἁγία». 105

Φωνὴν ἀρχιποίμενος ἀκηκοότες^{*}
ἔφασκον «προφθάσωμεν» οἱ λαοὶ πόθῳ,^{*}
ρήσεις ἐπαίσοντες τῆς θεοπνεύστου^{*}
διδασκαλίας τοῦ θείου ποιμενάρχου,^{*}
τῷ σωτῆρι μέλποντες· «εὐλογητός εἶ». 110

Θέσπιν προηγόρευσεν ὁ ιεράρχης^{*}
ἔνθους Ἀθανάσιος θεομηνίαν,^{*}
ἵτις κλόνω γῆς φρικτῷ συνετελέσθη^{*}
καὶ τοὺς κρατοῦντας ἐξέπληξε βιωντας^{*}
«ὅ βλέμματι γῆν σείων, εὐλογητός εἶ». || 115

215^r Τριττὴν μὲν ἔώρακε ταξιαρχίαν^{*}
ἐν ἀγγέλων τάγμασι διηρημένην^{*}
καὶ σὺν ταύταις νῦν συμψάλλων τῇ παρθένῳ^{*}
ὅ ποιμενάρχης καὶ θεοτόκῳ μέλπει^{*}
δόξαν ἀκατάπαυστον εἰς τοὺς αἰῶνας. 120

ῳδὴ ζ' 115 ὁ ... σείων] Ps 103 (104), 32 | 116–117] cf. Ar. CH 26, 11–27,3

Κοντάκιον ἦχος πλ. δ'· Τῇ ὑπερμάχῳ in marg. ῳδὴ ζ' Σύμφωνον ἐθρόνησεν in
marg. | 115 εὐλογητός εἶ] sic C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.

΄Ωιδὴ η̄

*Λύει τὰ δεσμὰ τῆς ἀμαρτίας πάλιν**

*οὗτως Ἀθανάσιος καὶ μετὰ τέλος**

*καὶ θαυμάτων χάριτας ἡμῖν ἐκπέμπει,**

*τοῖς προσιοῦσι τούτῳ μετ’ εὐλαβείας,**

125 *βιωσιν «εὐλογεῖτε τὸν πάντων κτίστην».*

*Mνήμην τῶν φρικτῶν θεωριῶν ὁ μέγας**

*ἔχων ἐπὶ νοῦν τοῖς ὄχλοις ἀνεφώνει.**

*«μετανοεῖτε σὺν καθήκοντι τρόμῳ**

*τοὺς βιωτικοὺς κυδοιμοὺς ἐκφυγόντες,**

130 *ὅπως φλόγα φύγητε τὴν αἰωνίαν».*

*Σωτηριωδῶς ἐδίδασκεν ὁ μέγας·**

*«φῶς αὐτολαμπές εἰσδέξασθε πλησμίως**

*οἱ τὰς ἐντολὰς νητρεκῶς συντηροῦντες**

*τιμῆν ὡς ἄημα πάντας ἀστράπτον·**

135 *ώς θεραπευτὰς γνησίους τοῦ δεσπότου».* ||

215^v

*Ἡισε προφητῶν θεοφόρητον στόμα**

*σὸν ὑπερφυῆ, παρθένε, θεῖον τόκον·**

*Υἱὸν γὰρ κόλπων πατρικῶν προηγμένον·**

*δέρκομεν σέθεν ἐκ κόλπων προελθόντα,·**

140 *στερρὰν ἐνανθρωπήσεως πιστοῖς δόξαν.*

΄Ωιδὴ θ̄

*Χαίροις, αὔχημα ποιμεναρχῶν καὶ κλέος·**

*ἄπαν γάρ ἀπύλωτον τοῦ φθόνου στόμα**

*ἐμφράττεται βλέπον σου τὸ θεῖον δέμας,·**

*ἴλιγγιρ δὲ νοῦς ἄπας ἔχεφρόνων·**

145 *σαφῶς βλέπων σου τὰ θεῖα τεράστια.*

΄Ωδὴ η̄ 121] cf. Mt 16, 19; 18, 18; Jh 20, 22–23 | 128 μετανοεῖτε] Mt 3, 1–2 | 129 βιωτικοὺς κυδοιμούς] cf. Gr. Ant. Ep. 4.183.2

΄Ωδὴ η̄ Λύει τὰ δεσμὰ καὶ in marg. | 130 φύγητε] φύγοιτε C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ήδὴ θ̄ Χαίροις ἄνασσα in marg.

“*Υδειν ἔοικε ποιμενάρχην τὸν μέγαν·**
*μόνος γὰρ ἐν δίνησι καρδίας Πνεῦμα**
*ἔσχεν ἀλθαῖνον τὸ ποίμνιον ἐν λόγοις,**
*λόγοις ἀναψύχουσι τοὺς καυσουμένους**
δεινῷ καύσωνι τῆς δεινῆς ἀμαρτίας.

150

“*Οσους ἔφθασε πρὸς ζωὴν ὁδηγήσας**
*θείαις εἰσηγήσεσιν ὁ ποιμενάρχης,**
*ὁθνείαν ἀλλοιώσιν τηλαυγεστάτην**
*ἀλλοιωθέντες βαδίζουσι συντόνως**
οὐδὸν φέρουσαν πρὸς φῶς τὸ ἀνέσπερον. ||

155

216^r *Χαῖρε, δέσποινα, Χερουβίμ ύπερτέρα·**
*ἄπαν γὰρ ἐγκώμιον ἐν σοί, παρθένε,**
*ρήτόρων ἀνίσχυρον ἐφάνη πάντως**
*ἐγκωμιάσαι μὴ φθάνον ὥσπερ δέον**
σὲ τὴν ἀληθῶς μητέρα τοῦ δεσπότου.

160

Ἐξαποστειλάριον

¹ Ἀρχιερέων κύδος² καὶ μοναζόντων ἀπλανῆς³ σὺ ὁδηγὸς ἀνεφάνης.⁴ ἀδικουμένων βοηθὸς⁵ καὶ πενομένοις ἀφθόνως⁶ παρέχων τὰ πρὸς τὴν χρείαν.

ῳδὴ θ' 153 ὁθνείαν ἀλλοιώσιν] Ps. 76, 11

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. | **Ἐξαποστειλάριον** Πρὸς τὸ Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις in marg.

CANON V

΄Ωιδὴ ά’

1. ¹Χοροὶ ιερῶν ποιμένων ὁμοῦ² ἄμα μοναστᾶίς καὶ πιστῷ λαῷ νῦν ἀθροίσθητε³ ἐπαινέσαι, δοξάσαι⁴ ιερῶς τὸν θεῖον Ἀθανάσιον, ὃς θεμίς,⁵ ἐν ἀγαλλιάσει λέγοντες⁶ «ἄσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅπι δεδόξασται».)

2. ¹Ἐν πέτρᾳ στερρᾷ τῆς πίστεως² ἔχων ἡδρασμένον τὸν νοῦν σου, μακάριε,³ ἐκλεκτὸς ὥσπερ λίθος⁴ τοῦ Χριστοῦ ἐκόσμησας σαφῶς τὴν ἐκκλησίαν⁵ ἐν ἀγαλλιάσει ψάλλουσαν⁶ «ἄσωμεν τῷ Θεῷ 216^v ἡμῶν, ὅπι δεδόξασται».)

3. ¹Ο νοῦς σου Θεοῦ προνοίᾳ, σοφέ,² ὅλος καθαρθεὶς τῆς παθῶν δεινῆς ἀμαυρώσεως³ φωτοφόρος ἐφάνη⁴ καὶ λαοὺς ἐφώτισας ποιμάνας θεαρέστως⁵ ἐν ἀγαλλιάσει ψάλλοντας⁶ «ἄσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅπι δεδόξασται».)

4. ¹Χοροὶ ιερῶν παρθένων, ἀγνή,² σήμερον ὁμοῦ μυστικὴν χορείαν στησάμενοι³ σὺν ἡμῖν ἐκβοῶσι⁴ τὸ τοῦ κόσμου χαῖρε ἰλαστήριον, παρθένε⁵ ἐν ἀγαλλιάσει κράζομεν⁶ «ἄσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅπι δεδόξασται».)

΄Ωιδὴ γ́’

1. ¹Αἴγλῃ καθαρθεὶς τοῦ πνεύματος² καὶ τὴν θείαν τούτου περιζωσάμενος δύναμιν³ ἀνεβόας· «ἐστερεώθη⁴ ἐν κυρίῳ ἡ καρδία μου».

2. ¹Ρώμῃ θεϊκῇ ρωννύμενος² σὺ τὴν τῶν δαιμόνων καταπεφρόνηκας δύναμιν³ ἀναμέλπων· «ἐστερεώθη⁴ ἐν κυρίῳ ἡ καρδία μου».

φδὴ ά’ tr. 2.1 ἐν πέτρᾳ ... πίστεως] Ps. 39 (40), 2; CPC 189.1 (TR 641) passim
φδὴ γ́’ tr. 1.2 περιζωσάμενος δύναμιν] Ps. 17, 33 et 40

tit. “Ετερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινούπολεως. Θεοκτίστου in marg. φδὴ ά’ ἡχος δ’ Χοροὶ Ισραήλ ἀνίκμοις in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ γ́’ Τόξον δυνατῶν in marg.

3. ¹ Κόσμος μοναστῶν γεγένησαι* ² καὶ ἀρχιερέων σὺ φωτοφόρος διάκοσμος* ³ ἀναμέλπων «έστερεώθη* ⁴ ἐν κυρίῳ ἡ καρδία μου».||

- 217^r 4. ¹ Ἀπας ἐγκωμίων ἥττηται* ² νόμος ἐπὶ σοί, θεοκυῆτορ πανάμωμε.* ³ ὁ γὰρ λόγος ἐκ σοῦ, ὃς οἶδε,* ⁴ δι’ ἡμᾶς ἄνθρωπος γέγονεν.

΄Ωιδὴ δ'

1. ¹ Καθωδήγεις, Ἄθανάσιε,* ² τοὺς ἐπομένους σοι πρὸς τρίβους ζωῆς* ³ ὑποδεικνύων ταῖς διδαχαῖς σου,* ⁴ ἵνα ἐκ πλάνης πάσης ἐπιστρέψωσι* ⁵ δόξαν τῷ Θεῷ ἀναπέμποντες.

2. ¹ Μυσταγωγήσας, παμμακάριστε,* ² τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἱερῶς* ³ ἀρχιερέων καὶ μοναζόντων* ⁴ στίφη προσάγεις πάντοτε κραυγάζοντας* ⁵ «δόξα ⟨τῇ δυνάμει σου, κύριε⟩.»

3. ¹ Νεοθευμένων ἡλευθέρωσας* ² τὴν ἐκκλησίαν σὺ δογμάτων, σοφές,* ³ ὃς ποιμενάρχης,* ^{3a} καὶ ἐντολῶν δε* ⁴ φύλαξ κυρίου μέλπων, ἱερώτατε.* ⁵ «δόξα τῇ δυνάμει σου, κύριε».

4. ¹ Υπερύμνητε, πανένδοξε,* ² παντὸς τοῦ κόσμου τὸ διάσωσμα,* ³ σὲ δυσωποῦμεν,* ⁴ ἵνα λυτρώσῃ πάντας τῆς κολάσεως,* ⁵ μόνη παντευλόγητε δέσποινα.

΄Ωιδὴ ε'

- 217^v 1. ¹ Ο τοῦ φωτὸς τοῦ ἀὔλου* ² τὴν ὑπέρλαμπρον δόξαν* ³ ὑπερφυῶς, παμμάκαρ, κατοπτεύων τρανῶς* || ⁴ τὸν δημιουργὸν* ⁵ καθικετεύων μὴ ἐλλίπης ἔκάστοτε.

2. ¹ Σὺ μιμητὴς ἀποστόλων* ² ἀνεφάνης, παμμάκαρ,* ³ τῶν πειρασμῶν τὰς θλίψεις ὑποφέρων στερρῶς* ⁴ καὶ ἐν τῷ καιρῷ* ⁵ τῷ τῶν κινδύνων ἀπερίτρεπτος ἔμεινας.

tr. 3.2 ἀρχιερέων ... διάκοσμος] cf. Ar. Ep. 8, 1 (1088 D) ψδὴ δ' tr. 1.2 τρίβους ζωῆς] Prov 16, 17 ψδὴ ε' tr. 2] cf. 1 Cor 4, 9ff; 2 Cor 11, 23ff

tr. 4] θ(εοτοκιον) in marg. ψδὴ δ' Εισακήκοα τὴν ἔνδοξον in marg. | tr. 3.3 δε] sic C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. | tr. 4.3] colon deest, sed textus lacunosus non videtur, cf. Einleitung 6.2.3.6 p. 127–128 ψδὴ ε' Ο τοῦ φωτὸς διατμήζας in marg.

3. ¹ Τῆς ἀπαθείας τῷ πόθῳ² τῶν παθῶν τὰς ἐφόδους³ καταβαλῶν γενναίως ἐν ἀσκήσει, σοφέ,⁴ τῷ δημιουργῷ⁵ ἀνακραυγάζεις· «πρὸς ζωὴν ἡμᾶς ἥθυνον».

4. ¹ Τὴν ὑπεράγαθον κόρην,² τὴν παρθένον καὶ νύμφην³ ὡς τοῦ φωτὸς μητέρα ὑμνοῦμεν πιστῶς⁴ κράζοντες αὐτῇ⁵ «ἐν τῷ φωτὶ σου τὰς ὁδοὺς ἡμῶν ἥθυνον».

Ωιδὴ ζ'

1. ¹ Παντευχίᾳ, μάκαρ,² τοῦ πνεύματος, φραξάμενος³ προσβολαῖς ἐφάνης⁴ τῶν παθῶν ἀπαρασάλευτος.

2. ¹ Δαψιλῶς τὴν χείρα² ὑπανοίγων σὺ τοῖς πένησι³ τοῦ Θεοῦ τὴν χείρα⁴ σὲ φρουροῦσαν, μάκαρ, ἔσχηκας.

3. ¹ Τῷ φωτὶ τῷ πρώτῳ² παριστάμενος, θεόληπτε,³ φωτισμὸν θαυμάτων⁴ καταπέμπεις τοῖς ὑμνοῦσι σε.||

4. ¹ Θεοτόκε κόρη,² Παναγία μητροπάρθενε,³ τῶν παθῶν τὸ σκότος⁴ τῆς ψυχῆς μου ἔξαφάνισον.

Κοντάκιον

1 Τὰ τέκνα τὰ σὰ² περίσωζε δεόμενος³ καὶ δίδου ποιεῖν⁴ ἐκ πάσης διαθέσεως⁵ τὴν σεπτὴν καὶ θείαν σου⁶ καὶ σεβάσμιον μνήμην τὴν σωτήριον,⁷ ὅρθιοδοξίας ἄριστε ποιμήν,⁸ δογμάτων τῶν θείων ὁ διδάσκαλος.

Ωιδὴ ζ'

1. ¹ Περιχνθεὶς τῷ φωτὶ² τῆς ἀπροσίτου δόξης³ σαφῶς, παμμάκαρ Ἀθανάσιε,⁴ Χριστῷ ἀνεβόησας⁵ «ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν Θεός {εὐλογητὸς εἰ}».)

φδὴ ζ' tr. 3.1 Τῷ φωτὶ τῷ πρώτῳ] locus comm.

tr. 4] Θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ ζ' Ἐν τῷ θλίβεσθαι με in marg. | tr. 3.4 τοῖς ὑμνοῦσι σε] sic C | tr. 4] Θ(εοτοκίον) in marg. Κοντάκιον ἥχος β' Τὰ ἄνω ζητῶν in marg. φδὴ ζ' Ἀβραμιαῖοι ποτὲ in marg.

2. ¹ Πάρεσο μέσον ἡμῶν^{* 2} νῦν ἀοράτως, μάκαρ,^{* 3} καὶ δόξῃ θείᾳ καταφαίδρυνον^{* 4} ἡμᾶς ἀναμέλποντας^{* 5} «ὅ τῶν πατέρων ἡμῶν Θεός, ⟨εὐλογητὸς εἰ̄⟩.»

3. ¹ Ὡφθῆς ποιμένων ποιμὴν^{* 2} καὶ μοναζόντων κλέος,^{* 3} ἀρχιερέων ἀκροθήνιον,^{* 4} μεθ' ὧν ἀνέμελπες^{* 5} «ὅ τῶν πατέρων ⟨ἡμῶν Θεός, εὐλογητὸς εἰ̄⟩.»

4. ¹ Παρθενομῆτορ ὁγνή,^{* 2} τὸ τῶν δαιμόνων τραῦμα^{* 3} καὶ τῶν ἀγγέλων ἀγαλλίαμα,^{* 4} ἀνθρώπων διάσωσμα,^{* 5} τὴν ταπεινὴν ψυχήν μου ἔχθροῦ τῆς πλάνης ῥύσαι.||

218^v Ωιδὴ η'

1. ¹ Νεύματι τὸ πᾶν ὁ φέρων^{* 2} σοφὸν ποιμένα, μάκαρ, δεικνύει^{* 3} σα-φῶς τὰ θεῖα πᾶσι λαοῖς^{* 4} πανσόφως ἐκδιδάσκοντα,^{* 5} καὶ τρίβον ζωῆς^{* 6} καθορῶντες εὐφραινόμενοι ἔψαλλον^{* 7} «εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον».||

2. ¹ Οἱ τῶν μαθητῶν σου δῆμοι^{* 2} τῷ θείῳ πυρπολούμενοι ζήλω^{* 3} τὴν μνήμην σου τελοῦσι πιστῶς,^{* 4} παμμάκαρ ιερώτατε,^{* 5} καὶ πόθῳ τῷ σῷ^{* 6} τετρωμένοι ἐν χαρᾶ ἀνακράζουσιν^{* 7} «εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον».||

3. ¹ Τὴν εὐλογημένην κόρην^{* 2} τῷ θείῳ πυρπολούμενοι ζήλω^{* 3} ύμνη-σωμεν ὡς οὖσαν σαφῶς^{* 4} μητέρα τοῦ παντάνακτος^{* 5} καὶ «χαῖρε» αὐτῇ^{* 6} κατὰ χρέος ἐκβοήσωμεν κράζοντες^{* 7} «εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον».||

ῳδὴ ζ' tr. 4.2 δαιμόνων τραῦμα] Acath. 141, 42–43 ᾠδὴ η' tr. 1.1 Νεύματι τὸ πᾶν ὁ φέρων] 2 Ma 8, 18 | tr. 1.5 τρίβον ζωῆς] Prov 16, 17 | tr. 2.5–6 πόθῳ τῷ σῷ τετρωμένοι] cf. Cant 2, 5 et 5, 8

ῳδὴ η' Οἱ ἐν Βαθυλῶνι παῖδες in marg. | post tr. 2 lacunam habet C

'Ωιδὴ θ'

219^r

1. ¹ Ὁ ζῆλος σου ἄπειρος ἐδείχθη^{*} ² Θεὸν γὰρ ποθήσας, ἰεράρχα,^{*}
³ τὰ προστάγματα τούτου^{*} ⁴ ἐπὶ γῆς μετὰ ἀνθρώπων ἔσπευσας,
 μάκαρ^{*} ⁵ διαφυλάξαι^{*} ^{5a} ὥσπερ ἄλλος οὐδεὶς πάποτε.

2. ¹ Βεβαίας λαβὼν τὰς ἀντιδόσεις,^{*} ² ὧν πρὶν τὰς ἐμφάσεις
 ὑπεδέχου,^{*} ³ καὶ ἀρρήτῳ τῇ δόξῃ^{*} ⁴ οὐρανοὺς περιπολεύων σὺν τοῖς
 ἀγγέλοις^{*} ⁵ μέμνησο πάντων^{*} ^{5a} τῶν ἐκ πόθου εὐφημούντων σε.

3. ¹ Πηγάζει θαυμάτων θεῖα ρέιθρα^{*} ² σορὸς τῶν λειψάνων σου, τρισ-
 μάκαρ,^{*} ³ ἡ πανέντιμος αὔτη^{*} ⁴ τοῖς πιστοῖς καὶ προσιοῦσι δίδωσι
 λύσιν^{*} ⁵ τῶν νοσημάτων,^{*} ^{5a} ιατρεῖον ὥσπερ ἄμισθον.

4. ¹ Φωτί με καταύγασον τῷ θείῳ,^{*} ² φωτὸς οἰκητήριον, παρθένε,^{*}
³ τῶν παθῶν μου τὸ σκότος^{*} ⁴ καὶ τῶν ἡδονῶν τὴν βαθυτάτην ὅντως
 νύκτα,^{*} ⁵ θεοκυῆτορ Παναγία, ἀπελαύνουσα. ||

'Εξαποστειλάριον

219^v

¹ Πανήγυρις χαρμόσυνος^{*} ² καὶ ίερὰ ἐφέστηκε^{*} ³ πιστῶν τὰ στίφη
 καλούσσα^{*} ⁴ ἀσματικὴν εἰς χορείαν^{*} ⁵ δράμετε, δεῦτε, ἥκετε^{*} ⁶ καὶ
 πόθῳ συναθροίσθητε^{*} ⁷ ὕμνοις, ψαλμοῖς τε ἀπαντες^{*} ⁸ Αθανασίου τὴν
 μνήμην^{*} ⁹ πνευματικῶς ἔορτάσαι.

ῳδὴ θ' tr. 4.4 τῶν ἡδονῶν τὴν βαθυτάτην ὅντως νύκτα] TR 664

ῳδὴ θ' Ὁ τόκος σου ἄφθορος ἐδείχθη in marg. | tr. 2.5a εὐφημούντων σε] sic C
 tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. | Εξαποστειλάριον Πρὸς Γυναίκες ἀκοντίσθητε in
 marg.

CANON VI

΄Ωιδὴ ά||

- 220^r 1. ¹Τὸν βίον μου ἵθυνον^{* 2} πρὸς ἀρετήν, Ἀθανάσιε,^{* 3} τῇ χάριτι, πάν-
σοφε,^{* 3a} τῇ ἐνοικούσῃ ἐν σοί·^{* 4} καὶ καταύγασον τὸν νοῦν μου, θεο-
φόρε,^{* 5} παθῶν τὴν σκοτόμαιναν^{* 5a} ἀποδιώκων μακράν.
2. ¹Αστὴρ ἔξαντειλας,^{* 2} τῆς ἐκκλησίας τὸ πλήρωμα^{* 3} φωτίζων ἐν
πνεύματι, ὥ ¹Ἀθανάσιε,^{* 4} καὶ ὡδήγησας^{* 4a} λαοὺς πρὸς σωτηρίας^{*}
⁵λιμένας τῇ χάριτι τοῦ παντοκράτορος.
3. ¹Υπέταξας, ἄγιε,^{* 2} δι’ ἐγκρατείας τῷ πνεύματι^{* 3} σαρκὸς τὰ σκιρ-
τήματα ὡς νουνεχῆς ἀληθῶς^{* 4} καὶ χαρίσματα^{* 4a} εδέζω ἰαμάτων^{*}
⁵καὶ παύεις νοσήματα τῶν προσιόντων σοι.
4. ¹Τοὺς πόθῳ σε, δέσποινα,^{* 2} παρθενομῆτορ θεόνυμφε^{* 3} ὑμνοῦντας
διάσωσον^{* 3a} πιστοὺς οἰκέτας σου^{* 4} καὶ δεόμεθα·^{* 4a} ἐκ πάσης ἡμᾶς
ρῦσαι^{* 5} παθῶν ἀμαυρώσεως καὶ κατακρίσεως.
- 220^v

΄Ωιδὴ γ́

1. ¹Ἀνύσας τὸν δρόμον σου νομίμως^{* 2} νομίμως ἐστέφθης πρὸς
Θεοῦ^{* 3} καὶ τοῖς χοροῖς ἡρίθμησαι^{* 4} πατριαρχῶν ἐν πνεύματι,^{* 5} μεθ’
ῶν πιστῶς τιμῶμεν σε^{* 6} ἐπιτελοῦντες τὴν μνήμην σου.

2. ¹Λυτροῦσαι ποικίλων νοσημάτων^{* 2} τοὺς πίστει προστρέχοντας τῷ
σῷ^{* 3} λειψάνῳ, πάτερ ὅσιε,^{* 4} καὶ θεραπείαν ἄφθονον^{* 5} παρέχεις·
ὅθεν πάντες σε^{* 6} χρεωστικῶς μακαρίζομεν.

φδὴ γ́ tr. 1.1–2] 2 Tm 4, 7–8

tit: Κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως: φέρων ἀκρο-
στιχίδα τίνδε: ταῦτα λιγαίνει σε δμωῖς σῇ γλῶττ' Ἀθανάσιε. Θεοκτίστου in marg.
φδὴ ά ἡχος δ' Ἀνοίξω τὸ στόμα μου in marg. φδὴ γ́ Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους in
marg.

3. ¹ Ιάματα θείαις ἐπομβρίαις* ² πηγάζει τῆς χάριτος ἡ σὴ* ³ θεία σορὸς καὶ πάντιμος* ⁴ τοῖς προσιοῦσι πόθῳ σοι* ⁵ τὰ πάθη κατακλύζουσα* ⁶ τὰ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

4. ¹ Γενοῦ μοι, παρθένε, προστασία* ² ὡς οὖσα κυρία τοῦ παντὸς* ³ ἀγιωτέρα πάσης τε* ⁴ κτίσεως, παντευλόγητε·* ⁵ ἐκδυσωπεῖ σε, δέσποινα,* ⁶ ὁ ιερὸς Ἀθανάσιος.

΄Ωιδὴ δ’

1. ¹ Ἀληκτον τὴν ἔφεσιν πρὸς τὸν Θεόν,* || ² μάκαρ, κεκτημένος ἐνέ- 221^r
κρωσας* ³ σαρκὸς τὰ πάθη* ⁴ καὶ νεκρὸς ὧν χορηγεῖς* ⁵ τοῖς προσ-
ιοῦσιν ἴασιν* ⁶ νόσων καὶ παθῶν, Ἀθανάσιε.

2. ¹ Ἰλαθι, μακάριε, ὡς μιμητής* ² τοῦ παμβασιλέως καὶ πρόστηθι* ³
τοῖς ἐν ἀνάγκαις* ⁴ καὶ νοσήμασι δεινοῖς* ⁵ συνεχομένοις, ἄγιε,* ⁶ καὶ
τῇ σῇ σορῷ προσπελάζουσιν.

3. ¹ Νόμοις τοῖς τοῦ πνεύματος ἀκολουθῶν* ² νόμους ἀνομούντων
ἐξέκλινας* ³ ὡς ἀνομοῦντας* ⁴ διελέγχων ἀληθῶς,* ⁵ νομοθετούντων
πρόκριτε* ⁶ καὶ ιεραρχῶν ἀκροθήνιον.

4. ¹ Εὕρω σε βοήθειαν, θεία πηγή,* ² βρύουσαν ίάματα πάντοτε* ³ τοῖς
ἐν ἀνάγκαις* ⁴ νοσημάτων χαλεπῶν* ⁵ ἐκτηκομένοις, δέσποινα,* ⁶ καὶ
τῷ σῷ ναῷ προσπελάζουσιν.

΄Ωιδὴ ε’

1. ¹ Ιέμενος, ἄγιε, ἀγίων τῆς λαμπρότητος* ² ἐν ἀγιασμῷ τὴν πολι-
τείαν* ³ τὴν σὴν διήλθες,* ^{3a} ὥς Ἀθανάσιε,* ⁴ κλέος ἀσκητῶν καὶ χαρ-
μονὴ* ⁵ τῶν ἀ||νευφημούντων σου* ⁶ τὰ σεπτὰ προτερήματα. 221^v

2. ¹ Σαφῶς ἐχρημάτισας* ^{1a} ὡς ἥλιος ὀλόφωτος* ² δῆμον ἐπαγόμενος
ἀστέρων,* ³ τῶν φοιτητῶν σου,* ^{3a} μεθ’ ὧν φαιδρύνεις ἀεὶ* ⁴ τὸν τῆς
ἐκκλησίας οὐρανόν,* ⁵ μάκαρ Ἀθανάσιε,* ⁶ τῇ τοῦ πνεύματος χάριτι.

΄Ωδὴ δ’ tr. 1.2–3] Col 3, 5 ΄Ωδὴ ε’ tr. 1.1 ἄγιε ἀγίων] Lev 6, 10 passim

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ΄Ωδὴ δ’ Τὴν ἀνεξιχνίαστον in marg. ΄Ωδὴ ε’ Ἐξέστη τὰ σύμπαντα in marg.

3. ¹Ἐξέπληξας ἀπαντας^{* 1a} τῷ βίῳ σου, μακάριε^{* 2} σάρκα γὰρ νεκρώσας ἐν ἀσκήσει^{* 3} ψυχῆς τὸ κάλλος ἐναπεκάθηρας^{* 4} βλέπων τὰ ἐσόμενα σαφῶς^{* 5} καὶ προλέγων ἄριστα^{* 6} τοῖς κρατοῦσι τὰ μέλλοντα.

4. ¹Διάλυσον, πάναγνε,^{* 1a} τὰ πάθη τῆς καρδίας μου,^{* 2} ὄνταφον ἀρδείας σου πλουσίαις^{* 3} τὸν ἐσβεσμένον τῆς συνειδήσεως^{* 4} λύχνον, ἡ τὸ φῶς τὸ ἐκ φωτὸς^{* 5} κόσμῳ φανερώσασα^{* 6} διὰ σοῦ σωματούμενον.

΄Ωιδὴ ζ’

222^r 1. ¹Μονὴ Θεοῦ ἐχρημάτισας,^{* 2} τριάδος τῆς σεπτῆς, Ἀθανάσιε,^{* 3} καὶ ταῖς λαμπρότησι^{* 4} τῶν ὑπὲρ φύσιν ἀγώνων σου^{* 5} τὰς τῶν πιστῶν καρ||δίας, μάκαρ, ἐφώτισας.

2. ¹Ως θεῖος μύστης τῆς χάριτος^{* 2} λαοὺς ἐμυσταγόγησας ἄριστα^{* 3} καὶ καθωδήγησας^{* 4} πρὸς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον^{* 5} ταῖς διδαχαῖς ⟨σου⟩, μάκαρ, καὶ εἰσηγήσεσιν.

3. ¹Ισχύῃ, μάκαρ, τοῦ πνεύματος^{* 2} τὴν τρίβον διοδεύσας τὴν φέρουσαν^{* 3} διὰ στενώσεως^{* 4} πρὸς πλατυσμὸν τὸν αἰώνιον^{* 5} ἐν οὐρανοῖς χορεύεις, ὥς Ἀθανάσιε.

4. ¹Σιών τῆς ἄνω, μακάριε,^{* 2} πολίτης χρηματίζων ἱκέτευε^{* 3} τοὺς ἀνυμνοῦντας σε^{* 4} ῥυσθῆναι πάσης κακώσεως^{* 5} καὶ νοσημάτων πάντων καὶ περιστάσεων.

5. ¹Σκηνὴν εὑρὼν παναγίαν σε^{* 2} ὁ Λόγος ἐπὶ σὲ κατεσκήνωσε,^{* 3} θεοχαρίτωτε,^{* 4} ἀποξηραίνων τὰ ῥεύματα^{* 5} τῆς πολυθέου πλάνης,^{* 5a} θεοχαρίτωτε.

tr. 3.2 σάρκα γὰρ νεκρώσας] Col 3, 5 | tr. 4.3–4 ἐσβεσμένον ... λύχνον] Mt 25, 1–13
φῶδὴ ζ’ tr. 1.1 Μονὴ Θεοῦ] Jh 14, 23 | tr. 3.2–4 τρίβον...πλατυσμὸν] Mt 7, 13–14;
Lc 13, 24 | tr. 4.1 Σιών τῆς ἄνω] Gal 4, 26; Hebr 12, 22 | tr. 5.1 Σκηνὴν παναγίαν]
Ex 25, 9 et passim

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φῶδὴ ζ’ Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον in marg. | tr. 4.3
τοὺς ἀνυμνοῦντας σε] sic C

'Ωιδὴ ζ'

1. ¹ Ἡ καρδία νευρουμένη σου τῇ χάριτι,^{* 1a} ὥ ² Ἀθανάσιε,^{* 2} ἀσκητικαῖς ἀγωγαῖς^{* 3} τὸν ὄφιν ἐπτέρνισε,^{* 4} τὸν παλαιὸν || πτερνιστήν^{* 5} 222^v ὅθεν, ἄγιε,^{* 6} ἀνεμποδίστως ὕδευσας^{* 7} τὴν ὁδὸν τοῦ σωτηρίου.

2. ¹ Γαληνότατον λιμένα σε κεκτήμεθα,^{* 1a} ὥ ² οἱ τῇ σορῷ νῦν τῇ σῇ^{* 3} προστρέχοντες, ἄγιε,^{* 4} καὶ νοσημάτων δεινῶν^{* 5} ἐκλυτρούμεθα^{* 6} ἀναβοῶντες πάντοτε^{* 7} ὁ Θεὸς εὐλογητός εἰ.

3. ¹ Λαμπηδόσιν ἀστραπτόμενος τοῦ πνεύματος, ὥ ² Ἀθανάσιε,^{* 2} καταφαιδρύνεις ψυχὰς^{* 3} τῶν πόθῳ σοι, ἄγιε,^{* 4} προσερχομένων πιστῶς^{* 5} καὶ τὴν ἵασιν^{* 6} τὴν τῶν σωμάτων ἄφθονον^{* 7} χορηγεῖς τοῖς σὲ ὑμνοῦσιν.

4. ¹ Ὡς αἰτίαν τῶν καλῶν σε ἰκετεύομεν^{* 1a} πάσης ἡμᾶς ἀπειλῆς^{* 2} ταῖς ἰκεσίαις ταῖς σαῖς,^{* 3} ἀγνή, ἀπολύτρωσαι^{* 4} πυρὸς φλογίζοντος^{* 5} τοὺς ὑμνοῦντας σου^{* 6} τὴν ὑπὲρ λόγον σύλληψιν^{* 7} καὶ τὴν ἄσπορον λοχείαν.

'Ωιδὴ η'

1. ¹ Τῶν λόγων σου θείαις λαμπηδόσι^{* 2} φωτίσας τῶν μοναζόντων τὰ συστήματα^{* 3} δῆμον θεοσύλλεκτον^{* 4} σῶν μαθητῶν τῷ κτίστῃ σου^{* 5} || 223^r ⁵ καὶ ποιητῇ προσήγαγες^{* 5a} ψάλλοντας πάντοτε^{* 6} «τὸν κύριον ὑμεῖτε τὰ (ἔργα^{* 7} καὶ ὑπερψυχοῦτε^{* 8} εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».)

2. ¹ Τοῖς πόνοις γενναίως ἐνασκήσας^{* 2} ἐν σώματι γηραιῷ, μακαριώτατε^{* 3} ὄφιν τὸν ἀρχέκακον^{* 4} ἔνθεν ἐθανάτωσας^{* 5} καὶ τὴν ἀρχαίαν εἰληφας τοῦ παραδείσου τρυφήν^{* 6} σὺν πᾶσι τοῖς κλεινοῖς φοιτηταῖς σου,^{* 7} οἵς καὶ συγχορεύων ἡμῶν μὴ ἐπιλάθῃ.

3. ¹ Ἀγρυπνόν σε φύλακα, θεόφρον,^{* 2} καὶ λύχνον ἀειλαμπῆ σε καὶ προπύργιον^{* 3} ἔχοντές σε πάντοτε^{* 4} πᾶσαν ἐκκρουύμεθα^{* 5} τῶν δυσ-

φδὴ ζ' tr. 1.3–4 τὸν ὄφιν ... πτερνιστήν] Gen 3, 1–6; loc. comm. φδὴ η' tr. 2.3 ὄφιν τὸν ἀρχέκακον] Gen 3, 1–6; loc. comm.

φδὴ ζ' Οὐκ ἐλάτρευσαν τὴν κτίσιν in marg. | tr. 2.7 εὐλογητός εἰ] sic C | tr. 4.] θεοτοκίον) in marg. | tr. 4.5 ὑμνοῦντας σου] sic C φδὴ η' Παίδας εὐαγγεῖς in marg.

μενῶν ἐπίνοιαν^{* 5a} συμφώνως ψάλλοντες^{* 6} «τὸν κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα^{* 7} καὶ ὑπερψυφοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».)

4. ¹ Θεῖος μοναζόντων ποδηγέτης^{* 2} κανών τε τῆς ἐγκρατείας ἀκριβέστατος^{* 3} στάθμη τε πανάριστος^{* 4} πᾶσαν πράξιν ἄδικον^{* 5} ἀπορραπίζων, ἄγιε,^{* 5a} τῆς ἐκκλησίας μακράν^{* 6} διό σε γεγηθότες ὑμνοῦμεν^{* 7} καὶ δοξολογοῦμεν^{* 7a} Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

223^v 5. ¹ Ἄγγελοι ἀπαύστως ἀνυμνοῦσι^{* 2} τὸν τόπον σου, θεοτόκε, τὸν ἀπόρρητον,^{* 3} μόνη παντευλόγητε,^{* 4} ἄνθρωποι δοξάζουσιν,^{* 5} ἡ οἰκουμένη ἀπασα «χαῖρε» κραυγάζει σοι,^{* 6} «τὸν κύριον ὑμνεῖτε» βιώσα,^{* 7} «καὶ ὑπερψυφοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».)

΄Ωιδὴ θ'

1. ¹ Νῦν ὡς φωταυγὴς^{* 2} ἡμέρα ἔξελαμψε τοῦ ἱεράρχου Χριστοῦ^{* 3} πάντων τὰ νοήματα^{* 4} φωταγωγοῦσα θείω ἐν πνεύματι^{* 5} τῶν εὐθημούντων πάντοτε τὰ προτερήματα^{* 5a} καὶ τοὺς πόνους^{* 6} τούτου καὶ τὴν ἀσκησιν^{* 7} καὶ τοῦ βίου τὸν ζῆλον τὸν ἔνθεον.

2. ¹ Ἄξιον ἐστὶ^{* 2} σκιρτᾶν ἐν τῇ μνήμῃ σου, μακαριώτατε,^{* 3} καὶ πανηγυρίζοντας^{* 4} ὑμνεῖν τὸν πάντων Θεὸν καὶ κύριον,^{* 5} τὸν ἀθανάτῳ δόξῃ σε κατακοσμήσαντα,^{* 5a} καὶ κραυγάζειν^{* 6} σῶσον, πολυέλεε,^{* 7} τοὺς ὑμνοῦντας τὸν σὸν νῦν θεράποντα.

224^r 3. ¹ Στόματι σεπτῷ^{* 2} Θεόν, Ἀθανάσιε, ἐδοξολόγησας^{* 3} ὅθεν τὸν αἰτήσαντα^{* 4} τὸν ὕμνον τοῦτον νῦν συντεθῆναι σοι^{* 5} ρώσιν διπλῆν πρυτάνευσον^{* 5a} καὶ αἰωνίου τυχεῖν^{* 5b} εὐφροσύνης,^{* 6} μάκαρ, καταξίωσον^{* 7} τοῦ δοξάζειν σὺν σοὶ τὸν φιλάνθρωπον.

4. ¹ Ἰθι πρὸς ἡμᾶς^{* 2} λιπὼν τὰ οὐράνια, μακαριώτατε,^{* 3} τοὺς προσκαλούμένους σε^{* 4} καὶ νοσημάτων παντοίων λύτρωσαι^{* 5} ὡς ἱεράρχης μέγιστος^{* 5a} καὶ συμπαθέστατος,^{* 5b} ἵνα πόθῳ^{* 6} πάντες σε γεραιρωμεν^{* 7} τὸν τῶν ὄλων Θεὸν μεγαλύνοντες.

tr. 5] θ(εοτοκίον) in marg. | tr. 5.7 ὑπερψυφοῦτε] ὑπερψυφοῦσα C φδὴ θ' Ἀπας γηγενῆς in marg.

5. ¹ Εὗρε διὰ σοῦ^{* 2} Ἀδὰμ τὴν ἀνόρθωσιν,^{* 2a} ὁ πρὶν κατάκριτος^{* 3} σὺ γὰρ μόνη τέτοκας^{* 4} τὴν σωτηρίαν καὶ ἀπολύτρωσιν,^{* 5} κόσμου παντὸς τὸν αἱροντα τὴν κατάραν,^{* 6} κόρη παντευλόγητε,^{* 7} κραταιὸν τῶν πιστῶν καταφύγιον.

φόδὴ θ' tr. 5.5 τὸν αἱροντα τὴν κατάραν] Gal 3, 10–13

tr. 5] θ(εοτοκίον) in marg. | tr. 5.5] colon deest, sed textus lacunosus non videtur, cf. Einleitung 6.2.3.6, p. 127–128

CANON VII

΄Ωιδὴ α'

- 224^v 1. ¹ Τῷ σωτῆρι Θεῷ* ² παρεστηκώς ἐν χαρᾶ* ³ δυσώπει, πάτερ Ἀθανάσιε,* ⁴ τοῦ λυτρωθῆναι κινδύνων καὶ περιστάσεων* ⁵ τοὺς πόθῳ ὑμνοῦντας σου μνήμην τὴν πάντιμον.
2. ¹ Ἐκ κοιλίας μητρὸς* ² καθιερώθης Θεῷ* ³ καὶ συνηυξήθης ἀγιότητι* ⁴ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων τοῦτον ἥνεσας* ⁵ ποιμάνας τὸ ποίμνιον τούτου, πανίερε.
3. ¹ Όικειώθης Θεῷ* ² τὰς ἐντολὰς τὰς αὐτοῦ* ³ φυλάξας, πάτερ Ἀθανάσιε,* ⁴ καὶ παρρησίαν πρὸς αὐτὸν ὡς ἔχων πρέσβευε* ⁵ ρύσθηναι τὴν ποίμνην σου πάσης κακώσεως.
4. ¹ Χερουβίμ, Σεραφὶμ* ² καὶ χριστωνύμου λαοῦ* ³ χαρὰ ὑπάρχεις, πανυπέραγνε,* ⁴ καὶ δυναμένη πάντα σῶζε τοὺς δούλους σου* ⁵ κινδύνων καὶ θλίψεων, θεογεννήτρια.||

225^r ΄Ωιδὴ γ'

1. ¹ Δυνάμει θεϊκῇ κρατυνθεὶς* ² στερρῶς καθεῖλες τὸν ἀρχέκακον* ³ διὸ πρὸς μάνδραν οὐράνιον* ⁴ σοῦ τὸ ποίμνιον εἰσήλασας.
2. ¹ Οδῷ τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ* ² προθύμως, πάτερ, σὺ πεπόρευσαι* ³ καὶ τὴν ὄδὸν καθυπέδειξας* ⁴ πρὸς ζωὴν πιστοὺς τὴν φέρουσαν.

φδὴ α' tr. 2.1 Ἐκ κοιλίας μητρὸς] Gal 1, 15; Is 49, 1; Jer 1, 5 | tr. 2.4 ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων] Ps 106 (107), 32 | tr. 2.5 ποιμάνας τὸ ποίμνιον τούτου] Jh 21, 15–17
φδὴ γ' tr. 1.3–4] cf. Jh 10, 1–27 | tr. 2.1 Οδῷ τῶν ἐντολῶν] Ps 118 (119), 32–35; Bar 4, 13 passim | tr. 2.3–4 τὴν ὄδὸν ... φέρουσαν] Mt 7, 14

tit. "Ἔτερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Θεοκτίστου in marg. φδὴ α' ἥχος πλ. α': Τῷ σωτῆρι Θεῷ τῷ in marg. | ὑμνοῦντας σου] sic C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ γ' Δυνάμει τοῦ σταυροῦ in marg.

3. ¹ Βαδίζειν με πρὸς τρίβους ζωῆς^{*} ² ταῖς σαῖς πρεσβείαις καθοδήγησον,^{*} ³ ὅτι πρὸς σὲ τείνω, ἄγιε,^{*} ⁴ τῆς καρδίας μου τὰ ὅμματα.

4. ¹ Παρθένον ώς πρὸ τόκου, ἀγνή,^{*} ² καὶ μετὰ τόκον σε γινώσκομεν,^{*} ³ θεογεννήτρια, ὅθεν σε^{*} ⁴ κατὰ χρέος μεγαλύνομεν.

΄Ωιδὴ δ’

1. ¹ Εἰσακήκοας τὴν ἀκοὴν^{*} ² εὐαγγελίων τῶν σεπτῶν,^{*} ³ ώς παράδεισος κληροῦται δι’ αὐτῶν,^{*} ⁴ καὶ ἐβάδισας τούτων^{*} ⁵ τοῖς προστάγμασιν, ἄγιε.

2. ¹ Ἐξεζήτησας ἀπὸ ψυχῆς^{*} ² τὸν ὑπεράγαθον Θεὸν^{*} ³ καὶ ἡγάπησας ἔξοχως τὸν Χριστὸν^{*} ⁴ καὶ τὸ ἄγιον πνεῦμα,^{*} ⁵ τὴν τριάδα τὴν ἀκτιστον.||

3. ¹ Ός λαμπτῆρα φαεινὸν^{*} ² τῷ στερεώματι, σοφέ,^{*} ³ ἐκκλησίας σε 225^v ὑπέθετο Θεὸς^{*} ⁴ καὶ ἐφώτισας ταύτην^{*} ⁵ τοῖς σοφοῖς σου διδάγμασιν.

4. ¹ Προεώρακεν ὁ Δανιὴλ^{*} ² τὴν σὴν λοχείαν τὴν φρικτὴν^{*} ³ καὶ ἐν πόκῳ Γεδεὼν ὁ θαυμαστὸς^{*} ⁴ καὶ ἐβόησαν^{*} ⁵ «δόξα τῇ ἀρρήτῳ συλλήψει σου».

΄Ωιδὴ ε’

1. ¹ Ὁρθρίσας πρὸς τὸν κύριον ἔφθασας φῶς^{*} ² θεῖον, Ἀθανάσιε,^{*} ³ καὶ μετ’ ἀγγέλων ἐσκήνωσας.

2. ¹ Σαλεύει ἀμαρτίας τῷ κλύδωνι ὁ ἐχθρός με,^{*} ² ἀλλὰ σὺ κυβέρνησον^{*} ³ ώς ποιμενάρχης θεόληπτος.

3. ¹ Σορῷ τῇ τῶν λειψάνων σου, ἄγιε, πίστει θερμῆ^{*} ² ἵασιν βραβεύοις νῦν^{*} ³ τοῖς προσιοῦσιν ἔκάστοτε.

tr. 3.1 πρὸς τρίβους ζωῆς] Prov 16, 17; loc. comm. ψδὴ δ’ tr. 4.1–2] cf. Dan 2, 31–45 | tr. 4.3] cf. Jud 6, 37–40

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ψδὴ δ’ Εἰσακήκοα τὴν ἀ(κοὴν) in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ψδὴ ε’ Ὁρθρίζοντες βοῶ(μεν) in marg.

4. ¹ Τὴν ἄρρητὸν σου σύλληψιν, δέσποινα θεοτόκε,^{* 2} ἄσμασι γεραί-
ρομεν^{* 3} σὺν τοῖς ἀγγέλοις οἱ ἄνθρωποι.

Ωιδὴ ζ'

226^r 1. ¹ Ἐκύκλωσέ σε χάρισιν^{* 2} ὁ κτίσας^{* 3} Θεὸς καὶ ἐδόξασε^{* 4} ποικίλοις
νῦν θαύμασι^{*} || ⁵ τὸ θεῖον σου λείψανον^{* 6} πηγάζον πᾶσιν^{* 7} ιάματα
τοῖς χρήζουσιν.

2. ¹ Ἐξήστραψεν ὁ βίος σου^{* 2} ὡς ἀστρον^{* 3} πολύφωτον ἄδυτον^{* 4} καὶ
σύμπαν ἐφώτισε^{* 5} τὸ πλήρωμα, τίμιον^{* 6} τῆς ἐκκλησίας^{* 7} κειμήλιον,
πανίερε.

3. ¹ Συμπάθειαν ἀσύγκριτον^{* 2} ἔκτήσω^{* 3} πρὸς πάντας τοὺς πένητας<sup>*
4</sup>
καὶ τούτοις ἐπήρκεσας^{* 5} πλουσίως, ἀείμνηστε,^{* 6} κάντεῦθεν ὥφθης,<sup>*
7</sup> ὦ πάτερ, χριστομίμητος.

4. ¹ Ἐκύκλωσάν με, πάναγνε,^{* 2} πταισμάτων^{* 3} τὰ πλήθη καὶ δέομαι<sup>*
4</sup>
τῇ θείᾳ πρεσβείᾳ σου^{* 5} παθῶν με ἀπάλλαξον^{* 6} καὶ δός μοι λύσιν<sup>*
7</sup> ἀμαρτιῶν πρεσβείαις σου.

Κοντάκιον

1. ¹ Ως τῶν ἀὖλων οὐσιῶν θεωρὸν ἄριστον^{* 2} καὶ πρακτικῶν ὑφηγητὴν
παναληθέστατον^{* 3} ἀνακράζει σοι ἡ ποίμνη σου, θεορρήμον^{* 4} «μὴ
ἐλλίπης ἵκετεύειν ὑπὲρ τῶν δούλων σου^{* 5} λυτρωθῆναι πειρασμῶν καὶ
περι||στάσεων^{* 6} τῶν βιώντων σοι^{* 7} "χαίροις, πάτερ Ἀθανάσιε"».

Ωιδὴ ζ'

1. ¹ Ἐν τῇ ἀσκήσει στερρῶς^{* 2} ἀγωνισάμενος ἐβόας·^{* 3} «εὐλογητὸς ὁ
Θεός, ὁ τῶν πατέρων ⟨ἡμῶν⟩.»

tr. 4] θ(εοτοκιον) in marg. φδὴ ζ' Ἐκύκλωσέ μ(ε) in marg. | tr. 4] θ(εοτοκιον) in
marg. **Κοντάκιον** ἡχος πλ. δ' Τῇ ὑπερμάχῳ in marg. | kont. 1 θεωρὸν] θεωρῶν C
kont. 3 σοι] σου C φδὴ ζ' Ο ἐν καμίνῳ in marg.

2. ¹Ἐπί νομὰς ζωηρὰς² τὴν ποίμνην ἄγων ἀνεβόας³ «εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν ⟨πατέρων ἡμῶν⟩.»

3. ¹ Μὴ ἐπιλάθῃ τοῦ σοῦ² ποιμνίου, μάκαρ, ἐκβοῶντος³ «εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν ⟨πατέρων ἡμῶν⟩.»

4. ¹ Υπεραγία σεμνή,² τοὺς μελῳδοῦντας σῷζε πάντας³ «εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν ⟨πατέρων ἡμῶν⟩.»

΄Ωιδὴ η΄

1. ¹ Τὸν ἐκ πατρὸς πρὸ αἰώνων² γεννηθέντα νιὸν καὶ Θεὸν³ ἐν ἀγαθῇ πολιτείᾳ,⁴ Ἀθανάσιε, δοξάσας καλῶς⁵ ιερῶς ἐβόας⁶ «Χριστὸν ὑπερυψοῦτε,⁷ λαοί, εἰς τοὺς ⟨αἰῶνας⟩.»

2. ¹ Τῶν ιερέων τὸ κλέος,² Ἀθανάσιον ὑμινοῦμεν πιστῶς³ ως ποιμενάρχην ὀφθέντα,⁴ ὃν ὁ Παῦλος ὑπογράφει καλῶς⁵ ιερεῖς ὑμνεῖτε⁶ λαὸς ὑπερυψοῦτε,⁷ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.»

3. ¹ Τῶν μοναζόντων χορεῖαι² καὶ ποιμένων ιερῶν ὁ χορός,³ τὸν ἀρχιποίμενα δεῦτε⁴ εὐφημήσωμεν || βιωντες ὁμοῦ.⁵ «ιερεῖς ὑμνεῖτε,⁶ λαὸς ὑπερυψοῦτε⁷ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.» 227^r

4. ¹ Τὴν φωτοφόρον νεφέλην,² τὴν ὑπέραγγον τοῦ Λόγου σκηνὴν³ καὶ Χερουβίμ ὑπερτέραν⁴ ἀνυμνήσωμεν βιωντες πιστῶς⁵ «ιερεῖς ὑμνεῖτε,⁶ λαὸς ὑπερψοῦτε⁷ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.»

΄Ωιδὴ θ΄

1. ¹ Σὲ τὸν ιερῶς τὸν βίον ἀνύσαντα νῦν² συνελθόντες ὑμνήσωμεν³ ως μέγαν θεράποντα τοῦ Χριστοῦ⁴ καὶ ἀγγέλων ὁμοδίαιτον.

΄ῳδὴ ζ΄ tr. 2.1–2] cf. Jh 10, 1–27 ήδη η΄ tr. 2.4 ποιμενάρχην... υπογράφει] cf. Hebr 2, 17; Hebr 4, 14; Hebr 7, 26 | tr. 4.1 φωτοφόρον νεφέλην] cf. Ex 13, 21–22

tr. 4] θ(εοτοκίον) ήδη η΄ Τὸν ἐκ πατρὸς πρὸ αἰώνων in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ήδη θ΄ Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν in marg.

2. ¹Σέ τὸν ἰλαρῶς τὰ πάντα τοῖς πένησι πρὶν^{*} ²διανείμαντα, ἄγιε,^{*}
³ καὶ νῦν ὡς θερίζοντα^{*} ^{3a} πλουσίως τὰ δράγματα^{*} ⁴ τῶν καμάτων
 σου, πάτερ, μακαρίζομεν.

3. ¹Σέ τὸν ἀληθῆ ποιμένα, μακάριε, σὲ^{*} ²δυσωπῷ ὁ ταλαίπωρος^{*}
³ἐγώ, ὁ τοὺς ὕμνους σοι^{*} ^{3a}ἐκ πόθου καὶ πίστεως^{*} ⁴ἔξυφαίνων· ἵκε-
 τευε σωθῆναι με.

4. ¹Σέ τὸν διὰ λόγου Λόγον νίὸν τοῦ Θεοῦ^{*} ²ὑπὲρ λόγον, θεόνυμφε,^{*}
³τεκοῦσαν γεραίρομεν^{*} ^{3a}καὶ λόγοις δεόμεθα·^{*} ⁴τῶν ἀλόγων παθῶν
 ἥμᾶς ἀπάλλαξον.||

227v Ἐξαποστειλάριον

¹Αθανασίας ὁ οἶκος^{*} ²καὶ βασιλείας ὁ κῆρυξ^{*} ³τῆς ἀθανάτου, γεν-
 ναῖς,^{*} ⁴σὺ ἔχρημάτισας, πάτερ,^{*} ⁵καὶ τῆς ἀσκήσεως φάοις,^{*} ⁶τῆς ἐκ-
 κλησίας ὁ στῦλος.

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. | Ἐξαποστειλάριον Πρὸς ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις in
 marg.

CANON VIII

Ωιδὴ α'

1. ¹ Δεῦτε μοι συνελθόντες, ὁ φιλεόρτων πληθύς,² τὸν τῆς ἀθανασίας³ ως ἀληθῶς φερόνυμον⁴ πιστῶς εὐφημήσωμεν⁵ ἐκβοῶντες·^{*}
⁶ «χαίροις, ιεραρχῶν τὸ θεῖον ἀγλάϊσμα».

2. ¹ Ἔρως ἐκ βρέφους, μάκαρ,^{1a} τὴν σὴν κατέσχε ψυχὴν² τῆς ἐνθέου σοφίας·³ ³ ὅθεν ἀφεὶς τὰ ῥέοντα⁴ Χριστῷ ἡκολούθησας⁵ διαπύρω⁶ πόθῳ καὶ τῆς ἐκείθεν δόξης τετύχηκας.

3. ¹ Ξύλον πεφυτευμένον^{1a} ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ² κατανύξεως ῥείθροις³ διηνεκῶς ἀρδόμενον⁴ ἀνθοῦν ἀρετῶν μὲν⁵ τὰς ἐνεργείας⁶ ὥφθης, καρποῖς δε βρίθον, μάκαρ, τοῦ πνεύματος.||

4. ¹ Σάλπιγγες θεηγόροι^{1a} μητέρα σε τοῦ Θεοῦ² ἐπ' ἐσχάτων^{228r} αἰώνων³ γενησομένην, πάναγνε,⁴ προφῆται θεσπίζουσι⁵ μυθέντες⁶ ἄνωθεν, θεοτόκε, τὰ σὰ μυστήρια.

Ωιδὴ γ'

1. ¹ Ανδρείως ἀντεστρατεύσω,² μάκαρ, ταῖς παρατάξεσιν³ τῶν δαιμόνων ὅθεν καὶ κατεπάλαισας⁴ τούτους ἡγεμόνα λογισμὸν⁵ πήξας ἐν σῇ καρδίᾳ·⁶ διὸ βραβείοις, ἀξιάγαστε,⁷ τοῖς εἰρηνικοῖς ἐστεφάνωσαι.

2. ¹ Ασκήσει νεανικῶς,² τρισμάκαρ, χρησάμενος³ σαρκὸς κατεμάρανας τὰ σκιρτήματα·⁴ ταπείνωσιν δὲ καὶ προσοχὴν⁵ κτησάμενος τὸν νοῦν σου⁶ συναιρομένης σοι τῆς χάριτος,⁷ πάτερ, τῶν παθῶν ἥλευθέρωσας.

φδὴ α' tr. 3.1–1a] Ps 1, 3 | tr. 3.6 καρποῖς ... πνεύματος] Ga 5, 22–23

tit. "Ετερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον, πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Θεοκτίστου in marg. φδὴ α' ἦχος πλ. α' Ἰππον καὶ ἀναβάτην in marg. | tr. 3.6 καρποῖς δε] sic C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ γ' 'Ο πήξας ἐπ' οὐ(δενός) in marg. | tr. 1.5 σῇ] σοὶ C

228^v 3. ¹ Γυμνώσας φαντασιῶν^{*} ² ἀτόπων σὴν διάνοιαν^{*} ³ θείων ἡξιώθης, πάτερ, ἐλλάμψεων·^{*} ⁴ ὅθεν κατὰ βάθους εἰσελθὼν^{*} ⁵ τῶν ἐν τοῖς οὖσι λόγων^{*} ⁶ περὶ προνοίας τὲ καὶ κρίσεως^{*} ⁷ γνώ||σεως ἐπλήσθης τοῦ πνεύματος.

4. ¹ Ρυσθῆναι τῆς παθημάτων αἰχμαλωσίας με^{*} ² δυσωπῶ σε, μῆτερ Θεοῦ πανάμωμε,^{*} ³ καὶ τῶν κακιῶν μου τὰς οὐλάς^{*} ⁴ πάσας ἐξαλει- φθῆναι,^{*} ⁵ τὴν ἀμαρτίαν ἡ τὸν αἴροντα^{*} ⁶ κόσμου παραδόξως κυ- ἥσασα.

Κάθισμα

¹ Ἐκ πηγῶν τῆς ἀβύσσου τοῦ Ἰησοῦ^{*} ² τῶν θαυμάτων τὰ ῥεῖθρα θεο- πρεπῶς^{*} ³ ἀντλήσας, μακάριε,^{*} ⁴ μυστικαῖς θεωρίαις τῶν παθῶν τὰς ζοφώδεις νεφέλας ἐμείωσας^{*} ⁵ καὶ νοσοῦσιν ἀνθρώποις παρέχεις ιάματα^{*} ⁶ ὅθεν μοναζόντων συνηρίθμησας πλήθη καὶ πάντας ἐφώ- τισας^{*} ⁷ διδαγμάτων τοῖς λόγοις σου,^{*} ⁸ ιεράρχα Ἀθανάσιε^{*} ⁹ πρέσ- βενε *Χριστῷ τῷ Θεῷ*^{*} ¹⁰ τῶν πταισμάτων ⟨δωρῆσαι τὴν ἄφεσιν τοῖς ἔορτάζουσι πόθῳ τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Ωιδὴ δ'

- 229^r 1. ¹ Ως πῦρ τῆς ἀκανθώδους αἵρεσεως^{*} ² ἀποτεφρώσας τὰς ὁρμὰς^{*} ³ δρόσος ἐγένου, θεσπέσιε,^{*} ⁴ τοῖς τῷ πυρὶ || τῶν βασάνων^{*} ⁵ ὑπὲρ τῆς εύσεβείας παλαίουσι.
2. ¹ Στερρῶς ἀντικατέστης, μακάριε,^{*} ² ταῖς τοῦ κρατοῦντος προσ- βολαῖς^{*} ³ ὅθεν καὶ μάρτυς γενόμενος^{*} ⁴ τῇ προαιρέσει βραβείοις^{*} ⁵ τοῖς τῆς ὁμολογίας κεκόσμησαι.

φδὴ γ' tr. 3.5 τῶν ἐν τοῖς οὖσι λόγων] cf. Max. C. Qu. 53.87; 55.296–297 passim
tr. 3.6 περὶ προνοίας τὲ καὶ κρίσεως] cf. Max. C. Qu. 53.26–29; 54.238–239 passim
| tr. 4.5–6 ἀμαρτίαν … κόσμου] Jh 1, 29 φδὴ δ' tr. 1.3–5] cf. Dan 3, 50

tr. 3.6 προνοίας τὲ] sic C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. **Κάθισμα** ᷄χος πλ. δ': Τὴν σο- φίαν τοῦ in marg. | kath. 5 παρέχεις παρέχοις C φδὴ δ' Τὴν θείαν ἐννοήσας in marg.

3. ¹Αρχὴν τῶν ὄλων μίαν ἐκήρυξας^{*} ²ἐν ὑποστάσεσι τρισὶ^{*} ³θεωρουμένην, θεσπέσιε,^{*} ⁴μὴ κινουμένην οὐδόλως^{*} ⁵ἐκάστης τῶν ιδίων πρὸς ἄλληλα.

4. ¹Μαρία, ἡ κυρία τῆς κτίσεως,^{*} ²ώς βασιλέα τοῦ παντὸς^{*} ³τεκοῦσα, μόνη πανύμνητε,^{*} ⁴τῆς τῶν παθῶν τυραννίδος^{*} ⁵ἐλεύθερόν με δεῖξον πρεσβείας σου.

΄Ωιδὴ ε'

1. ¹Καθαρθείς, ὁ πάνσοφε,^{*} ^{1a}πυρὶ τοῦ πνεύματος^{*} ²σκεῦος ὑπῆρχας θείων χαρίτων^{*} ³ἀρετῆς καὶ γνώσεως^{*} ⁴εἰς ἄκρον ἐλάσας,^{*} ⁵θεόφρον Ἀθανάσιε.

2. ¹Μυστικῶς, θεσπέσιε,^{*} ^{1a}σεαυτὸν ἔθυσας^{*} ²τῷ ὑπὲρ λόγον τυθέντι Λόγῳ,^{*} ³δὶ ἡμᾶς τὸ καθ' ἡμᾶς,^{*} ⁴ῳ νῦν συνδοξάζῃ^{*} ⁵τρανῶς καταλαμπόμενος. 229v

3. ¹Δοχεῖον γενόμενος^{*} ^{1a}τοῦ θείου πνεύματος^{*} ²ὅλος ἐξέστης τῶν ὅδε, πάτερ^{*} ³σαυτοῦ γὰρ γενόμενος^{*} ⁴Θεῷ σὺν ἐγένου,^{*} ⁵τὴν ὑπὲρ λόγον ἔνωσιν.

4. ¹Νέκρωσον τὰ πάθη μου, θεογεννήτρια,^{*} ²καὶ τὴν ψυχήν μου^{*} ^{2a}τὴν νεκρωθεῖσαν^{*} ³ἀμαρτίας δίγματι^{*} ⁴ἀνάστησον, μῆτερ^{*} ⁵τῆς ὄντως ἀναστάσεως.

΄Ωιδὴ ζ'

1. ¹Φῶς ὄλος γενόμενος^{*} ^{1a}τῇ μεθέξει τοῦ θείου φωτὸς^{*} ²ἱεράρχης, μάκαρ, ἀναδείκνυσαι^{*} ³τελειωθεὶς^{*} ⁴τῷ θείῳ μύρῳ τοῦ πνεύματος.

2. ¹Ποιμὴν ὄντως γέγονας^{*} ^{1a}τῶν προβάτων,^{*} ^{1b}μάκαρ, τοῦ Χριστοῦ^{*} ²τὴν ψυχήν σου πάντοτε προέμενος^{*} ³ὑπὲρ αὐτῶν^{*} ⁴μιμήσει τοῦ ἀρχιποίμενος.

φῶς ε' tr. 1.2 σκεῦος] Act 9, 15 | tr. 2.1a–2 σεαυτὸν ἔθυσας etc.] Rm 12, 1 φῶς ζ' tr. 2] cf. Jh 10, 11–13; Jh 21, 15–17

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φῶς ε' Ο ἀναβαλλόμενος in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φῶς ζ' Μαινομένην κλύδωνα in marg.

230^r 3. ¹ Ποταμοὺς προχέεις διδαγμάτων ἄντικρυς Θεοῦ² τῆς σῆς ἐκ καρδίας, ιερώτατε,³ τὰς τῶν πιστῶν⁴ ψυ||χάς καταρδεύοντας.

4. ¹ Νοεραὶ δυνάμεις σε^{*} ^{1a} καὶ ἀνθρώπων πᾶσαι γενεαὶ² ὡς Θεὸν γεννήσασαν³ δοξάζουσι διὰ παντός,⁴ εὐλογημένη πανάμωμε.

΄Ωιδὴ ζ΄

1. ¹ Πενομένοις γέγονας² πλοῦτος, ὄρφανοῖς πατήρ,³ νοσούντων ἀνάρρωσις⁴ χηρῶν τε προϊστασο·⁵ πᾶσιν ἐγένου πάντα νόμῳ.

2. ¹ Πυρίπνους, θεσπέσιε,² ζήλῳ τῷ τοῦ πνεύματος³ γενόμενος ἔφλεξας⁴ φαύλων προαιρέσεων⁵ ὄρμὰς δυσκατασχέτους⁶ πρόριζον ἐκσπῶν τὴν λύμην.

3. ¹ Τετέλεκας ἄριστα² τὸν σὸν δρόμον, ὅσιε,³ τὴν πίστιν ἐτήρησας·⁴ θεωθεὶς οὖν χάριτι⁵ μετέστης τῶν ἐνταῦθα⁶ πρὸς λήξεις τὰς ἀιδίους.

4. ¹ Πύλην ἀδιόδευτον² ὁ προφήτης βλέπει σε,³ παρθένε πανάχραντε,⁴ ἦν μόνος διώδευσεν,⁵ Ὡ πάντες μελῳδοῦμεν·⁶ «ὅ Θεός ⟨εὐλογητὸς εἶ⟩».

΄Ωιδὴ η΄

230^v 1. ¹ Νέα κιβωτὸς² ἡ σὴ σορὸς ἐδείχθη^{||} ³ σωρὸν ἔνδον φέρουσα^{*} ⁴ θαυμάτων, ὕσιε·⁵ ἡς πρὸ σκιρτῶντες⁶ τὸν δόντα σοι τὴν χάριν^{*} ⁷ ἀνυμνολογοῦμεν Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

tr. 3.1–2 Ποταμοὺς … ἐκ καρδίας] Jh 7, 38 | tr. 4.1a πᾶσαι γενεαὶ] Lc 1, 48 φδὴ ζ΄ tr. 1.5 πᾶσιν ἐγένου πάντα] 1 Cor 9, 22 | tr. 3] 2 Tm 4, 7–8 | tr. 3.6 λήξεις … ἀιδίους] loc. comm.; cf. Th. Stud. MK 81.6 tit.; Sy. NTh Eth. 1.3.134 | tr. 4.1–4] Ez 44, 1–3 φδὴ η΄ tr. 1.1–5 Νέα κιβωτός … ἡς πρὸ σκιρτῶντες] J. Dam. Can. Pasch. 219.43–44; cf. 1 Par 13, 8 et 15, 25–29

tr. 3.1 προχέεις] πρὸ ἔχεις C; an προχέεις σύ? φδὴ ζ΄ Ό ύπερυψού(μενος) in marg.
tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ η΄ Σοὶ τῷ παν(τουργῷ) in marg.

2. ¹ Φιάλαι σαφῶς² τῶν ἀρωμάτων πλήρεις³ τοῦ πνεύματος, ὅσιε,⁴
⁴ αἱ σιαγόνες σου⁵ πάντας πληροῦσαι⁶ τοὺς πίστει προσιόντας⁷
⁷ θείας εὐωδίας,^{7a} θεόφρον ἵεράρχα.

3. ¹ Γέγονε τὸ σὸν² σῶμα, θεόφρον, ξένη³ πηγή τις προχέουσα⁴
⁴ θαυμάτων πέλαιγος·⁵ ἢ προσιόντες⁶ ἀρνόμεθα πίστει,⁷ μάκαρ,
σωτηρίαν^{7a} ψυχῶν τε καὶ σωμάτων.

4. ¹ Νεύρωσον, ἄγνη,² τὸν τῆς ψυχῆς μου τόνον³ λυθέντα τοῖς
πταίσμασι⁴ καὶ τοῖς παθήμασι,⁵ ὅπως ὑμνήσω,⁶ παρθένε, τὸν σὸν
τόκον,⁷ τὸν δεδοξασμένον εἰς πάντας τοὺς ⟨αἰῶνας⟩.

Ωιδὴ θ'

1. ¹ Θησαυρὸν ἀκένωτον,² ἵεράρχα,³ πᾶσι τοῖς πιστοῖς⁴ τὸ σῶμα
σου || τὸ σεπτὸν⁴ ἀπαφθαρτισθὲν⁵ Θεὸς ἐδωρήσατο⁶ πάντας 231^r
πλουτίζον ἐν ἀρεταῖς⁷ δὲ μεγαλύνοντες⁸ σέ, θεόφρον, μα-
καρίζομεν.

2. ¹ Νέος τίς παράδεισος² ὁ νεώς σου,³ μάκαρ, ἵερὸς⁴ δεδώρηται
πρὸς Θεοῦ⁴ πᾶσι τοῖς πιστοῖς⁵ ξύλον ζωοπάροχον⁶ ἔχων τὸ σὸν
σῶμα τὸ σεπτόν,⁷ δὲ ἀσπαζόμενοι⁸ θυμηδίας ἀπολαύομεν.

3. ¹ Τῷ ταύτῃ ἐκ πόθου σοι² συντεθῆναι,³ μάκαρ, τὴν ὡδὴν⁴
³ αἴτησαμένῳ θερμῶς⁴ νῦν μὲν πρὸς Θεοῦ⁵ ρῶσιν διπλῆν αἴτησαι,⁶
⁶ ψυχικήν τε καὶ σωματικήν,⁷ ἐν δὲ τῷ μέλλοντι⁸ θείας δόξης τὴν
ἀπόλαυσιν.

4. ¹ Σωτηρίας πρόξενος² τοῖς ἀνθρώποις γέγονας, ἄγνη,³ σωτῆρα
καὶ λυτρωτὴν⁴ καὶ δημιουργὸν⁵ τεκοῦσα, πανάμωμε,⁶ τὸν διὰ
σοῦ^{6a} πᾶσιν ἴλασμὸν⁷ τοῖς μεγαλύνουσι⁸ σέ, παρθένε, παρ-
εχόμενον.||

tr. 2 Φιάλαι ... αἱ σιαγόνες σου etc.] Cant 5, 13 φδὴ θ' tr. 2 παράδεισος ... ξύλον
ζωοπάροχον ἔχων etc.] cf. Gen 2, 8–9

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ θ' Ἡσαΐα χόρευε in marg. | tr. 2.1 νέος τίς] sic C,
indefinitum intelligendum | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.

231^v Ἐξαποστειλάριον

¹ Ως οὐρανὸς τοῖς ἄστροις^{*} ² κατεκοσμήθης ἀρεταῖς^{*} ³ ὑπὲρ αὐγὰς
ἡλίου^{*} ⁴ λάμπων ἐφώτισας ἡμᾶς,^{*} ⁵ πανιερώτατε πάτερ,^{*} ⁶ ὅθεν σε
ῦμνοις τιμῶμεν.

Ἐξαποστειλάριον Ο οὐρανὸν τοῖς in marg.

CANON IX

΄Ωιδὴ ά’

1. ¹ Τὴν πανταιτίαν^{*} ² καὶ παρεκτικὴν ζωῆς,^{*} ^{2a} τὴν ἄρρητον σοφίαν ^{231v} τοῦ Θεοῦ,^{*} ³ Ἀθανάσιος,^{*} ^{3a} δεξάμενος σαφῶς^{*} ^{3b} ἀρχῆς ἐκ προαν- ἀρχου Πατρὸς^{*} ⁴ λαὸν σὺ ποιμαντικῶς περιέσωσας^{*} ⁵ ἐνδόξως δοξά- ζοντα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν.

2. ¹ Εμυσταγώγεις^{*} ² πᾶσι τοῖς λαοῖς^{*} ^{2a} τὴν ψυχοτρόφον ἔτοιμάζων τράπεζαν^{*} ³ διδαγμάτων σύ^{*} ^{3a} πανσόφων λογίων,^{*} ^{3b} Θεοῦ κιρνῶν κρατήρα πιστοῖς^{*} ⁴ «προσέλθετε τῷ Χριστῷ καὶ φωτίσθητε^{*} ⁵ τοῖς τούτου προστάγμασι^{*} ^{5a} καλῶς ἀγαλλόμενοι».

3. ¹ Ναμάτων θείων^{*} ² πνεύματος σαφῶς τοῦ || παναγίου γεγονῶς ^{232r} κατάρρυτος^{*} ³ τῆς ἀκτίστου καὶ ἐμφύτου σοφίας Θεοῦ ἐβόας· «γεύ- σασθε^{*} ⁴ καὶ πάντες φόβῳ σεπτῶς ἐκβοήσατε^{*} ⁵ ἐνδόξως δεδό- ξασται^{*} ^{5a} Χριστός, ὁ Θεὸς ἡμῶν».

4. ¹ Εὐλογημένη^{*} ² γέγονας, ἀγνή,^{*} ^{2a} τὸν τοῦ Θεοῦ νίὸν κυήσασα σαρκί^{*} ³ ψικοδόμησε γὰρ οἶκον ἑαυτῷ^{*} ^{3a} αἰμάτων ἐξ ἀχράντων τῶν σῶν^{*} ⁴ διό σε θεοπρεπῶς ἀναμέλπομεν^{*} ⁵ παρθένε θεόνυμφε.

΄Ωιδὴ γ’

1. ¹ Πόνοις ἐγκρατείας τὴν σάρκα, σοφέ,^{*} ² τὴν κτιστὴν ὡς ἀπαθῆς δαμάσας^{*} ³ τῷ Θεῷ ἥνωσαι^{*} ⁴ καὶ τῆς δόξης ἐκείνου ἐντρυφῶν^{*} ⁵ σαφῶς σὺν αὐτῷ συμβασιλεύεις^{*} ⁶ πᾶσιν ἰλασμὸν αἰτούμενος^{*} ⁷ τοῖς πίστει προσκαλούμενοις σε.

φδὴ ά’ tr. 2.4 προσέλθετε τῷ Χριστῷ καὶ φωτίσθητε] Ps 33 (34), 6 | tr. 4.3 ψικο- δόμησε γὰρ οἶκον ἑαυτῷ] Prov 9, 1

tit. “Ετερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινούπολεως. Θεο- κτίστου in marg. φδὴ ά’ ἥχος πλ. β’ Τμηθεισή τμῆται in marg. | tr. 4.] θ(εοτοκίον) in marg. | tr. 4.5] colon deest, sed textus lacunosus non videtur, cf. Ein- leitung 6.2.3.6, p. 127–128 φδὴ γ’ Κύριος ὃν πάντων in marg.

2. ¹ Ρεύμασιν ἰδρώτων ἀσκήσεως σῆς* ² τὴν πυρὰν τῶν ἥδονῶν σὺ σβέσας* ³ σεαυτῷ, ἄγιε,* ⁴ τὴν ἀπάθειαν ἥνωσας καλῶς.* ⁵ διὸ καὶ σὺν ἀγγέλοις χορεύων* ⁶ μέμνησο ἡμῶν τῶν παίδων σου* ⁷ τῶν πίστει προσερχομένων σοι.

232v 3. ¹ «Ἄφρων, ὃς οὐ μένει τοῖς νόμοις Χριστοῦ»,* ² τοῖς οἰκείοις μα-
θηταῖς ἐβόας,* ³ ὁ συμπαθέστατος,* || ⁴ «οὐ μὴ ὄψεται δόξαν κυρίου,*
⁵ ἀσύνετος ὃν οὐ μὴ συνήσει* ⁶ τούτοις δὲ ὑμεῖς μείνατε* ⁷ καὶ πίστει
στερεωθήσεσθε».

4. ¹ Κύριον, παρθένε, τὸν πάντων Θεόν,* ² ἐν γαστρὶ τὴν ἀπαθῆ ὡς
βρέφος* ³ ἔαυτῆς ἔφερες* ⁴ καὶ τῷ κόσμῳ ἐπήγασας ζωὴν* ⁵ αὐτὸν τὸν
ζωοδότην τεκοῦσα·* ⁶ ὅθεν γενεαὶ νῦν ἀπασαι* ⁷ ἐν πίστει σὲ μακα-
ρίζουσιν.

΄Ωιδὴ δ΄

1. ¹ Προκατιδὼν ὁ προγνώστης* ² τῆς πολιτείας σου τὸ ὑπέρλαμπρον*
³ ποιμένα σε προώρισεν ὄντως κραταιόν·* ⁴ καὶ ποίμνιον ποιμάνας
τούτου πανσόφως* ⁵ τῷ μονογενεῖ νιῷ θεοπρεπῶς* ⁶ καὶ τῷ πνεύματι
τοῦτο προσήγαγες.

2. ¹ Ἐπὶ τὸ πάθος σὺ βλέπων* ² τὸ τοῦ Χριστοῦ ἐβόας τῇ ποίμνῃ
σου·* ³ «ἰδοὺ καιρὸς εὐπρόσδεκτος· δράμωμεν λοιπὸν* ⁴ ἀγάπην πρὸς
τὸν κτίστην σχόντες γνησίαν·* ⁵ ὁ μονογενῆς γαρ Λόγος δι’ ἡμᾶς*
⁶ ἔαυτὸν πρὸς σφαγὴν νῦν ἐξέδωκεν».

233r 3. ¹ Τοὺς τῆς ἀσκήσεως πόνους* ² ἱερωσύνῃ, || μάκαρ, ἐκόσμησας*
³ καὶ ταύτη περιέθηκας* ^{3a} λίθον διαυγῆ* ⁴ ἀγάπησιν ἐλέει συγκε-
κραμένην·* ⁵ τὸν γάρ πενήτων ὅμιλον, σοφές,* ⁶ ὡς πατὴρ ἡγκαλίσω,
θεσπέσιε.

φδὴ γ' tr. 3.5 ἀσύνετος ὃν οὐ μὴ συνήσει] Ps 91 (92), 7 φδὴ δ' tr. 1.3 προώρισεν]
Rm 8, 29–30; Eph 1, 5 et 1, 11 | tr. 1.3–4] cf. Jh 21, 15–17 | tr. 2.3 ιδοὺ καιρὸς
εὐπρόσδεκτος] 2 Cor 6, 2

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ δ' προκατιδὼν ὁ προφήτης in marg. | tr. 2.5 ὁ μονο-
γενῆς γαρ] sic C

4. ¹ Προκατιδών ό δεσπότης² τῆς παρθενίας σου τὸ ἀπόρρητον,³
³ σεμνή σε ἐξελέξατο πάντων τῶν βροτῶν⁴ ὑπέρτιμον ὄφθεῖσαν
 κόσμῳ μόνην ἀφράστως⁵ τὸν μονογενῆ καὶ γὰρ νιὸν αὐτοῦ⁶ ἀλη-
 θῶς ὑπὲρ λόγον, κόρη, γεγέννηκας.

΄Ωιδὴ ε'

1. ¹ Τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης² συνδεόμενος τοῦ δεσπότου σου³
³ καθωδήγεις θεαρέστως⁴ πρὸς ζωὴν πανσόφως τὸ ποίμνιον⁵ ποσὶν
 ὥραίοις περιερχόμενος⁶ εὐαγγελιζόμενος πᾶσιν εἰρήνην.

2. ¹ Μαθηταῖς ὑποδεικνύων² ταπεινώσεως ὡς ἀγχίνους τύπον³ ἡμ-
 φιέννυσο ῥάκιοις⁴ πιναροῖς παρ' ὅλον τὸν βίον σου,⁵ γυμνοῖς ποσὶ⁶
 δε^{5a} σὺ τὰς πορείας σου⁶ καθωραϊζόμενος πᾶσιν ἐφαίνου.

3. ¹ Υπὲρ λόγον ό δεσπότης,² ὑπεράμιωμε, || ἐν τῇ μήτρᾳ σου³ ἀνε- 233v
 καίνισε τὴν κτίσιν⁴ καὶ σταυρὸν καὶ πάθος ἔκούσιον,⁵ ὡς οἶδε,
 μόνος καταδεξάμενος⁶ καὶ πραγματευσάμενος πᾶσιν εἰρήνην.

΄Ωιδὴ ζ'

1. ¹ Ἀφθονα² ναμάτων τοῖς ἀσθενοῦσι σορὸς ἡ θεία³ καταπέμ-
 πουσα τὰ ρεῖθρα πᾶσιν⁴ ἡ σὴ σαφῶς ἡ τιμία⁵ ὄραται, Ἀθανάσιε
 πάντιμε.

2. ¹ Ωφθῃ σου² ό βίος κανὼν καὶ τύπος τοῖς πᾶσιν ὅντως,³ Ἀθανά-
 σιε, τοῖς ἐν τῷ βίῳ,⁴ καὶ μονασταῖς καὶ μιγάσι,⁵ ποιμέσι καὶ λαοῖς
 τοῖς ὑμνοῦσι σε.

3. ¹ Πρόστηθι² ώς μέγιστος ιεράρχης^{2a} τῶν σὲ ὑμνούντων³ καὶ τοῦ
 κλύδωνος τῆς ἀμαρτίας⁴ ἀναγαγὼν σαῖς πρεσβείαις⁵ ὁδήγησον
 ζωὴν πρὸς αἰώνιον.

φδὴ ε' tr. 1.1 Τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης] Eph 4, 5; Col 3, 14 | tr. 1.5–6 ποσὶν ... εἰ-
 ρήνην] Rm 10, 15; cf. Is 52, 7; Nahum 2, 1 φδὴ ζ' tr. 2.2 βίος ... τύπος] cf. Bas.
 RBr 1128, 49

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. | tr. 4.3 σεμνή σε] sic C; σεμνή vocativus est φδὴ ε' Τῷ
 συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης in marg. | tr. 2.5 ποσὶ δε] sic C | tr. 3] θ(εοτοκίον) in marg.
 φδὴ ζ' Ἀβυσσος ἐσχάτη in marg.

4. ¹ «Ἄχραντε^{*} ² παρθένε εὐλογημένη, βοήθησόν μοι^{*} ³ καὶ τὸν κλύδωνα παθῶν μου στῆσον^{*} ⁴ ὡς συμπαθής, θεοτόκε», ^{* 5} βοῶ σοι, ὑπεράγαθε δέσποινα.

Κοντάκιον

234^r 1 Κατὰ δαιμόνων ἐκ Θεοῦ τὰ νικητήρια^{*} ² ἐκ || βρέφους, πάτερ, εἰληφώς, πανιερώτατε,^{*} ³ καὶ ισάγγελος γενόμενος ἐν ἀνθρώποις^{*} ⁴ εἰς οὐράνια μετέστης νῦν σκηνώματα·^{*} ⁵ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς οἱ κάτω μένοντες^{*} ⁶ σοὶ κραυγάζομεν·^{*} ⁷ «θεῖε, χαίροις, Ἀθανάσιε».

Ωιδὴ ζ'

1. ¹ Φρονήσει κεκοσμημένος^{*} ² θεοδωρήτῳ κατέλυσας^{*} ³ τὴν τοῦ ψεύδους ἀπάτην^{*} ^{3a} θεοφρόνως κραυγάζων, μακάριε·^{*} ⁴ «εὐλογητὸς εἶ, κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν».

2. ¹ Τῇ δόξῃ καὶ φρυκτωρίᾳ^{*} ² λελαμπρυμένος τοῦ πνεύματος^{*} ³ ἐκκλησίαν Χριστοῦ σὺ ποιμάνων τοῦ βοῶν ἔξεπαιδευσας^{*} ⁴ «εὐλογητὸς εἶ, κύριε, *⟨ό Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν⟩*».

3. ¹ Νευστάζων κάραν ὁ φθόνος^{*} ² κακὰ προβλέπων ὁ δόλιος^{*} ³ μοχθηρίᾳ λαοῦ^{*} ^{3a} ἀπελάσαι σε τῆς ποίμνης ἐσπούδασεν,^{*} ⁴ «εὐλογητὸς εἶ, κράζοντα, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν».

4. ¹ Αγγέλων τιμιωτέρα,^{*} ² παρθενομῆτορ, σὺ γέγονας^{*} ³ συλλαβοῦσα Θεόν,^{*} ^{3a} δὸν ἀπαύστως ὑμνοῦντες κραυγάζομεν·^{*} ⁴ «εὐλογητός εἶ, κύριε, *⟨ό Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν⟩*».

Ωιδὴ η'

234^v 1. ¹ Ως ιεράρχης τὰ οὐράνια^{*} ² μεμυημένος, μάκαρ, ὄντως μυστήρια^{*} ³ κατεκόσμησας || τὴν ποίμνην σου^{*} ⁴ σαΐς διδαχαῖς πανσόφοις^{*}

ῳδὴ ζ' tr. 3.3 μοχθηρίᾳ λαοῦ] CAp 8.47.36

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. Κοντάκιον ἥχος πλ. δ' Τῇ ὑπερμάχῳ in marg. ዝδὴ ζ' Οι παΐδες ἐν in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. | tr. 4.4 εὐλογητός εἶ] sic C ዝδὴ η' Νόμων πατρώων in marg.

⁵ μεγαλοφρόνως,* ^{5a} λόγοις ἐντολῶν τῶν τοῦ Χριστοῦ,* ⁶ καὶ ποιμάνας εἰσήλασας πρὸς μονὰς οὐρανίους,* ⁷ «τὸν κύριον ὑμνεῖτε», βιώντας,* ⁸ «καὶ ὑπερυψοῦτε* ⁹ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

2. ¹ Ὡφθης ποιμένων ἐγκαλλώπισμα* ² ἡξιωμένος πάσης μακαριότητος* ³ ὡς συνόμιλος καὶ σύνοικος* ⁴ γεγονὼς τῶν ἀγγέλων* ⁵ καὶ τὴν τελείαν ὄντως εὐκληρίαν κατασχών* ⁶ καὶ σὺν τούτοις γηθόμενος* ^{6a} ἀναμέλπεις καὶ ψάλλεις·* ⁷ «τὸν κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα* ⁸ καὶ ὑπερυψοῦτε* ⁹ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας»).

3. ¹ Τοὺς ὑμνῳδούς σου διαφύλαττε* ² πρὸς τοῦ σωτῆρος τούτοις, μακαριώτατε,* ³ ἔξαιτούμενος ἀτίδιον* ⁴ καὶ πλουσίαν εἰρήνην* ⁵ καὶ τῶν σκανδάλων τούτους* ^{5a} ἔξαιρούμενος σαφῶς* ⁶ καὶ πταισμάτων τὴν ἄφεσιν καὶ ψυχῶν σωτηρίαν* ⁷ «τὸν κύριον ὑμνεῖτε», βιώντας,* ⁸ «καὶ ὑπερυψοῦτε* ⁹ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας»).

4. ¹ Σὺ σωτηρίας πᾶσι πρόξενος,* ² θεογεννῆτορ, ὥφθης, μόνη πανύμνητε,* ³ τὸν ἀθανάτον γεννήσασα* ⁴ τοῦ Θεοῦ λόγον, κόρη·* ⁵ δι’ οὗ δὲ κόσμος* ^{5a} σέσωσται θανάτου καὶ φθορᾶς* ⁶ καὶ τοῖς πίστει κραυγάζουσιν* ^{6a} εὐλογίᾳ πη|[γά]ζει·* ⁷ «τὸν κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα* ⁸ καὶ ὑπερυψοῦτε* ⁹ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας»).

΄Ωιδὴ θ’

1. ¹ Ξενίας δεσποτικῆς καὶ ἀθανάτου τραπέζης* ² μεταλαμβάνων, μάκαρ,* ^{2a} ἐν οὐρανοῖς σαφῶς* ³ ἡμῖν αἴτησαι πρεσβείαις σου* ⁴ παντοίων ἐγκλημάτων λύσιν* ⁵ ἐκ τοῦ μόνου δεσπότου, ὃν μεγαλύνομεν.

2. ¹ Ὡς ῥόδον καινοφανὲς ἡ τῶν λειψάνων σου θήκη* ² ἐν ὑπερπύμω τόπῳ* ^{2a} τὰς τῶν πιστῶν ψυχὰς* ³ σαφῶς πάσας κατευφραίνουσα*

⁴ παρέχει νοσημάτων λύσιν* ⁵ ὡς θεόθεν πλουτοῦσα χάριν ἀένναον.

3. ¹ Ἡλίου φωτειδοῦς ἡ παναγία σου μνήμη* ² καθαρωτέρα ὥφθη*

^{2a} τοῖς καθαραῖς φρεστِ³ πιστῶς ταύτην ἐօρτάζουσιν* ⁴ ἐπαναβεβηκότι λόγω* ⁵ μυστηρίων ἀρρήτων, θεομακάριστε.

φδὴ η΄ tr. 1.6 ποιμάνας ... οὐρανίους] cf. Jh 10, 1–27

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ θ΄ Ξενίας δεσποτικῆς in marg.

4. ¹Αφράστως σε καθαρὰν καὶ ὑπεράμωμον κόρην² καὶ Χερουβίμ,
παρθένε, ὑψηλοτέραν σε³ εὐρών ὅλως κατεσκήνωσε⁴ Πατρὸς ὁ τοῦ
ἀνάρχου Λόγος⁵ ἐπὶ σὲ καὶ τὸν κόσμον φθορᾶς ἐρρύσατο.

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.

CANON X

‘Ωιδὴ α’

1. ¹ Ἀβυσσον οὐρανόθεν² τὴν διὰ πλῆθος ἐλέους³ ἐν γῇ πλημμυρή- 235^v
σασαν⁴ τοῖς πᾶσι καθυπέδειξας⁵ ἥσπερ τῶν θείων ναμάτων⁶ ἔμ-
πλησον ἡμᾶς, ἵερε Ἀθανάσιε.

2. ¹ Υμνοις προαιρουμένω² ἀνευφημεῖν σε ἐν πίστει³ παράσχου
μοι, ἄγιε,⁴ τὸν φωτισμὸν τῆς χάριτος⁵ σὺ γάρ φωτὸς ἀνεσπέρου⁶
νιός ἀνεδείχθης φωτίζων τὸ ποίμνιον.

3. ¹ Σώματος ὁ γινώσκων² τὸ ἀσθενὲς ἡμῶν, Λόγε,³ ψυχῆς τε τὸ
ράθυμον⁴ ἐπάμυνον ἐν θλίψειν⁵ ἔχων σοῦ τὸν ἱεράρχην,⁶ σῶτερ,
δυσωποῦντα τὴν σὴν ἀγαθότητα.

4. ¹ Γέγονας ἀθυμοῦσι² παραμυθία, παρθένε,³ νοσοῦσι τε ἴαμα,⁴
⁴ ἀμαρτωλοῖς ἐξίλασμα⁵ ὅθεν σεπταῖς ίκεσίαις⁶ τοῦ σοῦ ιεράρχου
ἡμᾶς διαφύλαξον.

‘Ωιδὴ γ’ ||

236^r

1. ¹ Ως θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν² ἡ τῶν λειψάνων σου θήκη³ δεδο-
μένη πᾶσιν ἐκ Θεοῦ⁴ παρέχει ἡμῖν ἀφθόνῳ χάριτι⁵ τὰς τῶν θαυμά-
των δωρεὰς⁶ ^{5a} ἐν πειρασμοῖς καὶ κινδύνοις⁶ καὶ ἐν ἀσθενείαις τοῖς
αἰτοῦσι σε.

2. ¹ Ο καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ² δι’ εὐσπλαχνίαν οἰκείαν³ σὲ μεσίτην
δέδωκε πιστοῖς⁴ ἀεὶ πρὸς αὐτὸν αὐτοὺς ιθύνοντα⁵ καὶ ὁδηγοῦντα
ἀπλανῶς⁶ ^{5a} ως ιεράρχης τῷ ὄντι⁶ καὶ ποιμὴν ποιμένων, Ἀθανάσιε.

φῶδὴ α’ tr. 3.1–2] cf. Mt 26, 41 φῶδὴ γ’ tr. 1.1 θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν] PeR 394

tit. “Ετερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Θεο-
κτίστου in marg. φῶδὴ α’ ἡχος βαρύς, Νεύσει σου πρὸς γεώδει (pro γεώδῃ) in marg.
tr. 4] θεοτοκίον) in marg. φῶδὴ γ’ Ο καταρχάς τοὺς οὐρανούς in marg.

3. ¹Ἐκ τοῦ πελάγους τῶν δεινῶν² τῆς ἀμαρτίας τὴν ποίμνην³ ἀνελκύσας ὥσπερ ὁ Μωσῆς⁴ λαὸν Ἰσραὴλ θείῳ κηρύγματι⁵ ἐνατενίζειν νοητῶς^{5a} τῆς ἀληθείας τῷ φέγγει⁶ τοῦτον ἐκδιδάσκεις, Ἀθανάσιε.

4. ¹Ἐκ τοῦ χοὸς τὴν καθ' ἡμᾶς² ὁ ἀπορρήτῳ σοφίᾳ³ διαπλάσας φύσιν ὡς Θεός,⁴ αὐτὸς οἰκτιρμοῖς ἀπείροις, δέσποινα,⁵ ταύτην φορέσας ἐκ τῶν σῶν ὑπεραγίων αἱμάτων⁶ ἐν τοῖς οὐρανοῖς νῦν ἐπανήγαγεν.

΄Ωιδὴ δ'

236v 1. ¹Ἀποβαλὼν² ἔργοις πονηροῖς³ τὴν πρὸς || τὸν κτίστην παρρησίαν, ἄγιε,⁴ σὲ μεσίτην καταλλάττοντα⁵ εἰς αὐτὸν προβάλλομαι⁶ ἐξαιτῶν πταισμάτων συγχώρησιν.

2. ¹Φωτοειδοῦς² πάσης ἀρετῆς³ ἐκπεπτω⁴ κώς τοῖς ζοφεροῖς παρώκησα,⁵ ἀλλ' αὐτός μοι, Ἀθανάσιε,⁶ φωτὶ τῆς πρεσβείας σου⁶ φωταγώγησόν με τὸν δοῦλον σου.

3. ¹Τὰ τῆς σαρκὸς² πάθη θανατῶν³ τὴν πρὸς Θεὸν ἐπιθυμίαν ζώωσον⁴ τῆς ψυχῆς μου, Ἀθανάσιε,⁵ καὶ ὅλην, πανίερε,⁶ πρὸς τὸν πόθον τούτου μετάγαγε.

4. ¹Αεὶ πρὸς σὲ² πάντων ὁφθαλμοὶ³ ἐνατενίζουσιν ἀεὶ ἐν θλίψεσι⁴ τῶν τιμώντων σε μητέρα Θεοῦ⁵ λύσιν ἐξαιτούμενοι⁶ τῶν δεινῶν καὶ πάσης κακώσεως.

΄Ωιδὴ ε'

1. ¹Νύξ με πολλῆς ἀθυμίας,² σοφέ,³ ^{2a}ἐν τῇ τοῦ βίου ὁδῷ³ εὖρασμοῖς κατέλαβεν,⁴ ^{3a}ἀλλὰ τῷ φέγγει τῆς σῆς πρεσβείας⁴ πρὸς εὐθυμίαν χειραγώγησον.

tr. 3.2–3] cf. Ex 14, 15–31 | tr. 4.1–3] cf. Gen 2, 7 φδὴ ε' tr. 1.1 Νύξ ... ἀθυμίας] loc. comm.

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ δ' Ο πατρικοὺς κόλπ(ους) in marg. φδὴ ε' Νύξ ἀφεγγής τοῖς in marg.

2. ¹Τῇ νοητῇ δαδουχίᾳ,^{* 2} σοφέ, τοῖς τοῦ κυρίου λαοῖς^{* 3} τὸν τηλαυγή τῶν λόγων σου πυρσὸν ἀ||νῆψας^{* 4} καὶ πρὸς τὸ φέγγος τῆς ἀληθείας ^{237r} τούτους ἴθυνας.

3. ¹Τοὺς χαλεποὺς διακόψας^{* 2} δεσμοὺς τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν^{* 3} ἐν τῇ τομῇ τῶν λόγων σου^{* 3a} τῆς ἀπαθείας ἀλύτῳ πόθῳ^{* 4} τὴν ποίμνην ἔδησας, θεόληπτε.

4. ¹Ράβδος ἡμίν παρεσχέθης,^{* 2} ἀγνή, ὑπὸ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ,^{* 3} τῆς ἀσφαλοῦς δυνάμεως^{* 3a} ἐχθρῶν τὰ θράση τῇ σῇ ἰσχύῃ^{* 4} ἐκπολεμοῦσα καὶ συντρίβουσα.

‘Ωιδὴ ζ’

1. ¹Μακροθύμω γνώμῃ^{* 2} καὶ συμπαθεστάτῃ προνοίᾳ^{* 3} καὶ τρόποις χρηστότητος, ἱεράρχα,^{* 3a} τὰ ἐν τῷ βίῳ φυέντα μοι πταίσματα,^{* 4} ἄγιε, βιῷ, ἐξαφάνισον^{* 5} καὶ τῶν σωζομένων με χορῷ κατάταξον.

2. ¹Δαπανήσας ὅλην^{* 2} ἐν ταῖς ἡδοναῖς, ἱεράρχα,^{* 3} ζωήν μου, ὁ ἄθλιος,^{* 3a} καταφεύγων πρὸς τὴν σωτήριον σκέπην σου δέομαι^{* 4} μή με ἀπορρίψῃς ἐπταικότα,^{* 5} ἀλλ’ ὡς ποιμενάρχης προσλαβών με ζώσον.

3. ¹Ἐκμοχλεύων πᾶσαν^{* 2} τὴν ἐν ταῖς ψυχαῖς || κεκρυμμένην^{* 3} ἀπάτην, πανίερε, τῶν παρόντων^{* 3a} τῶν ἀπλανῶν καὶ μενόντων κατέβαλες,^{* 4} μάκαρ, ἐν αὐταῖς τὸν θεῖον σπόρον^{* 5} ὅθεν φυτουργόν σε τῶν καλῶν γινώσκομεν.

4. ¹Γυμνωθέντες πάλαι^{* 2} τῇ τῆς ἐντολῆς παραβάσει^{* 3} στολῆς ἥς ἐτύχομεν, θεοτόκε,^{* 3a} τῆς κατ’ εἰκόνα Θεοῦ τοῦ ποιήσαντος^{* 4} ταύτην λαμπρότεραν οἱ τὸν τόκον^{* 5} πάντες σου ἐν πίστει προσκυνοῦντες εὔρομεν.

tr. 4.1–3 ‘Ράβδος ... δυνάμεως] Ps 109 (110), 2 φόδὴ ζ’ tr. 3.3a–5] cf. Mt 13, 3–43; Mc 4, 3–20; Lc 8, 5–15 | tr. 4.1–3a] cf. Gen 3, 7

tr. 3.2 δεσμοὺς] θεσμοὺς C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. φόδὴ ζ’ Ναυτιῶν τῷ σάλῳ in marg. | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.

Κοντάκιον

¹ Ός τῶν ἀὺλων οὐσιῶν θεωρὸν ἄριστον² καὶ πρακτικῶν ὑφηγητὴν παναληθέστατον³ ἀνακράζει σοι ἡ ποίμνη σου, θεορῆμον· * ⁴ «μὴ ἐλλίπτης ἵκετεύειν ὑπὲρ τῶν δούλων σου⁵ λυτρωθῆναι πειρασμῶν καὶ περιστάσεων⁶ τῶν βιώντων σοι·* ⁷ χαίροις, πάτερ Ἀθανάσιε».

Ωιδὴ ζ'

1. ¹ Σῶσον πρεσβείᾳ² τῇ σῇ, ἱεράρχᾳ,³ τὸν ἀπογνώσει κρατούμενον,⁴ ἵνα πιστῶς ἀνυμνήσω τὰ θαύματα⁵ καὶ δοξολογήσω σου⁶ τῶν χαρίτων σαφῶς πασῶν τὰ δωρήματα.||
- 238^r 2. ¹ Ὡ τῆς ταχέως² φθανούσης τοὺς πίστει³ προσκαλουμένους σε χάριτος·⁴ ἄμα κληθεὶς γάρ προφθάνεις καὶ ῥύεσαι⁵ ἐκ πάσης κακώσεως,⁶ ιερέων κλέος, διό με οἴκτειρον.
3. ¹ Ἀμαρτημάτων² πολλαὶ τρικυμίαι³ καὶ τῶν παθῶν κατακλύζουσι⁴ καὶ πρὸς βυθὸν ἀπωλείας ἀπάγουσι·⁵ δός μοι χεῖρα, δέσποινα⁶ καὶ διάσωσόν με τὸν ἄθλιον.
- Ωιδὴ η'
1. ¹ Ἀβυσσον ἐν γῇ² πλημμυροῦσαν εὐσπλαγχνίας³ ὡς πάλαι προεμήνυσας⁴ καὶ νῦν ἡμῖν ταύτης τὰ νάματα⁵ ἐξαίτησαι, δυσωπῶ,⁶ παρασχεθῆναι τοῖς Χριστῷ ἀεὶ κραυγάζουσι·⁷ «πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον ὑμνεῖτε⁸ (καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας)».
2. ¹ Λόγον του Θεοῦ,² ἱεράρχα, σοῦ τῇ ποίμνῃ³ ὡς συμπαθῆ ὑπέδειξας⁴ ἀναμαρτήτως τὸν ἀράμενον⁵ τὰς νόσους τὰς τῶν βροτῶν⁶ τοῦτον δυσώπει καὶ ἡμῶν τὰ ἀμαρτήματα⁷ πάντων βαστάσαι καὶ σῶσαι,⁸ ὡς κύριον καὶ κτίστην⁸ τῶν ὑπερυψούντων αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.||

ῳδὴ η' tr. 2.4–5] Is 53, 4; Mt 8, 17

Κοντάκιον ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ in marg. | kont. 1 θεωρὸν] θεωρῶν C | kont. 3 σοι] σου C ዝδὴ ζ' Κάμινον παϊδες in marg. ዝδὴ η' Ἀφλεκτος πυρὶ in marg.

3. ¹ Ἔνδικον τομὴν^{*} ² κατὰ πάσης ἀμαρτίας^{*} ³ ὡς ιεράρχης, ὅσιε,^{*} 238^v
⁴ ἀποφαινόμενος ἐφύτευσας^{*} ⁵ τὰς ρίζας τῶν ἀγαθῶν,^{*} ⁶ ἐν οἷς τῷ
 πάντων ποιητῇ^{*} ^{6a} ἀπαύστως κράζομεν·^{*} ⁷ «πάντα τὰ ἔργα κυρίου^{*}
^{7a} τὸν κύριον ὑμνεῖτε^{*} ⁸ καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

4. ¹ Δῶρον παρ’ ἡμῶν^{*} ² ἡ δοθεῖσα τῷ δεσπότῃ^{*} ³ ὡς ἀπαρχὴ τῆς φύ-
 σεως^{*} ⁴ τὰς ίκεσίας τὰς ἡμῶν, ἀγαθή,^{*} ⁵ προσδέχου δῶρα τερπνὰ^{*}
⁶ ἀντιπαρέχουσα ἡμῖν τὴν σὴν βοήθειαν,^{*} ⁷ ὅπως ἀπαύστως ὑμνοῦμεν
 σε, παρθένε,^{*} ⁸ τὴν εὐλογημένην^{*} ^{8a} καὶ κεχαριτωμένην.

Ωιδὴ θ'

1. ¹ Ρῦσαι ταῖς σαῖς^{*} ² ίκεσίαις, ἄγιε,^{*} ³ ἐκ τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης^{*}
⁴ καὶ ἐκ πάσης βασάνου τοὺς ἀνυμνοῦντας σε, πανίερε·^{*} ⁵ ἔχεις γάρ
 ὅντως^{*} ⁶ πολλὴν παρρησίαν^{*} ⁷ ὡς ἀρχιεράρχης^{*} ^{7a} καὶ ποιμὴν θεο-
 πρόβλητος.

2. ¹ Μαρμαρυγὰς^{*} ² ἐκ τῆς ἐνοικούσης σοι^{*} ³ θείας λαμπρότητος
 πέμπεις^{*} ⁴ καὶ ἀκτίνας θαυμάτων^{*} ^{4a} τοῖς τῷ λειψάνῳ σου προστρέ-
 χουσιν·^{*} ⁵ ὅθεν ἐν πίστει^{*} ⁶ σοὶ πάντες βοῶμεν·^{*} ⁷ «σῶσον καὶ ἡμᾶς^{*}
^{7a} τοὺς γνησίους οἰκέτας σου».||

3. ¹ Ὁλην ἐν σοὶ^{*} ² τὴν ἐλπίδα, ἄγιε,^{*} ³ ἀνατεθείκαμεν ἡμεῖς^{*} ⁴ οἱ 239^r
 σορόν σου τὴν θείαν^{*} ^{4a} περικυκλοῦντες καὶ δεόμενοι·^{*} ⁵ οἶδας γάρ,
 οἶδας,^{*} ⁶ ὡς πόθῳ σε πάντες^{*} ⁷ νῦν ἐπικαλούμεθα σωτῆρα καὶ
 φύλακα.

4. ¹ Ως θαυμαστὸς^{*} ² ἐν ισχύῃ, δέσποτα,^{*} ³ καὶ κραταιὸς ἐν πολέμοις^{*}
⁴ δεξιᾷ σου παλάμῃ^{*} ^{4a} τῷ βασιλεῖ ἡμῶν συμμάχησον^{*} ⁵ κατὰ βαρ-
 βάρων^{*} ⁶ τῶν ἀντικειμένων^{*} ⁷ θείας μεσιτείας τῆς ἀγνῶς κυησάσης
 σε.

tr. 4.1–3] MR II 651 ϕδὴ θ' tr. 4.3] Ps 23, 8

tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg. ϕδὴ θ' Μήτηρ Θεοῦ καὶ παρθένε in marg. | tr. 1.4 ἀνυ-
 μνοῦντας σε] sic C | tr. 3.6 σε] σοὶ C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.

CANON XI

΄Ωιδὴ α'

1. ¹ Σταυρῷ Χριστοῦ πεποιθώς^{* 2} ἐκ νεότητός σου^{* 3} τὰ τῶν παθῶν σκιρτήματα^{* 4} ἐνέκρωσας, μακάριε^{* 5} καὶ πόθῳ τῷ τοῦ Χριστοῦ^{* 6} ἐν ἀσκήσει ἔλαμψας ἀστὴρ ὡς μέγιστος^{* 7} φωτίσας τὰς αἰσθήσεις^{* 8} τῆς ψυχῆς σου, θεόφρον,^{* 9} βιών· «Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅπι δεδόξασται».
2. ¹ Ἀνέθηκας σεαυτὸν^{* 2} ὡς εἰκόνα πᾶσι^{* 3} φθοροποιῶν λυτήριον^{*}
239^v ⁴ τοῖς μιμουμένοις, ἄγιε,^{* 5} τοῦ βίου σου τὸ λαμπρόν^{* 6} Φαραὼ δὲ κάκιστον^{* 6a} ποντίσας ὥλεσας^{* 7} τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον^{* 8} τὸν πτερνίσαντα Εὔαν^{* 9} βιών· «Χριστῷ ἄσωμεν^{* 9a} τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅπι δεδόξασται».
3. ¹ Υπέδειξε τοῖς λαοῖς^{* 2} ὁδηγόν σε μέγαν^{* 3} ὁ φωτοδότης κύριος^{* 5} φωτίζοντα τοὺς πιστοὺς^{* 6} πρὸς ζωὴν ἀτίδιον^{* 6a} καὶ δόξαν ἄφραστον^{* 7} τὸν φόβον ὑπογράφων^{* 8} τῆς γεέννης πανσόφως^{* 9} βιών· «Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅπι δεδόξασται».
4. ¹ Παρθένε, μήτηρ Θεοῦ,^{* 2} τῆς ψυχῆς μου, δέομαι,^{* 3} τὸ σκότος φωταγώγησον^{* 4} ταῖς πρὸς Θεόν, ὃν ἔτεκες,^{* 5} πρεσβείαις, δέσποινα, σαῖς,^{* 6} ἵνα σου τὴν ἄμετρον^{* 6a} χάριν γηθόμενος^{* 7} πολλῶν τε δωρημάτων^{* 8} μεγαλύνω τὴν δόξαν^{* 9} βιών· «Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅπι δεδόξασται».

φδὴ α' tr. 2.6–6a] cf. Ex 14, 21–28 | tr. 2.7–8] loc. comm.; cf. Gen 3, 1–6

tit. "Ετερος κανὼν εἰς τὸν ἄγιον Ἀθανάσιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Θεοκτίστου in marg. φδὴ α' Ἡχος πλ. δ': Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς in marg. | tr. 2.3 φθοροποιῶν] φθοροποιοῖς C | tr. 3.3–5] colon deest, sed textus lacunosus non videatur, cf. Einleitung 6.2.3.6, p. 127–128 | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.

΄Ωιδὴ γ’

1. ¹ Ράβδον ἰσχύος^{*} ² ἱερωσύνης ἀναδεξάμενος^{*} ³ ὡς καλὸς ποιμεν-άρχης ιθύνεις ὄντως,^{*} ⁴ τῇ στειρευούσῃ δὲ πρώην^{*} ⁵ ἐκκλησίᾳ σὺ ἔξήν-θησας^{*} ⁶ θεῖος ποιμὴν^{*} ⁷ εἰς δόξαν καὶ κραταίωμα.

2. ¹ Σὺ ἐπαφῆκας^{*} ² διδασκαλίας ὕδωρ ἀένναον^{*} || ³ εὐπειθοῦντι λαῷ ^{240^r} καὶ ἀκολουθοῦντι^{*} ⁴ ταῖς ὑποθήκαις σου, μάκαρ,^{*} ⁵ καὶ σοφαῖς σου εἰσηγήσεσι^{*} ⁶ καὶ πρὸς ζωὴν^{*} ⁷ τὴν ἄνω καθωδήγησας.

3. ¹ Σὺ καθωράθης^{*} ² ὡς λύχνος, μάκαρ, φωτίζων ἅπαντας^{*} ³ τοὺς ἐν σκότει παθῶν κατεπτωκότας^{*} ⁴ καὶ πρὸς τὸ φῶς ἐπανάγων^{*} ⁵ τῆς ἐκείθεν ἀπολαύσεως^{*} ⁶ ὅθεν πιστῶς σε πάντες μακαρίζομεν.

4. ¹ Τῶν λογισμῶν μου^{*} ² τῶν ἀκαθάρτων σὺ μόνη, πάναγνε,^{*} ³ ἀποκάθαρον, παρθένε, τοὺς σπῖλους^{*} ⁴ καθαρωτέρα ὡς οὖσα^{*} ⁵ ἀσυγκρίτως πάσης κτίσεως^{*} ⁶ καὶ οὐρανίου βασιλείας με ἀξίωσον.

΄Ωιδὴ δ’

1. ¹ Ἡ θεόπνευστος γλῶσσα σου^{*} ² φῶς διδασκαλίας πᾶσιν ἔξέλαμψε^{*} ³ καὶ ἐφώτισε τοὺς θέλοντας^{*} ⁴ πρὸς ζωὴν βαδίζειν τὴν οὐράνιον.

2. ¹ Ἐθαυμάστωσε κύριος^{*} ² σὲ καὶ μετὰ τέλος ὥσπερ καὶ ζῶντα σὲ^{*} ³ θείοις θαύμασι, θεόληπτε,^{*} ⁴ καὶ μεσίτην πᾶσιν ἐδωρήσατο.

3. ¹ Τὸ τοῦ βίου κλυδώνιον^{*} ² ὄντως σὺ διέβης ἀβρόχως, πάνσοφε,^{*} ³ καὶ λιμέσιν ἐγκαθώρ||μισαι^{*} ⁴ τοῖς ἐπουρανίοις ἀγαλλόμενος. ^{240^v}

4. ¹ Νεκρωθέντα με ζώσον,^{*} ² ὥχραντε παρθένε· σὺ γὰρ ἐκύησας^{*} ³ τὴν ζωὴν τὴν ἐνυπόστατον,^{*} ⁴ τὸν ζωὴν τοῖς πᾶσι παρεχόμενον.

φδὴ γ' tr. 3.2] Mt 5, 15; Mc 4, 21; Lc 8, 16–17; Lc 11, 33 φδὴ δ' tr. 3.1 Tὸ τοῦ βίου κλυδώνιον] cf. Gr. Nys. Ephr. 844.13

φδὴ γ' Ράβδος εἰς τύπον in marg. | tr. 1.7 εἰς] καὶ C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.
φδὴ δ' Εισακήκοα, κύριε, τῆς in marg. | tr. 2.2 σὲ] sic C | tr. 4] θ(εοτοκίον) in marg.

'Ωιδὴ ε'

1. ¹ Καταστολὴν ἀφθαρσίας² τοὺς ἐν τῇ ποίμνῃ τῇ σῆ³ ἐνδύσαι ἐφιέμενος⁴ ἐκδιδάσκων καὶ σοφῶς περιστέλλων⁵ ἀπεγύμνωσας ἔχθροῦ⁶ καλῶς τὰ πανουργεύματα⁷ διὰ τοῦτο σου⁸ μεμνημένοι μακαρίζομεν.

2. ¹ Λελαμπρυσμένος ἐν κάλλει² πολυειδῶν ἀρετῶν³ παμμάκαρ Ἀθανάσιε⁴ θείω φόβῳ τε πεφραγμένος⁵ τὴν ἀπάτην τοῦ ἔχθροῦ⁶ διέδρασας γενναίως, σοφέ,⁷ καὶ ἐσκήνωσας⁸ γεγηθώς εἰς τὸν παράδεισον.

3. ¹ Υπεραγία παρθένε,² τῶν θεραπόντων τῶν σῶν³ ιάτρευσον τὰ τραύματα⁴ τὸν σωτῆρα ἰατρὸν ἡ τεκοῦσα⁵ τὸν ἐν πάθει φρικτῷ⁶ τραυματισθέντα, ἄχραντε,⁷ καὶ παρέχοντα⁸ τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

'Ωιδὴ ζ'

241^r 1. ¹ Ὡς τόξον, σοφέ, κατέχων² νηστείαν καὶ συμπά||θειαν πολλὴν ἔσβεσας πᾶσαν³ τὴν ἴσχὺν τῶν δαιμόνων⁴ τῷ πόθῳ δὲ τοῦ Χριστοῦ⁵ διδασκαλίας σου σοφαῖς⁶ τοὺς ἐν ποίμνῃ πλανωμένους⁷ ἀπλανῶς διέσωσας⁸ καὶ προσῆξας αὐτοὺς εἰς οὐράνιον⁹ διαγωγήν, θεοφόρε^{9a} σοφὲ Ἀθανάσιε.

2. ¹ Υφῆψας τὸ πῦρ πλειόνως² τῆς γνώμης τῆς ἐνθέου εὐσεβῶς, ὁ θεοφόρε³ ὅπτηνίκα τῷ θρόνῳ⁴ σεπτῶς ἐκάθισας⁵ τῇ τῆς τριάδος ἱερᾶ⁶ ψήφῳ, μακάριε,⁷ καὶ ἄπαντες κατεφωτίζοντο⁸ σοῦ τοῖς λόγοις καὶ πνεύματος χάριτι⁹ τοῦ πρωρίσαντος ταῦτα,^{9a} σοφὲ Ἀθανάσιε.

3. ¹ Παρθένε, ἀγνὴ παρθένε,² φωτί με καταλάμπρυνον τῷ σῷ, ἄχραντε κόρη,³ ἡ τὸ φῶς τετοκυῖα⁴ τὸ πᾶσι πρόξενον⁵ τῆς βασιλείας οὐρανῶν,⁶ ἀθανασίας οὐρανίου τε καὶ ὑπὲρ ἔννοιαν⁸ ἐν αὐτῇ τὴν χαρὰν προξενοῦντι μοι⁹ ὅθεν σὲ πᾶσαι γενεαὶ πόθῳ μεγαλύνουσι.

'Ωιδὴ ε' Ὡ τρισμακάριστον ξύλον in marg. | tr. 3] θ(εοτοκίον) in marg. φδὴ ζ' Νοτίου θηρός in marg. | tr. 3] θ(εοτοκίον) in marg.

Κοντάκιον

¹ Κατὰ δαιμόνων ἐκ Θεοῦ τὰ νικητήρια* || ² ἐκ βρέφους, πάτερ, εὶλη- 242^v φώς, πανιερώτατε, καὶ ισάγγελος γενόμενος ἐν ἀνθρώποις* πρὸς οὐράνια μετέστης νῦν σκηνώματα·* διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς οἱ κάτω μένοντες* σοὶ κραυγάζομεν «θεῖε χαίροις, Ἀθανάσιε».

΄Ωιδὴ ζ΄

1. ¹ Ἄσκησιν ἔνεγκας,* ² παμμάκαρ, ἵερῶς τὴν ὑπεράνθρωπον* ³ παύ- ουσαν παθῶν τῶν ἀκαθάρτων τὰς προσβολάς, ῥαδίως κακίας πάσης ἐξαίρεις μανίαν* καὶ πάθη ἡμῶν σαφῶς ίᾶσαι* ψυχικά τε τραύματα* καὶ ψάλλειν προτρεπόμενος·* «ὅ ὑπερύμνητος* τῶν πατέρων καὶ ἡμῶν Θεός εὐλογητός εἰ».

2. Πόνοις τὴν ἄπονον κληρώσασθαι ζωὴν καλῶς ἐσπούδασας·* ὅθεν τοὺς ἡμῶν πόνους κουφίζεις καὶ τοῖς πιστοῖς* χάριν [.....] τὴν ἐξ ὕψους, ἔνδοξε·* ίᾶσαι [.....]* καὶ τοὺς δαίμονας ἀποδιώκεις* καὶ καλῶς προΐστασαι καὶ σώζεις τοὺς κραυγάζοντας·* «ὅ ὑπερύμνητος* τῶν πατέρων *καὶ ἡμῶν Θεός εὐλογητός εἰ*».

3. [”]Ωφθης, μακάριε, [.....]ως τὸν δεσπότην σὺ μιμούμενος [...] δι’ ἡμᾶς

Κοντάκιον ḥχος πλ. δ': Τῇ ὑπερμάχῳ in marg. φδὴ ζ' Ἔκνοον πρόσταγμα in marg. | textus hoc loco abrumpitur

